A Rákóczi Muzesül, azaz: Rákóczi Múzeum a Márvány-tenger partján. Az egykori Rodostó, ma Tekirdag kereskedőváros. Lakói máig büszkén vallják és vállalják a török—magyar rokonságot, s a magyar emlékek ápolását

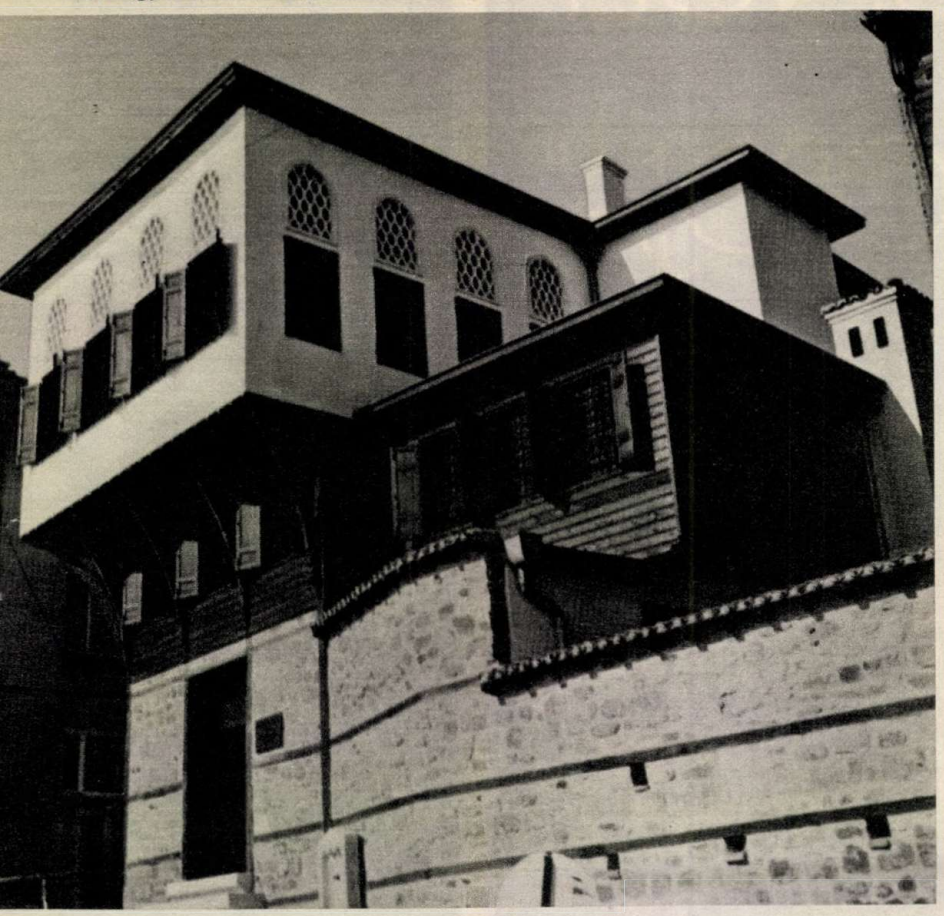

„Üssék meg a dobot, fújják meg a készülőt, édes néném, már mi készen vagyunk" — írta levelében Zágoni Mikes Kelemen 1720. április havának 16. napján. Amikoris II. Rákóczi Ferenc fejedelem és leghűségesebb társai fölkerekedtek, hogy gályára szállva elinduljanak immáron végső lakóhelyük, Rodostó felé.

Készen vagyunk mi is. Igaz, nekünk nem fújták a készülődőt. „Seven o'clock", azaz: hét óra van, ébresztett az isztambuli szálloda ügyeletese. Indulásunkra autóduda ad jelet, s már robogunk is kifelé a török fővárosból, Európa 5-ös számmal jelzett nemzetközi útján. Százegyvennel száguldunk végig Isztambul munkásnegyedein, a nyolcmilliós világvárost övező nyomorúságos alvófalvakon. A kis Opel sofőrje egyik kezét a kürtön tartja, másikkal időnként nemtetszésének ad kifejezést. Miközben felváltva török és magyar szitkokat szór a többi autós felé. Már megtanultuk: errefelé ez így szokás.

A Márvány-tenger felé haladunk. A tenger végtelen vize haragoszöld, fehér tarajú hullámokat vet. Fehérre meszelt nyaralók mindenfelé, az isztambuliak kedvenc pihenőhelye a vidék. Egy-egy település néhány házból áll csupán, de a néhány házhoz is tartozik egy kicsi mecset, minarettel. „Rodostó" — szakítja meg nézelődésünket az Opel sofőrje. Száznegyven kilométerre vagyunk Isztambultól, előttünk a várostábla: Tekirdag.

„A város elég nagy és elég szép, a tengerparton levő kies és tágas oldalon fekszik. Az is való, hogy Európának éppen a szélyén vagyunk. Lóháton innen Constancinápolyba két nap könnyen el lehet menni, tengeren pedig egy nap. A bizonyos, hogy sohult a fejedelemnek jobb lakóhelyet nem adhattak volna." Ennél pontosabban, ahogy Mikes Kelemen 1720. május 20-án kelt levelében leírta a várost, mi sem tudósíthatunk. Húszezer lakosú kereskedő- és kikötőváros ma Tekirdag, fafeldolgozó üzeme és borkombinátja van. Jellegzetes régi török település, felfelé futó, kicsi utcákkal, híres bazárral.

De nincs is sok időnk a várossal foglalkozni: Erkan úr fogad bennünket, a helybéli elektromos üzlet tulajdonosa. Ebbeli minőségében persze, még nem sok közünk lenne hozzá, csakhogy ő a rodostói magyar emlékek legfőbb istápolója. Nem hivatalból, nem is pénzért, egyszerűen magyarszeretete miatt. Magyarul köszön Isten hozottat, jófajta török teával kínál. Kíséretében vonulunk át a helyi lap, a TEKIRDAG szerkesztőségébe. Újabb meleg fogadtatás, újabb tea, kölcsönös érdeklődés. Megtudjuk: a lap az elmúlt évben minden számában tudósított a magyar emlékekkel kapcsolatos eseményekről.

Mi egy kicsit fészkelődni kezdünk, házigazdáink megértik nyugtalanságunkat. Bólintanak: induljunk.

A házat a Márvány-tenger partján már messziről észrevesszük. Tévedhetetlen biztonsággal fedezzük fel a többi épület között. *„Az egész szállásaink a város szélyén vannak"* — írta a hűséges tudósító elől. Lám, Mikes uram, az idővel változott itt is a világ. Balról emeletes épület került az utca túloldalára, jobbról most építkeznek. Olyan házat terveznek, ami megjelenésében illő lesz a Rákóczi lakhelyhez.

Az épület múzeum — és mégsem az. Vannak múzeumi tárgyai: a kuruc idők emléke a fali tablókon, a térkép a bujdosók útját követi végig. S mégis-mégis el tudunk feledkezni arról, hogy múzeumban vagyunk. Megállunk a küszöbön, idehallatszik a „tenger mormolása". Belépünk a nagy fogadóterembe, középen a szék, mintha csak tegnap tette volna le a fejedelem a faragókést. Kicsike fülke: a levélíró Zágoni Mikes Kelemen zárkája. A lúdtoll rendben a helyére illesztve, ha megnézném, talán ott lenne hegyén az utolsó csöpp tinta. A fülkéből, a rácsos ablakon át a tengerre látni. A látvány szép. De milyen is lehetett ötvennégy éven át ugyanez az ablak, ugyanez a rács, ugyanez a mormolás?

„A nevetés pedig olyan ritka nálunk, hogy ha még így leszünk sokáig, a természet azt is elfeledteti velünk, és csudálni fogjuk, ha másokat hallunk nevetni... itt semmit nem hallunk... egyik nap olyan, mint a másik..." — szemezgetem Mikes törökországi leveleiből a magány sorait. S már értem, miért játszott el a város nevével Bercsényi Miklós ekképp: *Ostorod — Rodostó.* S hogy hogyan érthette a levélíró mondatát: *„Úgy szeretem már Rodostót, hogy Zágont el nem feledhetem."*

Csöndben öntözzük a rodostói földet a Zágonból hozott vízzel, szórjuk meg erdélyi földdel. Zsombok Zsolt tizenhárom évének minden megilletődöttségével helyezi el az emlékfalnál a mezőtúri diákok ajándékát. A híres túri korsó szép példányát Gonda István készítette, körben az iskola tanárainak neve. A városászlón a mezőtúri nyolcadik osztály aláírása.

A múzeum őre elénk teszi a ház emlékkönyvét: a dunaföldvári téesz dolgozóinak ajándékát. Hosszú az előttünk jártak sora. Miniszterek, államvezetők, turistacsoportok, iskolás diákok és életen át erre az útra készülők után írjuk mi is az emléksorokat. Jó tudni, hogy az egykori bujdosók mégiscsak hazataláltak. S azt is, hogy az a hazánkfia, aki elvetődik egyszer a Márvány-tenger partjára, egy idegen ország kicsi városában otthon érezheti magát.

Kép és szöveg:
Major Árvácska

A DZSUNGEL „LORDJA"

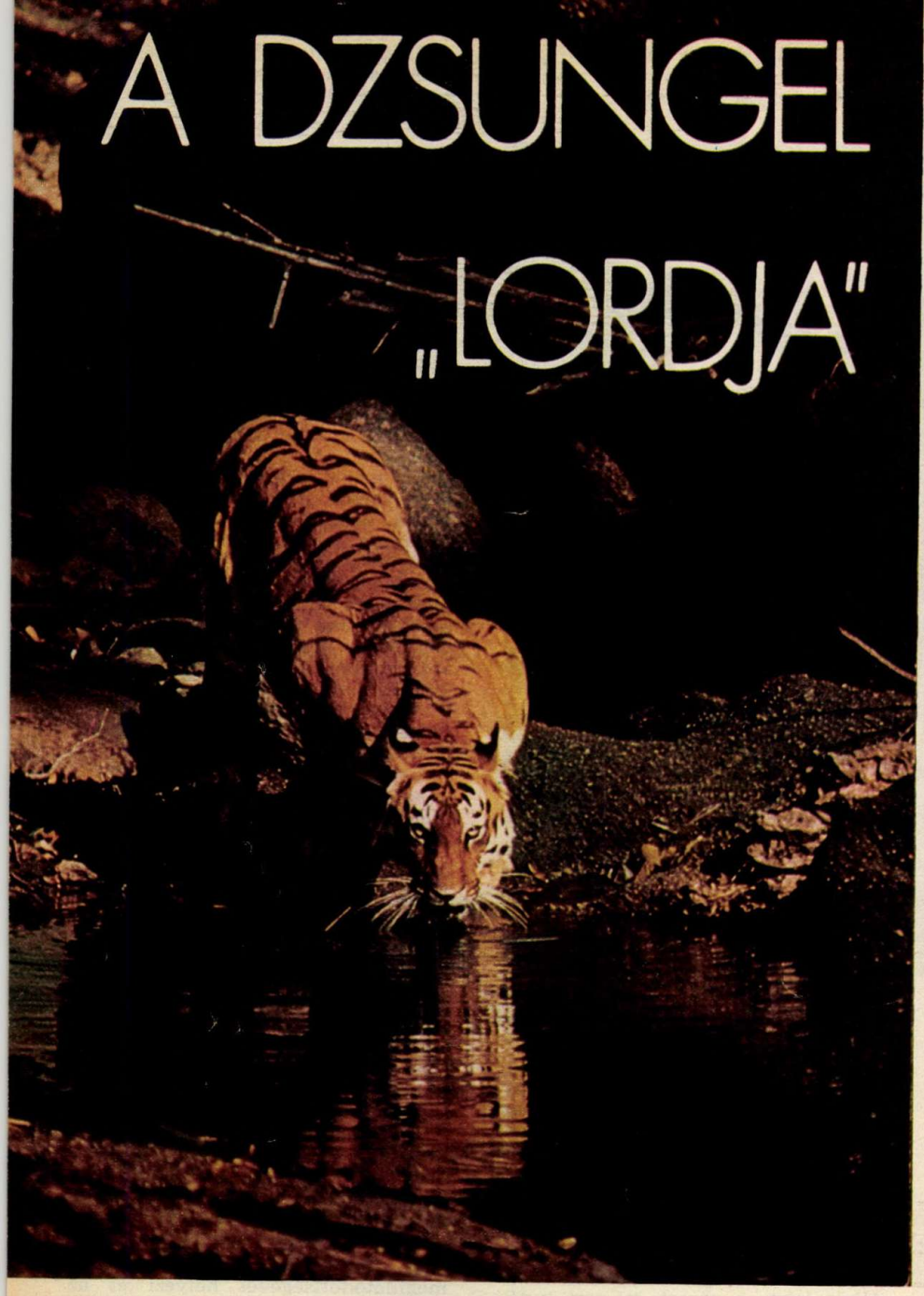

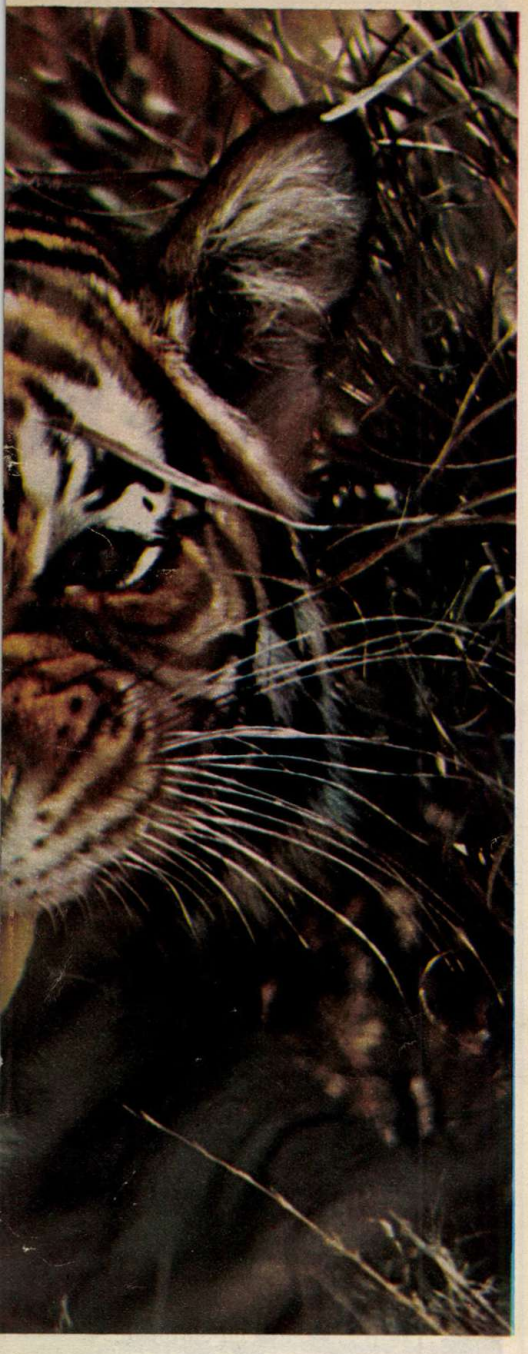

Ázsia legerőteljesebb ragadozója a tigris, kizárólag csak ezen a földrészen fordult és fordul elő a szabad természetben. Egykor elkalandozott a Kaszpi-tóig, az Aral-tóig, de ezeken a területeken már réges-régen kipusztították. Jelenleg a trópusi dzsungelek áthatolhatatlan sűrűjében él, de kedveli a folyópartok erdőit, a mocsarakat, nádasokat. „Étlapján" a csordáktól kissé távolabb legelésző, gyengébb tulkoktól kezdve az egér nagyságú rágcsálókig és kisebb madarakig minden szerepel, ha éhes, még a rovarokat, hüllőket és békákat is megeszi, ügyes halász és kiválóan úszik. Jószágpusztító és legendás „emberevő" híre vezetett a legtöbb helyen kíméletlen kipusztításához, holott alapjában véve emberkerülő ragadozó. Sőt, még a vérszomjas, veszedelmes jelző sem illik rá. Általában véve egyszerre csak egyetlen állatot ejt el, és azt biztonságos helyre hurcolja, ahol később teljesen elfogyasztja, majd csak azután keres újabb zsákmányt.

Ennek ellenére hatalmas pusztítást végzett az ember a tigrisek között, amely a kutatások szerint több mint egymillió éve jelent meg Ázsiában. Az ismert – különböző méretű és szőrmintázatú – nyolc alfaj közül néhány már teljesen eltűnt. Az indiai dzsungel „lordját" (így nevezik errefelé a tigrist), ma már védettnek nyilvánították. Nem véletlenül: 1900-ban 40 000 példányt tartottak nyilván errefelé, 1972-ben már csak 2000-ről tudtak. Tizenöt rezervátumot létesítettek a tigriseknek, visszaszorították az egyébként jól jövedelmező, elefánthátról történő vadászatukat, s ennek nyomán ma már háromezerre nőtt a számuk.

Januárban hirdettük meg a Pajtás új akcióját, melyben a segítségeteket kértük. Leveleitek, szavazataitok alapján döntöttük el, hogy ki legyen a Pajtás utolsó februári számában a Kedves ismerős. Amint azt már a múlt héten láthattátok, Varga Miklós kapta a legtöbb szavazatot, így övé lesz februárban a Vastaps-díj.

A megadott határidőig összesen 659 levelet kaptunk, ezekben 75 művész vagy sportoló neve szerepelt. A levélírók egynegyedének volt legkedvesebb művésze Varga Miklós. Találtunk olyan javaslatot is, amelyet 135-en írtak alá. Íme néhány példa az indoklásokból:

„A barátaim és én nagyon szeretjük Varga Miklóst. Ebben nem a külseje, hanem a stílusa dominál. Mi elsősorban azért kedveljük, mert a békéről énekel, és ez nekünk, de tulajdonképpen mindenkinek szól, aki megértheti. Ezért nagyon szeretnénk vele a Pajtásban találkozni . . ."

„. . . A dalnak (‚Európa'. A szerk.) nagyon szép a zenéje, a szövege pedig kifejezi mindannyiunk közös ügyét és érdekét: a békét . . ."

„Varga Miklósról én nem tudok sokat, s ezzel gondolom, nem vagyok egyedül. Szeretném jobban megismerni. A sikerdala szerintem igen szép, nemcsak az ország, hanem egész Európa szintjén fontos. Ha külföldön megismerik ezt a számot, szerintem nagyon sokan vele éneklik, legalább a refrént."

A szavazás további eredményei:

2. Dolly Roll együttes, 3. Neoton együttes, 4. Flipper Öcsi, 5. R—GO együttes.

Amint a felsorolásból látható, a legtöbben csak zenészekre gondoltatok. No nem mindenki, hiszen kapott szavazatot Csukás István meseíró, Dargay Attila rajzfilmrendező, Komjáthy György műsorvezető-szerkesztő, Leblanc Győző operaénekes, Regőczi Krisztina és Sallai András jégtáncos páros, a Ferencváros labdarúgói és Tálas Piroska maneken is.

Ugye, legközelebb többen gondoltok majd a zenén kívül más művészeti ágakra, sportokra? Hiszen tőletek függ, hogy márciusban ki legyen a hónap Kedves ismerőse, ki kapja a Vastaps-díjat!

A szavazás módja változatlan, de szeretnénk felhívni a figyelmeteket néhány dologra. Leveleiteket a Pajtás Centrumba küldjétek (cím: Budapest, Fürst Sándor u. 14/b. — 1136). A borítékra ragasszátok rá az itt látható „Közkívánatra" emblémát, mert enélkül nem fogadjuk el a szavazatokat. Ha egy iskolából, baráti társaságból többen is azonos véleményen vagytok, kedves művészetek megegyezik, akkor is külön levelet írjatok, mert az értékeléskor a levelek számát és nem az aláírások számát jegyezzük.

Csak magyar művészt, sportolót kérő leveleket veszünk figyelembe, hiszen a külföldi sztárokat nem tudjuk felkeresni, sem a Vastaps-díj átadására meghívni. Róluk más számokban, különkiadványainkban olvashattok majd.

Szeretnénk, ha leveleitekben részletesebben írnátok meg, hogy miért kedvelitek, szeretitek ezt vagy azt a művészt, miért tisztelitek valamelyik sportolót. Tegyétek ezt azért is, mert csak így érhetitek el, hogy a Vastaps-díj átadásakor ti is a Pajtás Centrum vendégei lehessetek és ott találkozzatok kedvencetekkel.

Kérdésünk változatlan! Ki legyen a hónap Kedves ismerőse? Ki kapja a Pajtás Vastaps-díját? Március 15-ig várjuk leveleiteket. Legközelebb a Pajtásban március 28-án találkozunk.

B. D.

KEDVES ISMERŐS

MITŐL ILYEN CSINOS?

Kim Wilde két évvel ezelőtt az év énekesnője volt. Az újhullám hajnalán igazán vonzó egyéniségként lépett először a színpadra.

Zenészcsaládból származik és édesapja — aki maga is kiváló muzsikus — egyengeti Kim pályafutását. Volt olyan időszak, egy esztendővel ezelőtt, amikor már-már úgy nézett ki, hogy nevét kihúzzák a pop-csillagok névsorából. Azután jött egy remek dal Második idő címmel, majd ebből egy még remekebb videofelvétel készült, és a bájos Kimet ismét a legjobbak között tartják számon. Nemcsak jó énekesnő, hanem csinos külseje miatt is eszményképe a tizenéves lányoknak. Leveleikben arról faggatják, hogy mit csinál, hogy ilyen csinos. Kíváncsiak, hogy mit eszik, mit sportol, milyen kozmetikai szereket használ.

Nos, először nézzük az étrendjét. Reggelire gyümölcs, két vékony pirítós és tea. Ebédre sós vízben főtt burgonya, hal, rengeteg saláta és szódavíz. Vacsorára rendszerint egy alma, kevés sajttal. A hamburger és a kóla a kedvence, de ezektől mindenkit óva int. Ő is csak egyszer engedte meg magának ebben az évben, amikor Amerikában turnézott.

Naponta 2-3 órát jazzbalettezik és modern gimnasztikázik. Majd énekóra és zenekari próbák következnek. Késő délután egy kellemes úszás, utána sminkelés. Szerinte akkor a legcsinosabbak a lányok, ha egészen kevés festéket használnak. Ráadásul egy virágillatú parfüm — és máris a legvonzóbb lehet egy lány. Ő már csak tudja!

Mindenesetre új nagylemeze hamarosan megjelenik, amelyen több dal szól majd a szépség titkáról.

Dévényi Tibor

KIM WILDE
PAJTĀS

POP SHOW ROCK

DEVÉNYI TIBOR ROVATA

Az ex-Beatles — Ringo, a hajdani listákon

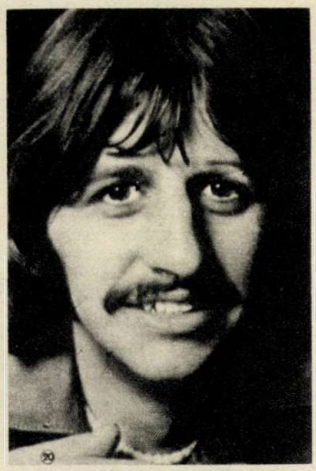

Új dalra vár az Első Emelet együttes

Ezen a héten nem én válaszolok kérdéseitekre, hanem én szeretnék választ kapni arra, hogy miért nem „mozdul" meg a listánk. Egyre több szavazat érkezik a Révkalauz, a Pajtás és a TTT közös listájára. Nagyon örülök egy-egy dal tartós sikerének, de jobban örülnék, ha változatosabban szavaznátok. Már látom lelki szemeimmel, hogy kérdezitek: „Hol lehet ezeket az új dalokat hallani? Mit csináljunk, ha nincs lemezjátszónk? Én csak az Első Emeletet szeretem." Úgy gondolom, aki szereti ezt a zenét, az nem elégszik meg azzal, hogy csak öt dalt ismer. Ha valakinek van kedvenc együttese, az nyomoz utána, de érdeklődik mások iránt is. Képzeljétek csak el, ha egy klubdélutánon csak öt dal szólna egész este. Milyen unalmas is lenne rá táncolni. A rádióban általában minden népszerű együttes vagy énekes dalát lejátszszák. Csak figyelni kell a rádióújságot. Beosztani egymás között egy-egy lemez meghallgatását. Amelyik dal tetszik róla, azokra felhívod barátaid figyelmét. Lehet közösen is szavazni a slágerlistára. Egy raj, egy őrs vagy egy osztály összefog és közösen elküldhetitek a listát. Ígérem, ha egy ilyen közösségnek kedvez a szerencse, akkor több ajándékot küldök el a címükre. Sokan kérdezték, mit lehet nyerni azoknak, akik beküldik a listát a TTT címére: Magyar Televízió, Budapest 1810.

Mindig küldünk valamilyen új nagylemezt. Van a csomagban üres magnókazetta, hogy ha valakinek kedve van, fel tudja venni kedvenc dalát. Mindegyik ajándékcsomagban van egy 100 forintos vásárlási utalvány, amelyért azt vehet, amit akar. Gyakran szerepelnek még az ajándékok listáján koncertjegyek és poszterek is külföldi együttesekről. Tehát érdemes szavazni, érdemes játszani. Persze ez nem azt jelenti, hogy mindezt a tanulás idejében csináljátok. Nem akarom elvenni az időtöket a sportolástól vagy egy-egy jó könyv elolvasásától sem. Pusztán csak arra kérlek benneteket, ha szavaztok, akkor már tegyük érdekesebbé a listánkat. Higgyétek el, kedvenceitek is figyelemmel kísérik havi sorrendünket. Ha észreveszitek, hogy a legjobban kedvelt énekeseknek több dala is sláger, az ösztönzően hat a zenekarra is. És így végül, ha ők több dalt szereznek, ismét csak ti jártok jól.

A minap hívott fel az Első Emelet és azt kérdezte, hogy nagylemezükről miért csak mindig a Nézz rám szerepel? Ők úgy látják a koncerteken, hogy más dalukra sokszor jobban tapsolnak, mint erre. Igazuk van!

Vagy Turi Lajos mondta panaszosan néhány hete, hogy a Felügyelő óta énekelt jobb dalt is, de azóta sem szerepel a listákon. Pedig mostanában szép sikerrel szerepelt a tengerentúlon is, ahol nem kisebb nevek gratuláltak neki, mint Kenny Rogers, a híres amerikai muzsikus. Minden telefonáló énekesnek, zenekarvezetőnek csak azt tudom mondani, hogy én csak a szavazatok alapján állíthatom össze a tizes listát. Ez így lesz ezután is. Ezért sorsa a ti kezetekben, pontosabban a ti tollatokban van. Segítségül minden hónapban leírom az én 5 ajánlatomat, megbeszélve a szerkesztőkkel. Hátha kedvet kaptok egy-egy dalra és a következő hónapban szavaztok is rá. Emlékszem, a 60-as években, minden héten más-más Beatles-dal szerepelt a listákon. Vagy az akkori magyar együttesek, az Illés, a Metró, az Omega mindig más-más nótával szerepeltek a legjobbak között. Ez vitte tovább a magyar beatzenét, ez jelentette számára a mindent elsöprő népszerűséget. Mostanában nagyon sokat beszélünk a pop- és rockzene válságáról. Valóban az újkeresés időszakát éljük. Így még fokozottabban szükség van a reális, de változatos listákra. Remélem, aki szereti ezt a zenét, az tesz is érte valamit.

Javaslatunk:

Maldaror, a rémkirály — KFT

Te vagy a No. 1. — V'Moto-Rock

Angelo — Dolly Roll

No. 1. — R-Go

Taxidal — Kovács Kati

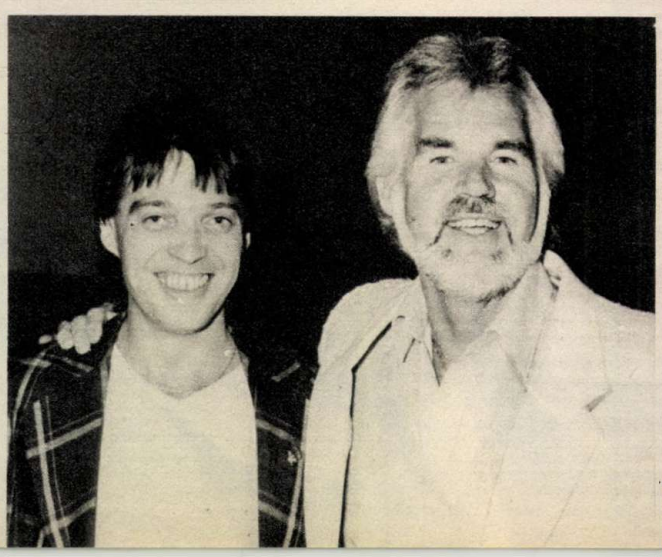

Turi Lajos és Kenny Rogers

SLÁGERLISTA

1. Nézz rám! – Első Emelet
2. Miért hagyjuk, hogy így legyen? – Koncz Zsuzsa
3. Képzeld el! – Katona Klári
4. Keleti éj – Karthágó
5. Koko-loko – Miki Team
6. Afrika – KFT
7. Paff, a bűvös sárkány – 100 Folk Celsius
8. Eldoradoll – Dolly Roll
9. Dadogós braek – Első Emelet
10. Szállj fel, szabad madár! – Vikidál Gyula

JÖHET ESŐ, FÚJHAT SZÉL!..

Az újságíró vallomással tartozik: rövid idő leforgása alatt két elhatározásra is jutott. Első elhatározása akkor született meg, amikor meglátta az Olimpiai ötpróba mókás emblémáját. Döntése pedig szólt ekképp: végigmegy a kispróba húsz kilométerén... Azaz, hogy inkább a felén. Vagyishogy mindenképp kimegy a szentendrei rajthoz, aztán a többit meglátja.

Második nagy döntését az eső hozta meg. Merthogy 1985. február 2-án, az Olimpiai ötpróba túranapján úgy zuhogott, ahogy csak zuhogni képes az eső. Az első hang a bizonytalankodásé volt. A második a biztonságé: ugyan, ki kívánkozna ki ilyenkor a szabadba, amikor még esőisten is siratja a túrázókat?...

Később az újságíró azért közelebb húzódott a rádióhoz. Talán az esőkopogás tette, de mintha rosszul hallott volna. Merthogy huszonötezer résztvevőről tudósított a riporter. Nem Szentendrén voltak ennyien persze, hanem a próba öt helyszínén, együttvéve. A Pest megyei rajtnak 772-en készülődtek neki.

Az újságíró hitetlenkedett. Mentségére legyen mondva, hitetlenkedtek a szervezők is.

– Erre azért nem gondoltunk volna – nyilatkoztak a másnapi újságban a budapesti, győri, miskolci, salgótarjáni, szegedi és szentendrei irányítók. – Ennyi ember, ilyen időben! Még mondja valaki, hogy nem népszerű a természetjárás.

Ezt persze, soha senki nem állította. Mi több, a tizenegy éves Bartók Róbert, a debreceni Kardos úti Általános Iskola diákja már jelenlétével is a túrázás mellett foglalt állást. A debreceni fiú – tudósított a NÉPSPORT – Miskolcon állt rajthoz, s négy óra alatt teljesítette a húsz kilométert. Igaz, mi az neki: tavaly már végigjárta a nagytúra harminc kilométerét.

Salgótarjánban Pignitzky Borbála a maga hét évével talán az egész túra legfiatalabb versenyzője volt. Szentendrén pedig népes csoport aratott sikert: a kiskunlacházi diákok, szám szerint hatvanegyen, a helyi termelőszövetkezet autóbuszával érkeztek a versenyre.

És Győrben, és Szegeden, olvasom tovább, s hallom növekvő irigység-dühvel a tudósításokat. S az újságíró hirtelen a feje búbjára csap. Csak jöjjön el az Olimpiai ötpróba újabb időpontja. Jöhet eső, fújhat szél április 13-án, ott lesz a futás próbáján.

Mert dehogyis a bátrakért zokog az ég.

Esőisten a lustákat siratja.

Major

Fotó: Potzmann János

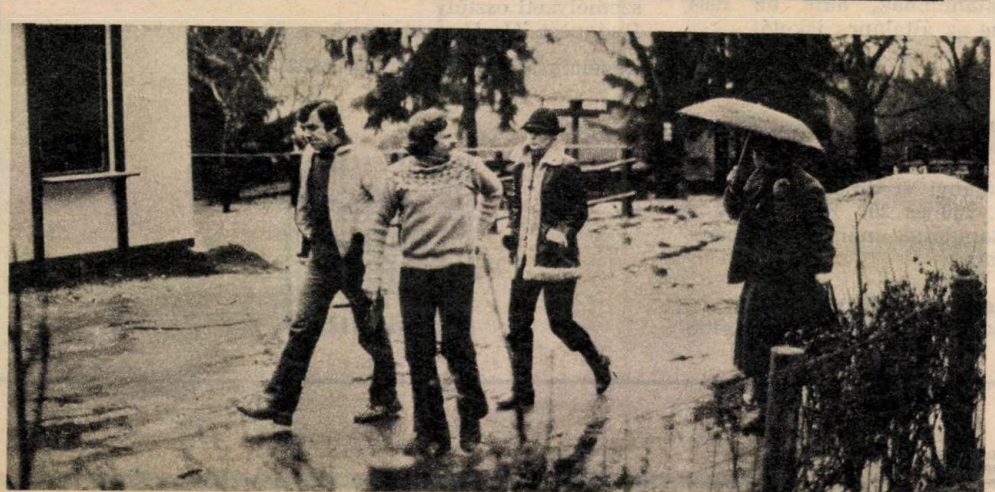

Szeretnél valamilyen szép szakmát tanulni?

Gyere szakmunkástanulónak a Magyar Posztógyárba!

Az 1985/86-os tanévre felveszünk általános iskolai végzettséggel rendelkező lányokat fonó, szövő szakmunkástanulónak.

Tanulmányi idő 3 év.

Tanulásodhoz vállalatunk segítséget nyújt:

- **elhelyezés leányszállón;**
- **korszerűen felszerelt tanműhely;**
- **tanulmányi ösztöndíjon felül — szerződéskötés esetén — 650 Ft/hó társadalmi ösztöndíj;**
- **napi 3 Ft-ért ebéd;**
- **üdülés balatoni üdülőnkben, NDK csereüdülés;**
- **sportolási lehetőség;**
- **minden héten szabad szombat.**

A szakmunkásvizsga után továbbtanulásodhoz nyitva az út érettségi, technikusminősítő, főiskola, egyetem felé, melyhez minden támogatást megadunk.

Keress fel minket szüleiddel, bemutatjuk a választható szakmákat.

Érdeklődni lehet: a Magyar Posztógyár személyzeti és oktatási főosztályán, naponta 7—14 óra között. Budapest XXI., Bajáki Ferenc u. 27. Telefon: 347-816.

GYERTEK AZ ÉPÍTŐIPARBA!

A Fővárosi 4. sz. Építőipari Vállalat az 1985/86. tanévre szakmunkástanulókat iskoláz be az alábbi szakmákra:

kőműves, ács-állványozó, bádogos, épületasztalos, épületvillamossági szerelő, központifűtés- és csőhálózat-szerelő, vízvezeték- és készülékszerelő, szobafestő-mázoló-tapétázó, építőgépszerelő, épületburkoló, géplakatos.

Azok a fiatalok jelentkezhetnek, akik az 1984/85-ös tanévben fejezik be a nyolcadik osztályt, illetve azok, akik már elvégezték, de 16. életévüket még nem töltötték be.

Tanulmányi idő 3 év. Felvételi vizsga nincs.

Munkaruhát, kedvezményes étkezést biztosítunk. A vidékieket tanulóotthonunkban helyezzük el, napi háromszori étkezés biztosításával.

Tanulmányi ösztöndíjat, valamint társadalmi ösztöndíjat fizetünk, a tanulmányi eredménytől függően.

A harmadik tanévben valamennyi szakmában teljesítménybérezés foglalkoztatás.

Jelentkezni, érdeklődni lehet írásban vagy személyesen a személyzeti osztályon (Bp. IX., Hámán Kató u. 3—5.) vagy a tanulóotthonban (Bp. VIII., Bláthy Ottó u. 6—8.).

GYERE HOZZÁNK!

Ötnapos munkahéttel dolgozó gyárunkba, jó kereseti lehetőséget nyújtó fonó-szövő szakmára lányokat; villanyszerelő, lakatos, textilgépszerelő szakmára fiúkat szerződtetünk szakmunkástanulónak, akik az 1984/1985-ös tanévben fejezik be az általános iskolát.

A tanulóidő 3 év.

A tanulóidőre ingyenes kollégiumi elhelyezést és napi 4 Ft-ért teljes ellátást biztosítunk.

A havi ösztöndíj a tanulmányi eredménytől függően 900—1120 Ft, továbbá 100, 150 és 200 Ft tanulmányi pótlék. Az utolsó évben tanulóink már teljesítménybérben kerülnek elszámolásra.

A szakmunkásvizsga letétele után ifjúmunkásaink: a lányok leányszállón, a fiúk albérletben kerülnek elhelyezésre.

Jelentkezni levél útján „szakmunkástanuló" hivatkozással lehet.

Pamuttextilművek Budai Gyára
személyzeti osztály
Budapest XI., Hauszmann A. u. 20.

Levélcím: Budapest Pf. 43. 1502

PATEX

LEONYID LEONOV

2.

BOHONYA

(APOSTOL ANDRÁS FORDÍTÁSA)

Jól ment Bohonya dolga a zöld erdő szabad ölén. Reggelente a nap nyájasan felkél: nem égeti az ember tarkóját, nem szikkasztja ki a torkát, otthon van, minden ismerős. Reggelente a madársereg más-más torokkal zengi a víg kerubzsolozsmákat, és a mocsári tóhoz ismeretlen, soha nem látott erdei vadak futnak oda... Kora hajnalban az erdő csupa dal, felette pedig mennek, vonulnak, szállnak a bíborszínű fellegek, gomolyognak, összecsapnak; hol égi jégzajlás, hol meg földi örömök vonulnak odafent.

Előjön barlangjából a poronty is — nyáron mohos üregben lakik. Félálomban rátalál a vadméhek kaptárára, zöld arccal rejtőzik a zöld bokrok között, végigsántikál a latyakos lápon, ügyesen ugrál át a kiszáradt farönkökön, perdül-fordul, fickándozik, mint a csík... Most ott ül egy erdei tisztáson, vihog és fintorog, leül, felugrik, melengeti a hátát, szárítgatja bundáját a napon, a napocska meg meleg mancsaival simogatja — ő hunyorog és pislog, együgyű dalocskát dúdol, nyelvet ölt a galócákra... Azok meg kiöltöztek, mintha misére készülnének, kövérek, soványak egy sorba sorakoztak... Hatan vannak összesen, ennek aztán örülnek.

De máris itt az este. A nap elbújt, az égre felkúszott a leszopogatott karamellcukorka, a hold. Megkezdődik az éjszakai vigalom.

Felkeresi Bohonya a vén bozontos farönköt, ott laknak barátai és ismerősei: Fonálféreg és Kétágú. Fonálféreg gömbölyű és kissé bolyhos, mint valami manófajzat, korhadt rezgő nyárfa az anyja, Kétágú pedig szürke-zöld csíkos, száraz meg karcsú, lábacskája görbe. Főként a vallásos dolgokat szereti: honnan ered a világ, ki a legnagyobb manó, miért nedves a víz. ... Fonálféreg pedig rettenetesen szeret képéskodni, vihogni másokon. Bohonya az áfonyát kedvelte.

Alighogy nedves párába burkolóztak a tavak, panaszosan rázendítenek a szúnyogfelhők; úgy hullanak le a fákról, mint a makk, a rönkök alól kiugranak, a cserjéből kisurrannak a láp lakói, meg a mindenféle gonosz lelkek, az erdő tisztátalanjai.

Ott rejtőznek a földön a hosszúlábúak meg a kurtalábúak, tekintélyesek meg ágrólszakadtak, a nagyok és a söpredék. Letelepednek a rönkökre, az ágaskodó hatalmas gyökerekre, benépesíti a tisztást a ledér, szégyentelen és tisztátalan gyermeksereg — a maga módján fecseg-locsog az erdei csődület, különféle játékokat eszelnek ki, egyesek pedig, mondani is szégyen, maguk készítette balalajkán cincognak.

Rákezd a bolond uhú, mocorog a mókus a bozótban, az éjszakai bokroktól riadozva nekiiramodik a nyúl, surrog a denevér, az ördög játékszere. Az égen újra ott a hold, most már nem karamellcukor, hanem egy paradicsommadár furcsa tollazata. Akkor titkolt élvezettel trillázni kezd a csalogány, s az ingoványon túl az óvatos recsegést elkeseredett vészkiáltás váltja fel: a zöld szemű tisztátalan lélek nyergelte meg az útjába akadt nyulat. Féktelenül görög a fenyőerdőben a moraj és a huhogás...

De alig hogy éjfél elmúlik, egyszerre minden útnak ered: a szúnyogsereg a mocsár nedves fái felé, a tisztátalan lelkek vagy a földbe, vagy a vízbe, a sárga tavirózsák alá, van, amelyik vasmarokkal kapaszkodik bele a faágakba, és úgy függ ott másnap estig, mint valami darázsfészek.

Bohonya már alszik. Ormányát a korhadó tavalyi avarba dugta, álmában kapálózik, orrán át csak úgy tódul kifelé a fütyülés meg a pára: egyetlenegy menedéket kereső bogárka vagy sétáló mérges rovar nem merészkedne éjszakai tanyát verni Bohonya orrában.

Zöld horkolás az egész fenyőerdő. Álmosan himbálóznak a seprővirágok és boglárkák. Vörös ellenzőjük alól morcosan bámulnak a galócák: hatan vannak összesen, senki nem látja őket, ezért aztán zsémbelnek, aludni sem tudnak...

(Két részletet közöltünk Leonyid Leonov: Az utolsó kirándulás című kötetéből, amely az Európa Könyvkiadó gondozásában jelent meg.)

FIGYELEM!

Az 1985/86-os tanévre a 14. életévüket betöltött és általános iskolát végzett **lányokat szövő; fiúkat villanyszerelő, forgácsoló, szerkezeti lakatos, textilipari gépszerelő** szakmára beiskolázunk szakmunkástanulónak.

Tanulmányi idő: 3 év.

Juttatások: minden szakmában 500 Ft társadalmi ösztöndíj. Ezenkívül a tanulmányi eredménytől függően 20—40% tanulmányi pótlék, valamint 410—620 Ft-ig terjedő tanulmányi ösztöndíj, plusz 130 Ft jövedelempótlék.

Ingyenes munkaruha. Elhelyezés kollégiumban. Ebédet 3 Ft-ért biztosítunk az iskolában és üzemi gyakorlat idejére a gyárban.

A vállalat termékeiből kedvezményes vásárlás évente egy alkalommal. A kereseti lehetőség a szakmunkásvizsga letétele után szövő munkakörben 5% szakmunkás-, valamint műszakpótlékkal 4000—5800 Ft/hó, a többi munkakörben bérbesorolási kategóriától függően alakul.

A továbbtanulást támogatjuk.

Jelentkezni lehet személyesen, hétfőtől—csütörtökig 8—15 óráig.

Levélre részletes tájékoztatót küldünk.

Cím: Budapest, Pf. 391. 1394.

PATEX BUDAPEST

A MAHART HAJÓJAVÍTÓ LEÁNYVÁLLALATA

SZAKMUNKÁSTANULÓ-FELVÉTELT HIRDET A KÖVETKEZŐ SZAKMÁKRA:

SZERKEZETLAKATOS (HAJÓÉPÍTŐ), HEGESZTŐ, CSŐHÁLÓZAT-SZERELŐ, ÁCS, ASZTALOS, VILLANYSZERELŐ, FESTŐ-MÁZOLÓ, GÉPLAKATOS (MOTORSZERELŐ), ESZTERGÁLYOS.

JUTTATÁSOK:

— munkaruha, kedvezményes étkezés;
— kollégiumi elhelyezés;
— a III. évben teljesítmény- (szakmunkás) bérezés;
— társadalmi tanulmányi ösztöndíj;
— szerződés esetén állandó kedvezményes vasúti igazolvány.

ÜZEMEINK VANNAK:

Budapesten, Dunaharasztin, Szegeden.

JELENTKEZNI LEHET:

a vállalat személyzeti és oktatási osztályán,
Budapest, Pf, 97. 1325.
vagy Budapest, IV., Népsziget,
telefon: 697-777 és
szegedi üzemünkben:
Szeged-Tápé — 6753.

CSAK FIATALOKNAK!

A KISPESTI TEXTILGYÁR (1185 BP. XVIII., Fáy út 2.) és a Kispesti Textilgyár PUTNOKI Cérnázó üzeme (3630 PUTNOK, Somogyi Béla út 5.) általános iskolát végzett, 16 évesnél nem idősebb lányokat, fiúkat szakmunkástanulónak felvesz az 1985/86-os tanévre.

Lányokat: fonó, szövő, textilfestő-kikészítő;
fiúkat: textilfestő-kikészítő, textilpari gépszerelő, esztergályos, lakatos, asztalos, szobafestő-mázoló szakra.

A PUTNOK KÖRNYÉKI FIATALOK KÉPZÉSE FONÓ SZAKON ÓZDON történik a szakmunkásképző intézetben.

JUTTATÁSOK:

— tanulmányi ösztöndíj: 350—750 Ft, az évfolyamtól és a tanulmányi eredménytől függően;
— társadalmi ösztöndíj: 500—900 Ft, a tanulmányi eredménytől függően.

A tanulási idő utolsó évében jó tanulóinkat szakmunkásbérben foglalkoztatjuk. A szakmunkásbérben foglalkoztatott tanulók a tanulmányi ösztöndíj helyett szakmunkásbérben részesülnek: 1500—1800 Ft/hó.

ELHELYEZÉS: minden vidéki szakmunkástanuló részére kollégiumi férőhelyet, havi 230 Ft térítésért teljes ellátást (reggeli, ebéd, vacsora, szállás) biztosítunk.

EGYÉB JUTTATÁSOK: munkaruha, tanszerek; utazási kedvezmény, kedvezményes vásárlási lehetőség a vállalat termékeiből.

A szakmunkásvizsga után fiataljaink havi jövedelme: 3000—4200 Ft. Gyakorlott dolgozóink havi jövedelme: 4700—5500 Ft.

A továbbtanulási lehetőséget minden fiatal dolgozónk részére biztosítjuk.

Vállalatunk önálló sportlétesítménnyel és jól felszerelt művelődési házzal, ifjúsági klubbal rendelkezik.

Rendszeres programok biztosítják dolgozóink és szakmunkástanulóink tanulását, szórakozását.

Jelentkezéseteket az alábbi címre küldjétek: KISPESTI TEXTILGYÁR személyzeti és szociálpolitikai főosztály, BUDAPEST XVIII., Fáy út 2. — 1184.

Szeretettel várunk szakmunkástanulóink soraiba!

PÁLYAVÁLASZTÓK, FIGYELEM!

Jelentkezzetek papíripari szakmunkástanulónak!

A gondolatok rögzítése ősi igény. Az ősember a barlang falára festett. Az ókoriak a kőtáblát és a papiruszt használták. A legidőtállóbb a papír.

Több ezer év alatt nélkülözhetetlen lett, nem tudta semmilyen más anyag pótolni a kultúra terjesztésében, az emberi tudomány rögzítésében elfoglalt helyét. Felhasználási területei a csomagolástechnikában és az egészségügyi felhasználásban egyre bővülnek.

Fiatalok!

Legyetek a „fehér művesség" mesterei. Gyertek a Csepeli Papírgyárba cellulóz- és papírgyártó, valamint papírfeldolgozó szakmunkástanulónak.

Biztos jövő, jelentős kedvezmények a tanulás idejére.

Képzési idő: 3 év.

Az elméleti oktatás helye az 50. sz. Ipari Szakmunkásképző Intézet (Budapest XXI., Bajáki Ferenc u. 27.).

A gyakorlati oktatás helye a Csepeli Papírgyár.

A képzés ideje alatt tanulóinknak az alábbi kedvezményeket adjuk:

- **tanulmányi eredménytől függő társadalmi ösztöndíj (300—1000 Ft);**
- **tanulmányi pótlék (+10—50%) és tanulmányi ösztöndíj (130—600 Ft);**
- **térítésmentes ebéd;**
- **teljes tanfelszerelés és munkaruha;**
- **minden tanévben egy teljes öltözet ruha;**
- **kollégiumi elhelyezés;**
- **ingyenes kirándulásokat szervezünk;**
- **kéthetes ingyenes üdülés a Balatonnál;**
- **tanulmányi eredménytől függően minden sikeresen befejezett tanév végén 1000—2500 Ft jutalmat fizetünk;**
- **sportolási lehetőségek, uszoda és sportlétesítmények a gyár közelében;**
- **ifjúsági klub, könyvtár.**

Bővebb felvilágosítást ad a Csepeli Papírgyár személyzeti osztálya. Cím: Bp. XXI., Duna u. 42. — 1751. Telefon: 279-620/301, 535 mellék.

Várunk benneteket!

CSAK BUDAPESTI FIÚK ÉS LÁNYOK!

JELENTKEZZETEK VASKERESKEDŐ TANULÓNAK!

A tanulmányi ösztöndíjon felül havi 500 Ft társadalmi ösztöndíjat is fizetünk.

A tanulók részére napi 4 Ft térítés ellenében ebédet; valamint ingyen munkaköpenyt, tankönyveket és füzeteket; évente egy alkalommal díjmentes üdültetést, tanulmányi kirándulást biztosítunk.

Az utolsó évben a tanulók szakmunkásbért kapnak.

JELENTKEZÉS:
VASÉRT Vállalat személyzeti és oktatási osztály, Bp. VIII., Üllői út 32. Telefon: 138-882.

JÖJJETEK VELÜNK TI IS!

VASÉRT

ÁTLAGOSÉK

(Családregény, több egészen apró fejezetben)

VIII.

Sikertelen nyomozás

Átlagos Jenő, a Manipulátor Művek középkorú, közepes termetű, és közepes képességű dolgozója szemrehányóan nézte a naptárt. Ördög és pokol. Még néhány röpke hét, és itt a húsvét!...

— Na, ürgék — fordult végül a csemetéihez — az idén rábízzuk az ajándékozást a húsvéti nyuszira. Törje végre ő a fejét, hogy mi a frászkarikát hozzon nektek ajándékba. Oké?

A kis Emese fáradtan lehunyta a szemét, mint aki nyomban összeroskad ennyi bölcsesség hallatán. A száját viszont kinyitotta.

— Jaj, apu! Már tavaly is ezt mondtad. Láttál te már egyáltalán nyulat?

— Hát nekem aztán tök mindegy! — vont vállat Helga. — A lényeg az, hogy itt legyen a cucc kellő időben. Felőlem akár egy nílusi krokodil is hozhatja.

— Nem rossz ötlet — mondta Jeromos tünődve. — Bár el nem tudom képzelni, hogy elbírná egy nyúl a hi-fi tornyot, amit húsvétra kapok. Egy picit okvetlenül be kell majd segítened.

— Ez csak természetes, csillagszemű gyermekem. Amint a nyúl felszól a kaputelefonon, hogy meghozta a hi-fi tornyot, egy emberként rohanok segíteni a szegény jószágnak. Szóval arról van szó, hogy szeretném, ha átnyújtanátok azt a vaskos tekercset idejében, amely a kívánságaitokat tartalmazza. Mindig az utolsó pillanatban kell cselgáncsoznom az üzletekben.

— De hát honnan tudjam én azt apu, hogy mit szeretnék? — kérdezte megrökönyödve a kis Emese. — És különben is... Meglepetésről van szó, vagy nem?

— Na igen, de...

— A gondos szülő pontosan tudja, hogy mire van szüksége a gyermekének — oktatta az apját Helga. — Úgyhogy legjobb lesz, ha anyuval beszéled meg ezt a dolgot.

— Az én ajándékomból meg igazán ne csináljatok nagy ügyet — szerénykedett Jeromos. — Egy-két piros tojás, parányi csokinyuszi a hi-fi torony vagy a Commodore '64-es számítógép tetején... tudod, hogy sohasem az ajándék értékét néztem, hanem a jó szándékot. Hogy gondoltok rám.

— Könny szökik a szemembe. Viszont anyuról jut eszembe, ügyesen ki kellene puhatolni, hogy ő mit szeretne húsvétra.

— Nekem sajnos egy vasam sincs! — jelentette ki a kis Emese, és kézállásba lendült a fal mellett, mert továbbra is egyfolytában gyakorolt a különtornára.

— De majd rajzolok neki egy kis nyuszit, amelyik éppen összeszerel egy varrógépet.

— Anyu! — kiabált át a szomszéd szobába Helga. — Mit szeretnél húsvétra!? — Így szoktam óvatosan puhatolózni — tette még hozzá magyarázólag.

Átlagos Jenőné, született Pókaszepetki Annamária viszont élt az alkalommal, és teli torokból feltárta élete egyik legdédelgetettebb álmát.

— Fél lábon ugrálnék az örömtől — kiabált vissza —, ha egyszer meglepnétek azzal, hogy letörlitek a port!

— Hát ez nem igaz! — ájuldozott Jeromos. — Úgy néz ki, hogy most már beírok a tévének. Ebben a családban évek óta sanyargatnak basáskodó szülők három kiskorú gyermeket.

— Inkább ne tedd! — kérlelte anyu a sorsüldözöttet. — Mert ahogy én ismerlek, még azt a levelet is nekem kellene megírnom, és még a postára is nekem kéne elvinnem.

Átlagos Jenő igyekezett ismét magához ragadni a kezdeményezést.

— Próbáljatok meg most borzalmasan koncentrálni a húsvétra. És halljam a kívánságokat. Legalább úgy nagyjából.

— Én egy kis kólát kérek, szívószállal — mondta a kis Emese nyögdécselve, mert éppen a villanykapcsolót igyekezett elérni a lábával. — Egyébként ezt meg tudod csinálni, apu?

— Röhögnöm kell. Ha egy kicsit jobb hangulatban vagyok, akkor a függönyt is így igazítom meg a karnison.

— Én almát kérek meghámozva és felszeletelve, libazsíros kenyérrel — mondta Helga, és fel sem nézett. Egy kockás füzetlap kockáit színezte különböző színűre kínos aprólékossággal.

— Na és önnek mit hozhatok, uram? — fordult az apa Jeromoshoz egy diszkrét főpincér modorában.

— Én valami meleg szendvicsre gondoltam — morfondírozott a fiú. — De ha lehet, a sajtot nem szeletelve kérném a tetejére, hanem reszelve.

— Nekem pedig főzz egy kávét, ha már úgyis a konyhában pepecselsz! — adta fel a rendelést anyu is. — De ne a szokásos löttyöt. Kávét...!

A húsvéti ajándékok problémaköre ezzel egy időre lezárult. És Átlagos Jenő, miközben a konyhában pepecselt, ábrándosan gondolt a gyerekkorára, amikor még tényleg a húsvéti nyuszi gondja volt az ajándékozás...

Cser Gábor

Ismered az ország másik végét? Te, aki a Bereg-szatmári síkságon vagy éppen Budapesten élsz? S te, aki Somogy megye szülöttének vagy az Alföld gyermekének vallod magad? Tégy próbát!

Ismerd meg az ország másik végét!

Háromfordulós rejtvényünk az UTAZÁS '85 kiállításhoz kapcsolódik, március 22–27-ig, Budapesten rendezik, a kőbányai vásárvárosban. **A fődíjakat is ott sorsolják, az Utazás kiállításon: Egyhetes nyaralás, hétvégi üdülés 2-2 gyereknek a Natours táborában, rengeteg útikönyv, országrészeket ismertető füzetek, térképek, emblémák.** A sorsoláson a legjobb megfejtők vesznek részt. Március 24-én, vasárnap megtudod, nyertél-e. De addig hetente fejtsd meg a rejtvényeket, mert a helyes megfejtést beküldők között hetente is sorsolunk: színházjegyeket, útikönyveket. Az Utazás kiállítás emblémáját ne feledd a levelezőlapra ragasztani!

Egy-egy városunk nevezetességét látjátok a képen. A városok nevét küldjétek be lapunk szerkesztőségébe. Beküldési határidő: 1985. III. 14.

Sedmička pionýrů

40 ÉV FÉNYÉBEN NEGYVEN REJTVÉNY

Hazánk és a környező szocialista országok felszabadulásának, valamint a Győzelem napja 40. évfordulója tiszteletére nyolc hétig tartó rejtvénypályázatot indítottunk a testvéri úttörőlapok szerkesztőségeinek összefogásával.

A pályázat szabályai a következők:

1. Minden számban egy-egy ország életéről, a 40 év alatt megtett útról találsz rejtvényösszeállítást.

2. Ha csak két vagy három rejtvényt tudsz megfejteni – és azok jók –, már részt vehetsz a heti jutalomsorsoláson. Minden héten 5 darab, az illető országra jellemző jutalomtárgyat sorsolunk ki.

3. Aki minden héten legalább 5 jó megfejtést küld be, tehát összesen 40 (vagy ennél több) megfejtése lesz, annak a neve a pályázat végén bekerül a fődíjat eldöntő szerencsekerékbe. **FŐDÍJ: UTAZÁS A SZOVJETUNIÓBA A MOSZKVAI VILÁGIFJÚSÁGI TALÁLKOZÓ ALKALMÁBÓL.** Valamint több értékes jutalom is kisorsolásra kerül.

4. Kérünk, hogy minden héten a megfejtést beküldő levelezőlapon vagy levélben feltűnő nagy számmal jelezd, hogy hány rejtvényt fejtettél meg.

Az országok sorrendjét aszerint állítottuk össze, hogy melyik mikor szabadult fel, mikor tartja nemzeti ünnepét.

Most Csehszlovákia életéből készítettük el – főként rejtvényes totóból álló – összeállításunkat. Északi szomszédunk 1945. május 9-én szabadult fel. Összeállításunkhoz a Prágában megjelenő Sedmicka Pionyru című pionírlap szerkesztősége nyújtott segítséget.

*

Beküldési határidő: március 19. A levelezőlapra vagy levélborítékra írd rá: „40 ÉV FÉNYÉBEN".

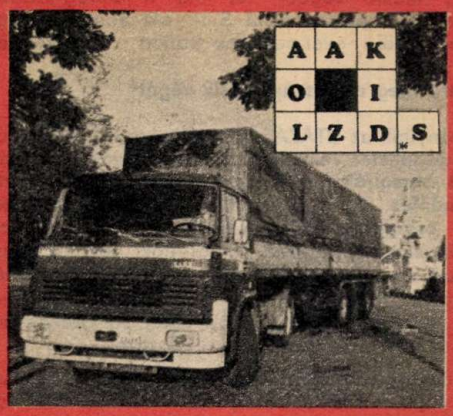

MEGY AZ ÁRU.

Mi a neve ennek a tehergépkocsinak, amely csehszlovák árut szállít a távoli országokba? (A lóugrás szabályai szerint rakd össze a betűket.)

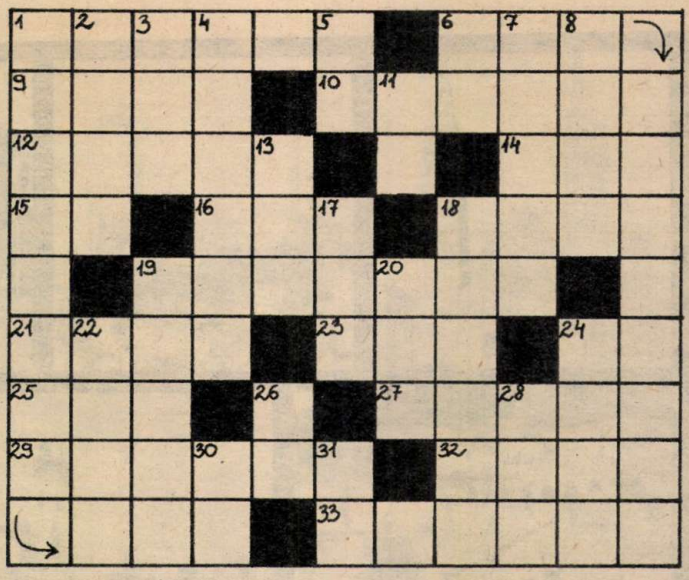

SPORT ÉS TESTNEVELÉS. A vízszintes 6., a függőleges 1. és 4. sorok segítségével a szocialista Csehszlovákia sportéletébe pillanthatsz be. Megfejtésként ezeket kell beküldened.

VÍZSZINTES: 1. Igásállatot hajt. 6. Ötévenként rendezett csehszlovák sportünnepségek. 9. Heves megyei kisközségbe való. 10. Híres hegycsúcs Törökországban. 12. Nagy francia szobrász neve, kiejtve. 14. A lábas közepe! 15. Énekes Mihály. 16. Ipari növény. 18. Így nevezik ezeket a szavakat: fut, megy, néz, pihen, stb. 19. Ő mesélte, hogy álmában vadállatok kergették. 21. A „pajzs"-ot régen így írták. 23. Lám betűi keverve. 24. Libahang. 25. Három betű a pálmából. 27. Visszasza: rádiócső ismert görög szóval. 29. Rancigál. 32. A porzós (virág) közepe! 33. Hogy mondjuk azt, amit az emberek alvás közben látnak?

FÜGGŐLEGES: 1. A szocialista Csehszlovákiának ezek a sportolói is híresek. 2. Hegycsúcs. 3. Vissza: dán és kubai autók jelzése. 4. Csehszlovákiában sokkal ismertebb ez a téli sportolás, mint nálunk. 5. Svéd és osztrák autók jelzése. 6. Salgótarjánban van! 7. Európai főváros. 8. Az ábécé eleje, kiejtett mássalhangzóval. 11. Pityereg. 13. Tagadószó. 17. Helyhatározórag. 18. Akkor mondom, ha nagyon szeretek valamit (például: a habostortát). 19. A Balaton jelzője, de csak akkor, amikor hasad a jég. 20. L. M. A. 22. Megszégyenít valakit. 24. Becézett női név. 26. Kettőzve: dunántúli város. 28. Mindig jár, de mégsem áll. 30. A gépkocsi jellegzetes két betűje. 31. Morzehang.

AZ 5. SZÁM MEGFEJTÉSEI: TÜRELEM ÉS MEGFIGYELÉS: 1. több. 2. igaz. 3. fehér. 4. a fehérekből. 5. igaz. — SZENZÁCIÓ: Feltaláltam a telefonhírmondót. — FÖLDÖN, VÍZEN, LEVEGŐBEN: Ganz Ábrahám, Asboth Oszkár. — A MECHANIKUS: Kempelen Farkas. — ISMERED ŐKET?: A—c4, B—d—3, C—a—2, D—b—1. EZERMESTER: Bodor Péter, zenélőkút.

1. A csehszlovák gyerekek úttörőszervezete 1984-ben ünnepelte megalakulásának kerek számú évfordulóját. Melyik évben alakult meg a szervezet?

1: 1944; X: 1949; 2: 1954.

2. Képünkön az ENSZ Számítástechnikai Központját láthatod (Pozsony). Kérdésünk: Csehszlovákia mióta tagja az Egyesült Nemzetek Szervezetének?

1: alapító tag, X: 1948 óta, 2: 1955 óta.

3. 1944 őszén, a fasiszta megszállás alóli felszabadításkor, mely területen léptek csehszlovák és szovjet egységek az ország területére?

1: Duklai-szoros; X: Magas-Tátra; 2: Ostrava.

4. Csehszlovákia egyik modern gyárának egy részletét mutatjuk be. Milyen gyár ez?

1: kőolaj-finomító; X: ipari víztisztító; 2: gázgyár.

5. Csehszlovákia két nép — csehek és szlovákok — szövetségi állama. Mely évben fogadták el a föderációról szóló törvényt?

1: 1948; X: 1960; 2: 1968.

6. Mi a neve az ország határain túl is jól ismert fiatal hegedűművésznek?

1: Václav Hudecek; X: Vladimir Mikulka; 2: Stepán Rak.

7. Csehszlovákiában új közoktatási törvényt fogadtak el. Hány évben határozta meg az iskolakötelezettséget?

1: nyolc év; X: kilenc év; 2: tíz év.

8. A világ legnagyobb sportstadionjai közé tartozik a prágai is. Melyik az?

1: Strahovi stadion; X: Sparta Praha stadionja; 2: Bohemians Praha stadionja.

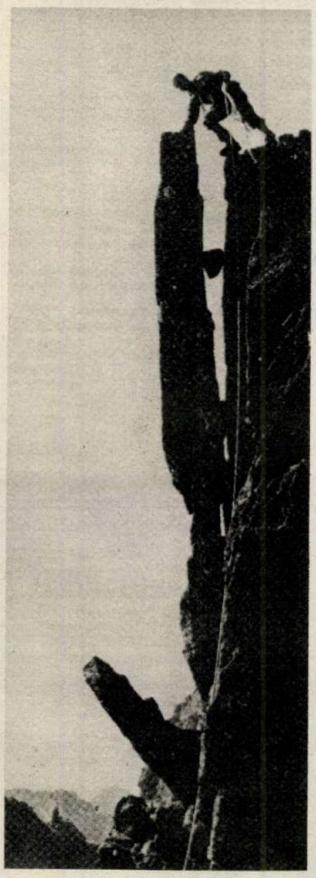

9. Az utóbbi évtizedekben igen népszerűvé vált északi szomszédunknál a hegymászás. A csehszlovák alpinistákat az egész világon ismerik. Kérdésünk: hány méter a Magas-Tátra legnagyobb csúcsa a Gerlachovsky stit (Gerlakfalvi-csúcs)?

1: 2510 m; X: 2655 m; 2: 2970 m.

10. Mi a neve a legismertebb csehszlovák könnyűzenei fesztiválnak?

1: Decinska kotva (Decini horgony); X: Prágai Zlaty slávik (Prágai Arany csalogány); 2: Bratislavská lyra (Pozsonyi líra).

11. Csehszlovákia gazdag történelmi múlttal rendelkező ország, hiszen 1348-ban Prágában alapították meg Közép-Európa első egyetemét, amely ma is létezik. Melyik az?

1: Palacky Egyetem; X: Károly Egyetem; 2: Komensky Egyetem.

12. Prágában 1983-ban teljes felújítás után nyitotta meg kapuit az az épület, amelyet mindenki jól ismer. Építésének alapkövét éppen száz évvel ezelőtt helyezték el. Melyik épület ez?

1: Nemzeti Múzeum; X: Nemzeti Színház; 2: Kiállítási Csarnok.

Mi a neve napjaink legismertebb csehszlovák világbajnok atlétanőjének?

1: Jarmila Kratochvilová; X: Hana Mandliková; 2: Helena Fibingerová.

14. Annak ellenére, hogy Csehszlovákia nem tartozik a nagy országok közé, van néhány nagy folyója. A leghosszabb 433 km hosszú. Melyik az?

1: Morava (Morva); X: Labe (Elba); 2: Vltava (Moldva).

15. Prágát köti össze Pozsonnyal. A hetvenesnyolcvanas évek fordulóján készült el. Sok hazai gyártmányú Skoda személygépkocsi közlekedik rajta. Kérdésünk: melyik városban gyártják?

1: Zsolna; X: Mlada Boleslav; 2: Plzen.

16. A legnépszerűbb csehszlovák könnyűzenei együttes egyben a legrégebbiek közé is tartozik. Melyik ez?

1: Abraxas; X: Olympic; 2: Jazz Q.

17. A csehszlovák labdarúgó-válogatott gólját ábrázolja felvételünk. De ez a pillanat aranyérmet jelentett a csapatnak. Melyik világversenyen történt?

1: a moszkvai olimpián; X: a spanyolországi VB-n; 2: a franciaországi EB-n.

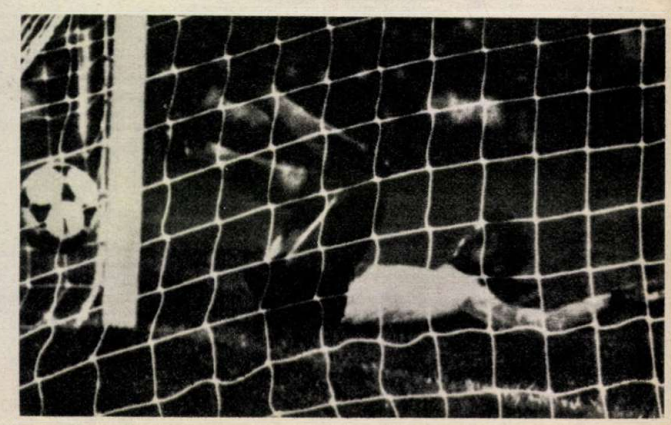

Észrevett. Előbb csak az órákon nézett. Zavarba hozott. Mit néz? Kiállhatatlan volt. Utálatos. Az iskolából kifelé menet kirúgta a kezemből a táskámat. Megráncigálta a hajamat. Komolyan mondom, már menekültem előle. Már a többiek is a rovásomra tréfálkoztak miatta. Aztán egyszer kettesben mentünk hazafelé. Pedig ő nem is arra lakik. Beszélgettünk, és kiderült, hogy sok dolgot hasonlóan gondolunk. Sokat vagyunk együtt, és ezt már az osztály is elfogadta. Amikor a jövőről álmodozom, őt is magam mellé gondolom. Tényleg ő lesz az...?

Észrevett. Visszanézett rám az órán. Zavarba jöttem, de mégsem kaptam el a pillantásom. Elfordult. Nem tudtam, mit tegyek, hogy felhívjam magamra a figyelmét. Azt hiszem, nagyon kiállhatatlanul viselkedtem vele. Már a többiek is a rovásomra tréfálkoztak miatta. Aztán egyszer sikerült addig mesterkednem, hogy hazakísértem. Nagyon jót beszélgettünk. Azóta sokat vagyunk együtt. Már a kezét is megfogtam. Elpirult, de nem húzta el. Amikor a jövőre gondolok, ő is mindig mellettem van, képzeletben. Tényleg ő lesz az...?

Vajon már megtaláltam?

ORDASOK KÖZÖTT .9

DOLD-MIHAJLIK regénye nyomán írta Cs. Horváth Tibor, rajzolta Sebők Imre

50.

51.

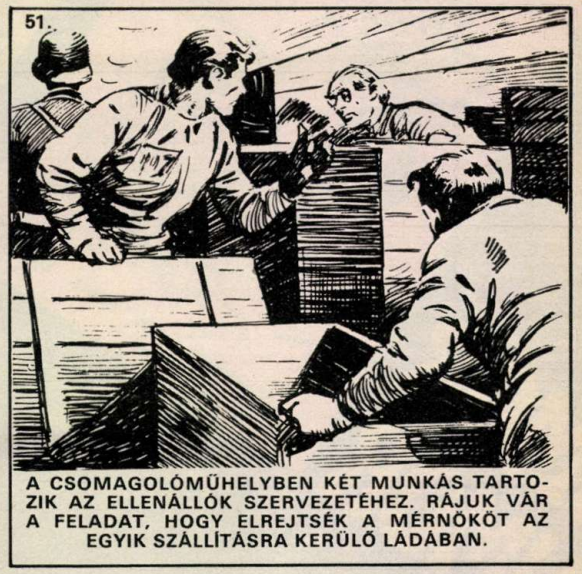

52.

53.

54.

KANYARBAN BIZTONSÁGOSABB LETT VOLNA. A MÉRNÖK MÉGIS NEKIRUGASZKODIK. INKÁBB TÖRJE KI A NYAKÁT, DE NEM KERÜL MÉG EGYSZER A NÁCIK KEZÉRE!

55.

ÁMOR HUMOR

– Szerintem csak azért kapott ötöst, mert szép!

TAVASZI VALLOMÁS

A SZIVTIPRÓ

– Megőrülök! Világgá akar menni, mert a tanító néni férjhez ment!

– Látod, milyen házias vagyok?

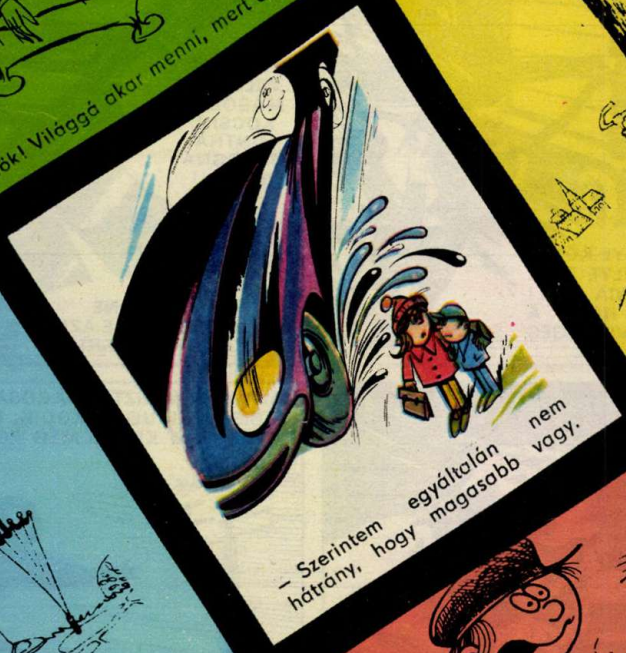
– Szerintem egyáltalán nem hátrány, hogy magasabb vagy.

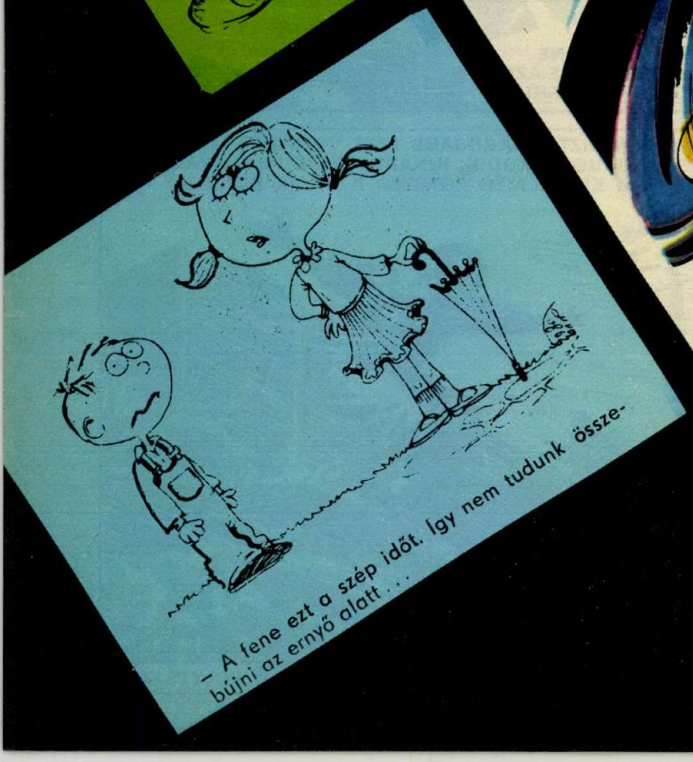
– A fene ezt a szép időt. Így nem tudunk össze-bújni az ernyő alatt...

– Biztos, hogy gesztenye? Mert cukor-kát nem fogadhatok el!

85/11
XL. ÉVF. • 1985. MÁRCIUS 14. • ÁRA: 4,50 Ft
PAJTÁS
MÁRCIUS
15.

KÖVETKEZŐ SZÁMUNK TARTALMÁBÓL:

VIRÁGNYELVEN MONDOM EL. FLAMINGÓ ÉS CICKAFARK.

AZ ÉV SPORTOLÓJA. EURÓPA-BAJNOK. GÁSPÁR TAMÁS CSAK A MÉHEKTŐL FÉL.

A VÖRÖS GRÓFNŐ KÁROLYI MIHÁLYNÉ, SZÜLETETT ANDRÁSSY KATINKA. 40 ÉVEN ÁT EGYÜTT.

margó

Beszélni könnyű?

Szólalj meg, beszélj, s megmondom, ki vagy. Nem a nevedet találom ki, s nyilván az sem derül ki, hol laksz, melyik iskolába jársz, ám jellemed, intelligenciád, egyéniséged, műveltséged megmutatkozik abból, ahogyan beszélsz.

Beszélni könnyű? Gondolod? Figyeld csak meg társaidat, hogyan kiabálnak egymásnak a játszótéren vagy az iskolából kizúdulva hogyan „fűtik egymás agyát", aztán döntsd el magad!

Laci osztálytársával társalog az utcán, emigyen. „Mondtam a faternak, hogy azt a micsodát megvehetné már, tudod, na, azt a hogyishívjákot. A fene belé, nem jut eszembe."

Gabi saját szövegét „löki", nem várja meg, amíg Laci megtalálja a keresett szót. Egy tirpákra panaszkodik, aki elcsórta a tollát.

Lehetetlen követni gondolatmenetüket. Okék, izék, micsodák, hogyishívjákok röpködnek, köztük trágár szavak. Emlegetnek valakit, aki hazáig „húzta a belét", miután bezümmögtette a tepsit (a tepsi szó alatt ezúttal egy lányt kell érteni). Szóval nyomják a sódert, lökik a szöveget, közben röhögnek, hogy a Zikai bemajrézott törióránn, mert nem tudta kit választottak királlyá a Duna jegén.

Beszélni könnyű? Vaktában lecsapni egy-egy szóra, keverni, kutyulni a fogalmakat, helyes kifejezéseket behelyettesíteni divatos közhelyekkel talán könnyű, de próbáld meg használni édes anyanyelvünk igazi kincseit, gazdag fordulatait, nyomban rádöbbensz, milyen nehéz a közönséges szóáradatot nemes, kifejező szavak szépségére váltani.

Ha igaz a gondolat — márpedig igaz —, hogy nyelvében él a nemzet, akkor szorongva és keserűen kérdezhetjük: miféle eldurvult, lelki szegény élet ez, amely ilyen trágárul és laposan visszhangzik falainkon belül?

Nem te vagy a hibás, hiszen te, a tizenéves kamasz úgy beszélsz magyarul, ahogyan megtanítottak rá. Pedig a szavak kincseivel ezerszer gazdagabb lehetnél . . .

Édesanya meséi elfogynak lassan az időben, helyettük magnó bömböli jó ideje már ugyanazt a je-je-jét. Helyettük a rádió, a televízió beszélget veled, gyakorta slendriánul, olykor dadogva, pöszén vagy éppen csak magyartalanul, s már a könyv sem buzgólkodik napról napra a kezedben, hogy megmutassa, milyen szép is a gondolat végeláthatatlan szóerdeje, mivel éppen leszokni készülsz az olvasásról.

Édesanya meséi lassan fakulnak, fakul velük az anyanyelv színe-virága, s már az iskola falain belül sem zengenek memorizálandó versek képzelet- és beszédszépítő szóképei, hasonlatai . . . A napokban megkérdeztem egyik társadat, mit mond számára ez a két sor:

„Ég a napmelegtől a kopár szik sarja
tikkadt szöcskenyájak legelésznek rajta."

Megrántotta a vállát és csak ennyit mondott:

— Nem tudom, fordítsd le.

Magyar Katalin

PAJTÁS

A MAGYAR ÚTTÖRŐK SZÖVETSÉGÉNEK KÖZPONTI LAPJA

Szerkesztőség: Budapest, Jászai Mari tér 5. 1397

Telefon: 321-987
321-988
321-989

Postafiók: Bp. 62. Pf. 508. 1397

Főszerkesztő: ISOMOS ÁGNES
Főszerkesztő-helyettes: BŐCS FERENC
Olvasószerkesztő: HORVÁTH ANITA
Művészeti szerkesztő: CZIFFERSZKY BÉLA, FORRAI JÁNOS
Kiadja az Ifjúsági Lap- és Könyvkiadó Vállalat
Felelős kiadó: DR. PETRUS GYÖRGY igazgató
Kiadóhivatal: Budapest, Révay u. 16. 1065 Telefon: 116-660
Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető a hírlapkézbesítő postahivatalokná, a kézbesítőknél és a Posta Központi Hírlap Irodánál (KHI Budapest, József nádor tér 1. 1900) közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a KHI 215-96 162 pénzforgalmi jelzőszámra.

Előfizetési díj: egész évre 153 Ft I. félévre 85 Ft II. félévre 68 Ft

85.0619 Athenaeum Nyomda, Budapest
Rotációs mélynyomás
Felelős vezető: SZLÁVIK ANDRÁS vezérigazgató

HU ISSN 0030-9583

INDEX: 25 695

A beküldött kéziratokat, fotókat és rajzokat nem őrizzük meg és nem küldjük vissza.

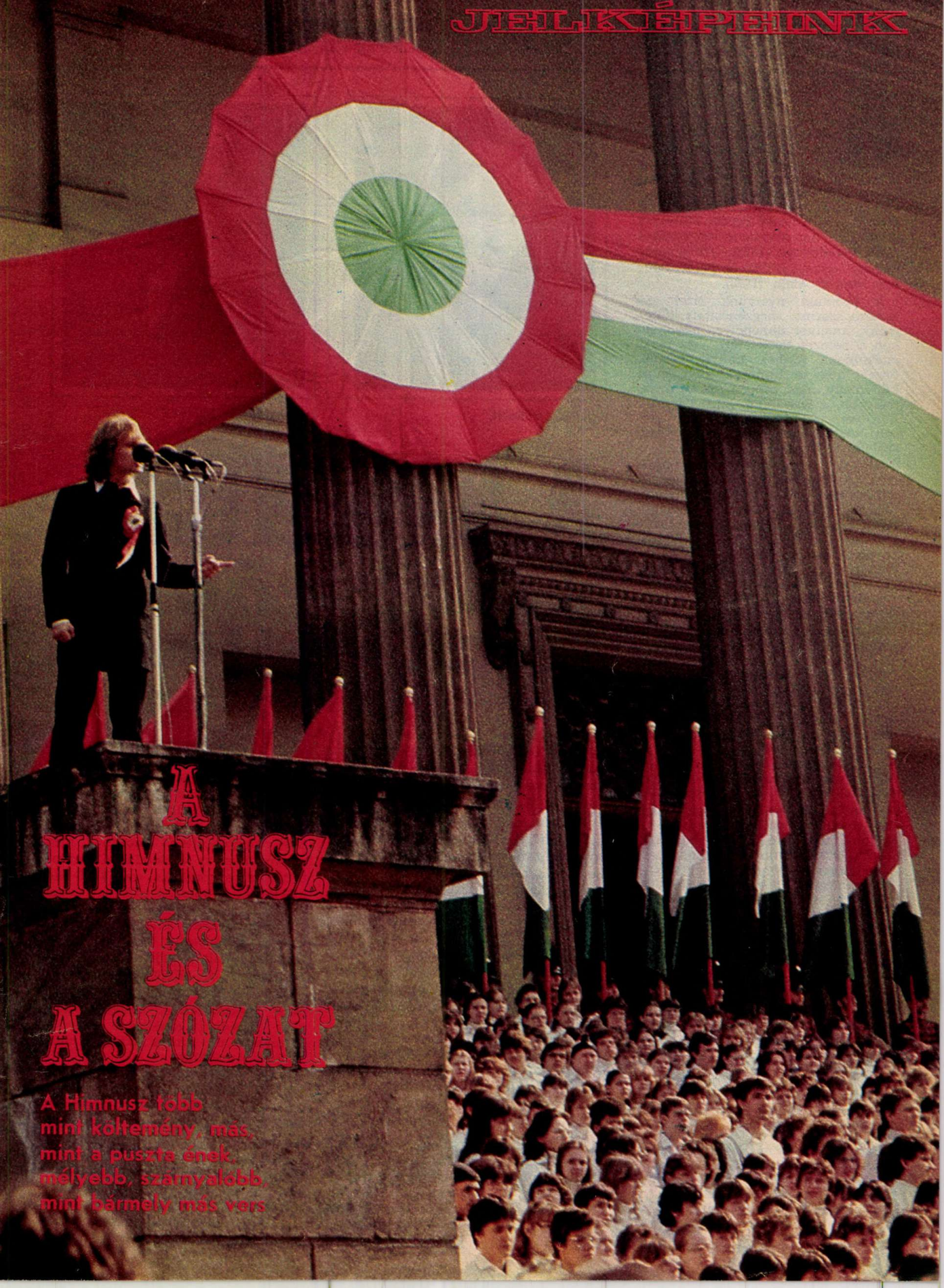

A HIMNUSZ ÉS A SZÓZAT

A Himnusz több
mint költemény, más,
mint a puszta ének,
mélyebb, szárnyalóbb,
mint bármely más vers

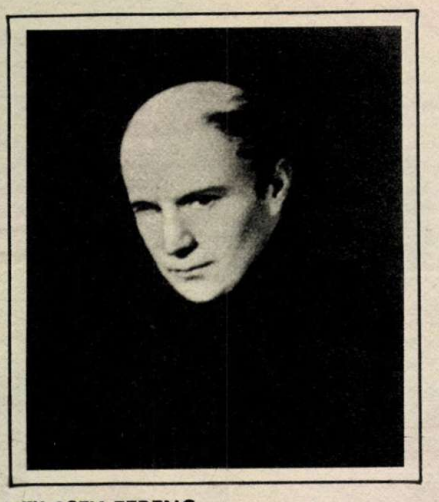

KÖLCSEY FERENC

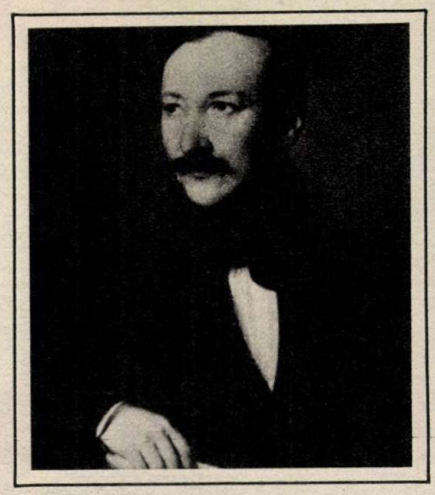

VÖRÖSMARTY MIHÁLY

A HIMNUSZ ÉS A SZÓZAT

A múlt század magyar irodalma három olyan költeménnyel ajándékozta meg a magyar népet, amelyekből a magasztos mondanivaló nyomán nemzeti himnusz születhetett volna. E három vers Kölcsey Ferenc Himnusz A magyar nép zivataros századaiból című költeménye (1823), Vörösmarty Mihály Szózata (1836) és Petőfi Sándor Nemzeti dala (1848).

A himnusz nyelvünk értelmező szótára szerint „megzenésített költemény, amelyet ünnepélyes alkalmakon a nemzet tiszteletére játszanak, énekelnek". Ehhez annyit tennék hozzá, hogy a himnusz több, mint költemény, más, mint a puszta ének, mélyebb, szárnyalóbb, mint bármely más vers. A himnusz egy nép sorsát, történelmét, létét, küzdelmét szólaltatja meg.

Ebben a korban az európai hatalmak közül az osztrákoknak, az angoloknak már volt nemzeti himnuszuk. Mindkettő az Isten szóval kezdődik (Gott erhalte, 1797; God save, 1825), s az uralkodót élteti. Kölcsey Ferenc nemzeti himnuszunkká vált költeménye is az Isten szóval kezdődik, de e vers szerzője nem királyt ünnepel, hanem saját népét (Isten, áldd meg a magyart).

Himnuszunk keletkezése előtt a magyar ünnepélyes alkalmakon az osztrák császári himnuszt kényszerült énekelni. Petőfi Nemzeti dalának egyik sorával állíthatnánk: „És mi mégis láncot hordtunk!" Igen, azt. A magyar, hogy különbözőségének hangot adjon és tiltakozzék az idegen nyelvű himnusz ellen, nagyobb ünnepeken olykor az ősi, ismeretlen kuruc szerzőtől való történeti Rákóczi-indulót énekelte.

A múlt század első felében e népben már forrón élt a törekvés tulajdon közösségi énekének a kialakítására. Olyan himnuszra, amely nem német, hanem magyar nyelvű, nem a királyt, hanem a népet köszönti és a magyar nép sorsát és érzéseit szólaltatja meg.

Ilyen himnuszunk nem volt.

S hogy miért nem Petőfi Nemzeti dala vált a magyar nép, nemzeti himnuszává, közösségi énekévé, annak talán két oka lehetett. Az egyik, hogy a Nemzeti dalt (Talpra magyar, hí a haza!) költője forradalmi indulónak, felhívásnak, a szabadságharc toborzójának szánta. A másik ok, hogy e forradalmi induló (1848) keletkezésének idején már országszerte ismerték és énekelték Kölcsey megzenésített Himnuszát és Vörösmarty Szózatát.

A múlt század negyvenes évei idején, az énekelhető Himnusz és a Szózat terjedésének korában, azonban még nem dőlt el a kérdés: vajon melyik költemény válik a magyar nép nemzeti himnuszává?

A Himnusz s a Szózat élettörténetét ilyen rövid terjedelemben és szűkös szavakkal elbeszélni lehetetlen. Ezért csak e napjainkig sugárzó, fénylő költemények keletkezésének, megjelenésének, megzenésítésének és versengésének körülményeit érinthetem.

A Himnuszt a fél szemére világtalan, magányosan élő költő, a magyar reformkor kiemelkedő politikusa, Kölcsey Ferenc írta, harmincárom esztendős korában, elzárt, távoli, már-már megközelíthetetlen, ahogyan írta volt, „nyomorult falu"-jában, a szatmárcsekei nemesi udvarházban, és egyetlen napon, 1823. január 22-én. A Szózatot (Hazádnak rendületlenül/Légy híve, oh magyar;) pedig a jogász, az ügyvédnek készülő, majd a nemzet kiemelkedő költőjévé vált, elszegényedett nemesi családból származó Vörösmarty Mihály, pesti lakásán, harmincöt éves korában. Költeménye írását 1835 végén elkezdte ugyan, de csak 1836 elején fejezte be.

A két vers nyomtatásban először ugyanabban az irodalmi lapban, az Aurora című pesti évkönyvben jelent meg: a Himnusz keletkezése után öt évvel, 1828-ban, a Szózat már a megírása utáni esztendőben, 1837-ben. A Nemzeti Színház mindkét költemény megzenésítésére pályázatot írt ki, s a Himnusz pályázatát Erkel Ferenc, a Szózatét pedig Egressy Béni nyerte el. A pályázat kiírása, a megzenésítés és a bemutatás sorrendje azonban felcserélődött: az 1836-ban írt Szózatot Egressy Béni már 1843-ban megzenésítette, s a Vörösmarty—Egressy féle megzenésített Szózatot még ugyanebben az esztendőben bemutatták, de a korábban, még 1823-ban keletkezett Himnuszt csak egy évvel később, 1844-ben énekelték először, a Kölcsey—Erkel féle zenés változatban. Vörösmarty megérte Szózatának példátlan terjedését és népszerűségét, de Kölcsey Ferenc a Himnuszét már nem. Nemzeti operánk megteremtője, Erkel Ferenc csak 1844-ben zenésítette meg a Himnuszt, de annak költője még 1838-ban meghalt.

Ebben a korban, s már a két költemény megzenésítése után nemes versengés kezdődött a két közösségi ének között. A történeti igazsághoz tartozik, hogy e kezdeti korban a Szózat népszerűsége volt nagyobb. Kossuth Lajost is idézhetnénk tanúként: ő azt írta egyik 1842-es vezércikkében, hogy Vörösmarty „Szózata máris nemzeti himnusszá vált". Talán hozzám hasonlóan több mai

honfitársam sem tudná eldönteni, vajon Kölcsey vagy Vörösmarty költeménye a nemesebb, a mélyebb, a szárnyalóbb, a szikrázóbb, melyik a szebb, a magasztosabb?

Mindkét költeményt a nemzet féltése, a honszeretet érzülete uralja és itatja át. Kölcsey Himnusza a honfoglalást, a megtalált haza szépségét, gazdagságát beszéli el, hangot ad küzdelmeinknek, balsorsunknak, az állandó fenyegetettségnek, végül megcsillantja a reményt, hogy e balsors tépte népre még víg esztendők is köszönthetnek. A Szózat az önmardosó kétely költeménye. Lehetséges-e, hogy hiába folyt apáink vére, akik küzdelmeikkel megtartották a hont, lehetséges, hogy elveszünk, s a sírt, hol nemzet süllyed el, népek és emberek gyásza és könnye veszi körül? Bármit hozzon is sorsunk, a nagy világon e kívül nincs számunkra más hely. Itt kell élnünk és halnunk. Ez bölcsőnk, ez a temetőnk. Egy nép legnagyobb törvénye a hűség.

Végül is kik és milyen körülmények döntöttek a Himnusz mellett, miért Kölcsey és nem Vörösmarty megzenésített költeménye vált e nemzet közösségi énekévé? A magyar nyelv bevezetését csak 1844-ben mondotta ki hivatalos törvény, a nemzeti zászló használatáról egyik 1848-as törvényünk intézkedett. De az eltelt csaknem százötven esztendő alatt egyetlen alkotmányunk egyetlen rendelkezése, egyetlen magyar kormány egyetlen törvénye, egyetlen magyar országgyűlés szavazata sem mondta ki, hogy a magyar állam hivatalos himnusza a Kölcsey—Erkel féle megzenésített költemény.

Kölcsey költeményét, Erkel zenéjét a szív és az értelem, nem a törvény, hanem a közakarat, a magyar nép emelte nemzeti himnuszunkká, a magyar nép mondta ki és szentesítette ezt az íratlan törvényt. Annál a „győzelemnél", amelynek során Kölcsey verse megelőzte Vörösmarty sorait, bizonyára szerepet játszott Erkel Ferenc művészibb, nemesebb, szárnyalóbb zenéje és talán az is, hogy Kölcsey—Erkel Himnuszát jobban, szebben és könnyebben lehetett énekelni.

A nemes és szép küzdelem az elsuhant évtizedek során már eldőlt ugyan, de talán nem lenne hiábavaló folytatni az időtlenül nemes versenyt. Napjaink ifjúságának a sorai közt vajon ki tudja szebben, megragadóbban elszavalni, elénekelni e két — sorsunkat és hazaszeretetünket a legmagasabb hőfokon kifejező — nemzeti költeményünket?

Kölcsey Ferenc Himnuszának és Vörösmarty Mihály Szózatának eredeti kéziratait az ország első közgyűjteménye őrzi. A Szózat kézirata sértetlenül ép, a Himnuszé sérült, a közepe és a vége szakadozott.

A Szózat már évtizedek óta a nemzet tulajdona: régen a Magyar Tudományos Akadémia kézirattárában őrizték, napjainkban pedig a Magyar Nemzeti Múzeum Országos Széchényi Könyvtárában pihen.

Nemzeti himnuszunk kézirata, amely egyetlen, nagyon régi napon, 1823. január 22-én keletkezett, soksok évtizeden át a Kölcsey-örökösök, Kölcsey-rokonok családi tulajdona volt. Az örökösök a vers eredeti kéziratát — Hymnus a Magyar nép zivataros századaiból — a második világháború frontjának közeledése idején adták át a nemzetnek, a Magyar Nemzeti Múzeum Országos Széchényi Könyvtárának.

Abban az épületben őrzik azt, amelynek görög oszlopai előtt a magyar ifjúság minden esztendő március 15-én meghallgatja Petőfi Sándor szabadságharcos toborzóját, Nemzeti dalát.

Ruffy Péter

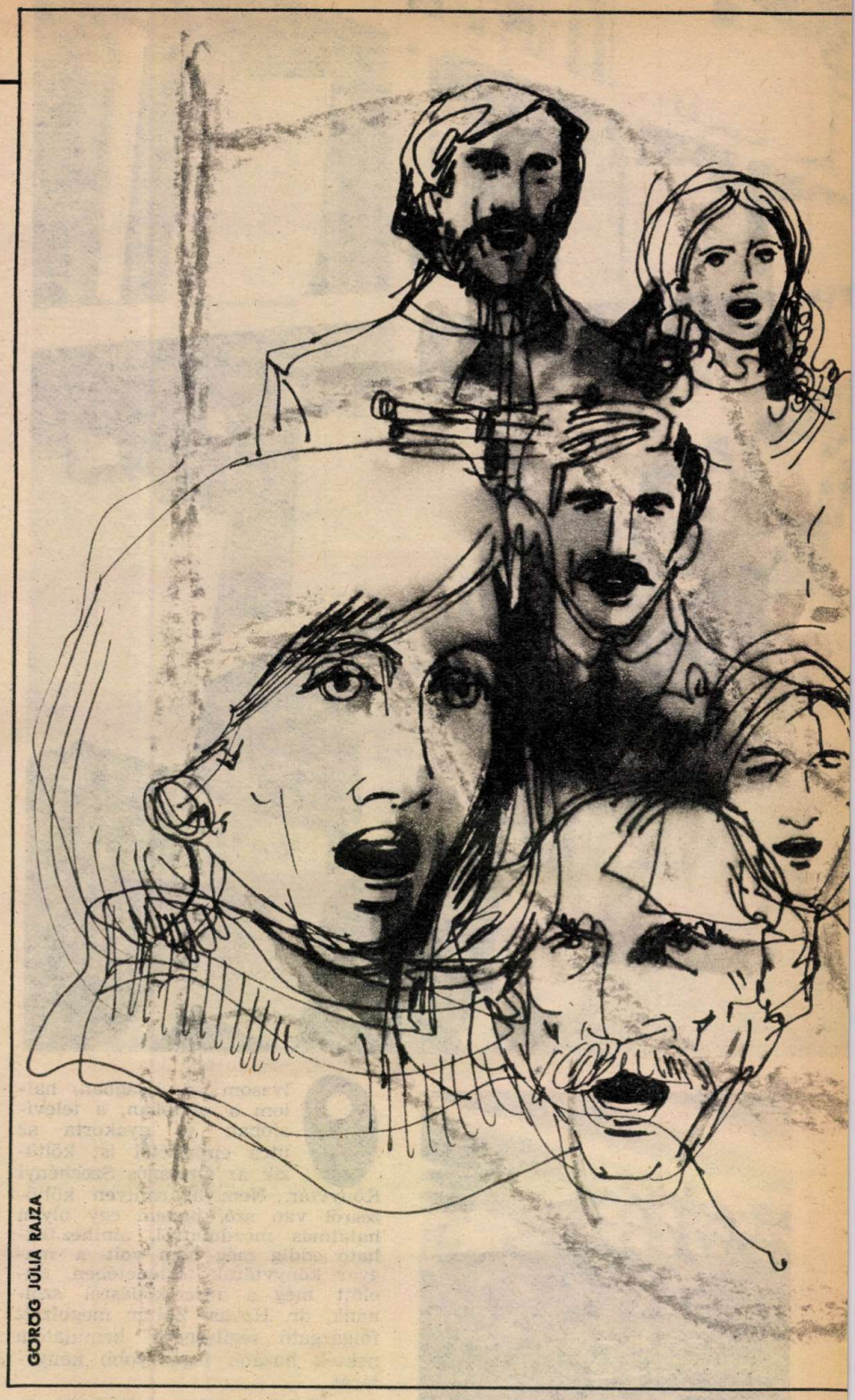

GÖRÖG JÚLIA RAJZA

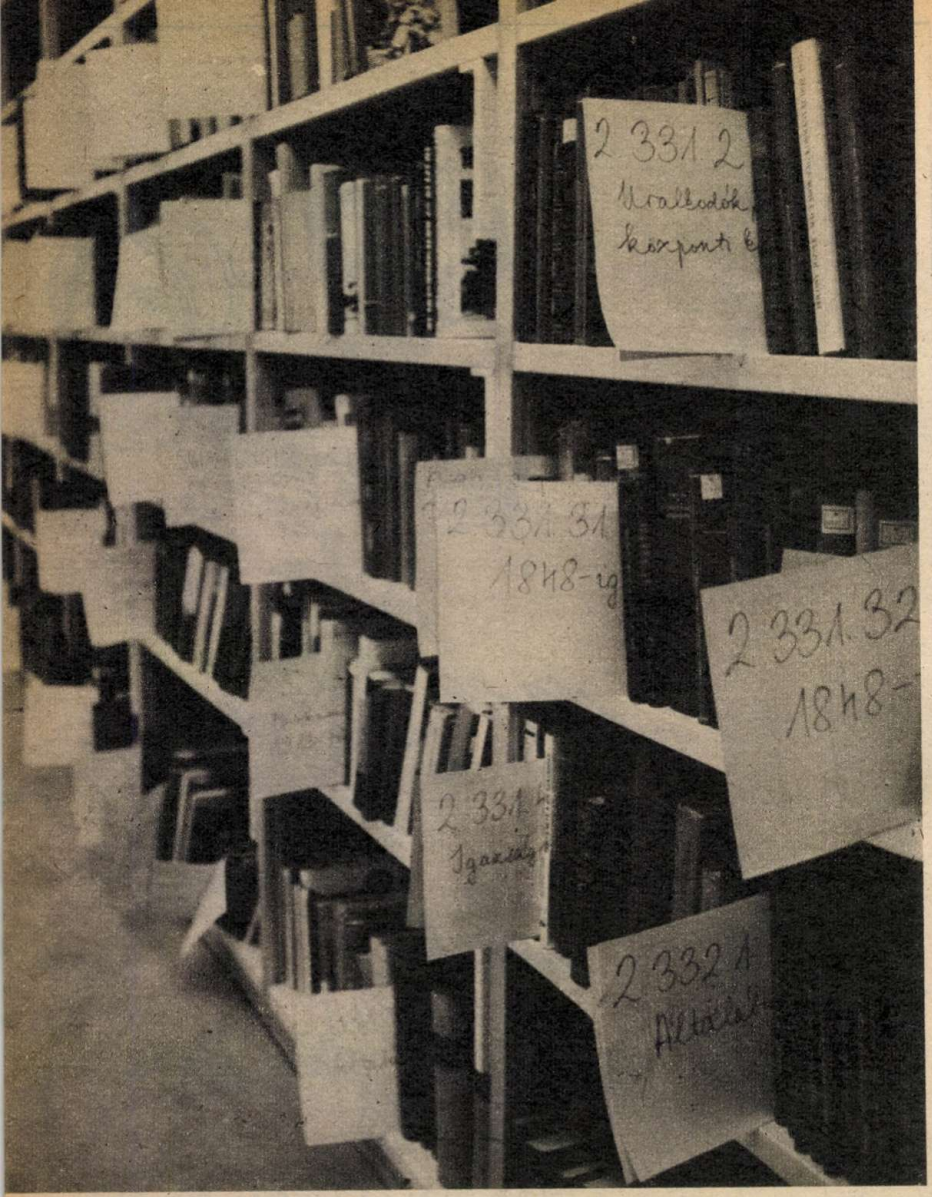

Olvasom az újságban, hallom a rádióban, a televízióban és gyakorta az utca emberétől is: költözik az Országos Széchényi Könyvtár. Nem akármilyen költözésről van szó, hanem egy olyan hatalmas mozdulatról, amihez fogható eddig még nem volt a magyar könyvtárak történetében. Mielőtt még a hurcolkodásról szólnánk, dr. Havasi Zoltán megbízott főigazgató segítségével bemutatom nektek hazánk legnagyobb könyvtárát.

— Valóban sokan tudják, hogy költözünk, tapasztalataim szerint azonban a magyar honpolgárok egy része, s a gyerekek között is vannak jó néhányan olyanok, akik nem tudják, hogy a nemzet könyvtára az 1846-ban felépült Nemzeti Múzeum főépületében működött kezdettől fogva — mondta Havasi Zoltán és mosolyogva hozzátette —, az is előfordul, ha a könyvtár alapítójáról esik szó, sokan Széchenyi Istvánra gondolnak, aki valóban sokat tett a hazáért, többek között azért is, mert tettvágya, nemes hazafisága olyan családi háttérben érlelődött, amelyben a haza és a haladás fogalma mindenek fölött állónak számított. István apja, Széchényi Ferenc elhatározta, hogy a nemzet múltjára vonatkozó értékeket összegyűjti és közkincscsé teszi. Óriási magángyűjteményét 1802-ben a nemzetnek adományozta, s e tetthez kapcsolódik a könyvtár működésének kezdete is.

— Az Országos Széchényi Könyvtár a maga nemében a legnagyobb kulturális intézmény, ahogy szaknyelven mondani szokás, gyűjtőkörében teljességre törekszik. Elgondolni is sok, hogy polcain, raktáraiban minden Magyarországon keletkezett nyomtatvány megtalálható.

— Már Széchényi Ferenc is leírta alapítólevelében, hogy minden hazai kiadványból köteles példányt kell beadni a könyvtárba, a plakáttól kezdve a kis brosúrákig, minden létező nyomdai termékből. Így értük el, hogy ma már könyvtárunk hatmillió könyvtári egységből áll, s ha most azt kérdi, hogyan fértünk el, azt tudom válaszolni, nagyon nehezen. Amióta csak ez a könyvtár létezik, azóta helyhiánnyal küzd. Az utóbbi évtizedekben több mint tíz épületben kellett elhelyezni a rohamosan gyarapodó gyűjteményt, közte olyan kincseket is, melyek értéke felbecsülhetetlen.

— A híres Corvinákra gondol?

— Például azokra is. Úgy gondolom, a műveltség fogalmába beletartozik minden nemzeti érték ismerete, tehát jó, ha tudják a gyerekek, hogy Mátyás király könyvtárának híres kódexei közül 32 darab itt található a mi kézirattárunkban. A megmaradottak közül van még néhány az Egyetemi, az Akadémiai Könyvtárban, de külföldön is őriznek belőlük párat; Bécsben, Párizsban stb.

Kézirattárunkban van elhelyezve a két világhírű nyelvemlék is, a Halotti beszéd és a pár évvel ezelőtt hazakerült Ómagyar Mária-siralom. A régi nyomtatványok tárában őrizzük az első honi nyomtatott könyvet, az 1473-ban kiadott Budai Krónikát.

— E sok érték most végre méltó helyére kerül.

— Ez bizony nagy öröm számunkra. Az első könyvet Budán nyomtatták, Mátyás könyvtára is Budán volt, ezek után szinte természetesnek tűnik, hogy a nemzet könyvtára is odakerül. A királyi vár nyugati szárnyának nyolc szintjét foglalja el a hatalmas könyvtár. Ez az épületrész a Parlament után a második legnagyobb közintézmény. Október első napjaiban kezdtük el a költözést és március végén fejezzük be.

— Elképzelhető tehát, hogy hazánk felszabadulásának 40. évfordulójára megnyitja kapuit a Széchényi Könyvtár a művelődni vágyó közönség előtt?

— Ezen dolgozunk, ezt szeretnénk, és bízom benne, hogy így is lesz. Addig persze, rengeteg munka vár könyvtárunk hatszáz dolgozójára. Naponta indulnak a FŐSPED-kocsik a gondosan csomagolt értékekkel föl a Várba, ahol már a kirakodás után minden a helyére kerül a valamikori várudvarban felépített 11 könyvtári szintes toronyraktárakban. Az olvasótermi szinten 70 ezer kötet kerül a szabadpolcokra. Most először mondhatjuk majd, hogy végre egy fedél alatt lesz az egész törzsgyűjtemény.

— Az imént említette, hogy évenként körülbelül 130 ezer dokumentummal gyarapszik a könyvtár állománya. Meddig lesz elegendő a férőhely az új épületben?

— Az ezredfordulóig biztosan, utána valószínűleg lesznek gondok, ám addigra sok új módszer, lehetőség kínálkozhat, ami megoldhatja a problémákat.

Az átlagolvasó számára eddig kicsit megközelíthetetlennek tűnt a könyvtár, nyilván a zsúfoltság miatt. Tudomásom szerint jobbára csak a kutatói igényeket próbálták kielégíteni. Az új helyen változik a helyzet?

— Természetesen. Minden tizennyolcadik életévét betöltött magyar állampolgár számára kinyitjuk kapuinkat, a különböző rendezvényekre, kiállításokra a gyerekek is eljöhetnek. Könyvtárhasználatunk bonyolult. Mindenképpen igényli a hatalmas katalógusrendszerben való eligazodást. Az elkövetkező időkben olyan felnőttek lesznek majd olvasóink, akik már gyermekkoruktól könyvtári gyakorlattal rendelkeznek. A megismeréshez, a tudáshoz, az információkhoz vezető útkeresés készségét tehát gyakorolniok kell, s ennek egyetlen módja van, szeressenek olvasni, s vegyék igénybe a magyar könyvtári hálózat szolgáltatásait — fejezte be tájékoztatását dr. Havasi Zoltán.

Búcsúzáskor jó egészséget, sok erőt és lelkes ügyszeretetet kívántam munkájukhoz a nevetekben is.

Magyar Katalin
Fotó: Wagner Margit

ZSIBONGÓ

A PAJTÁS TELEXE

Budapesten elkészült az első hazai kongresszusi centrum, a Budapesti Kongresszusi Központ. ● A Magyar Úttörők Szövetsége és a MÉH legújabb megállapodása szerint a jövőben külföldi és hazai utazásokkal jutalmazzák a legeredményesebb hulladékgyűjtőket. ● Állomást létesített a beteg vagy legyengült madarak megmentésére a Tatai Állami Gazdaság. ● Pécs nevezetes Múzeum utcájában állítják fel Schaár Erzsébet híres alkotását, az Utcát. ● Kalevala népe címmel a fővárosi Néprajzi Múzeum kiállításon mutatja be Finnország népművészetét. ● Elkészült Szombathelyen a közadakozásból épült Derkovits Képtár. ● Május 9-ig, a Győzelem napjáig tartó „torpedójátékot" rendeznek a perterzsébeti úttörők.

HÉTMÉRFÖLDES NYÚLCIPŐ

A Népszínház, amelynek társulata arra hivatott, hogy az ország távoli szegleteibe is elvigye az élő színházi kultúrát, a gyermekközönségről sem feledkezik meg. Ősz óta játssza, falun és városon sikerrel, Fésüs Éva és Gebora György zenés mesejátékát, A csodálatos nyúlcipőt.

MÚZEUMBA KERÜL?

Kerülhet, hiszen egy országos múzeumi pályázatra készült a nyolcadikos Benke Tibor gipszszobra, a Kaszáló paraszt. Alkotója nem szakít a művészetekkel, ha majd kikerül az iskolapadból. Ötvösnek készül.

BIZALOMSAROK

„Szeretném megkérdezni, hogy a lányok is jógázhatnak-e? Ha nem, miért? Ha igen, hogyan tanulhatnám meg?" — kérdezi Porczellán Sarolta Újfehértóról.

A jógát bárki megpróbálhatja. Valószínű, hogy Újfehértón nem találsz olyan közösséget, ahol szakember vezetésével gyakorolhatnád a testi-lelki felüdülésnek e különös, ám mind népszerűbb módját. Könyvesboltban, könyvtárban azonban ráakadhatsz olyan szakkönyvekre, amelyek bevezetnek a jógázás alapjaiba.

POPREJTVÉNY

Dévényi Tibor kérdezi:

Hogy hívják a képen látható énekesnőt, és melyik Ki mit tud egyik győztese volt?

★★★★★★★★★★★

A múltkori megfejtés Révész Sándor neve volt a Piramisból.

Posztert nyertek: Lajos Gitta, Baja; Mogyoródi Katalin, Szabó Sándor és Takács Gizella, Budapest.

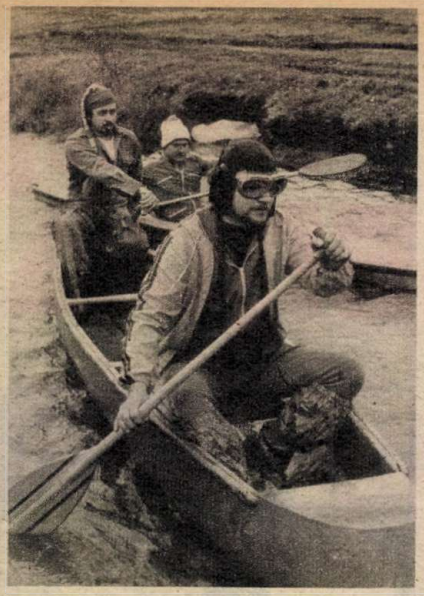

FAGYBAN IS VÍZEN

Még nem érkezett el a vízi emberek évadja, hiszen a Dunán pünkösd az évadnyitó evezőstúra hagyományos időpontja, de akik megszállott szerelmesei a víznek, boldogan szakítják meg a hosszú kényszerpihenőt az évek óta megrendezett nemzetközi téli vadvízi túrán, a Sümeghez közeli Melegvíz-patakon.

TARSOLY

HADTÖRTÉNETI MÚZEUM

TARSOLY ÉS KRAJCÁR

Tarsolyt nyújtanak át és krajcárkát igérnek olvasóiknak a Hadtörténeti Múzeum munkatársai. A Tarsoly a múzeum immár tizedik alkalommal kiadott programfüzete, a krajcár pedig bizonyára mindaz a hasznos ismeret, tudás, amelyet a múzeumi látogatások, és órák alatt szedegethet össze minden diák.

„SZÓLJ, SZÓLJ, SÍPOM..."

A pusztadobosi, Dani Sándor vezette furulyásokat nemcsak Nyíregyházától Nyírmadáig ismerik. Koszti Tímea, Kiss Mónika, Varga Erika, Czentnár Zsuzsa, Nagy Zsuzsa, Varró Tünde és a többiek nemrég a rádió műsorában is szerepeltek.

MÉGIS FELVESZ...

Egy lapunkban korábban megjelent hirdetés úgy szólt, hogy a Vámos Ilona Ipari Szakmunkásképző Intézet nem vesz föl vidéki tanulót. Megtudtuk, hogy az intézet a főváros vonzáskörzetéből is elfogad jelentkezéseket.

FIGYELEM!

A Balatoni Úttörőváros (Zánka — 8250) új telefonszámai a következők: alközpont: 06-87-48-440 úttörőváros-vezető: 06-80-46-029; úttörőváros-vezetőhelyettes: 06-87-48-084; gazdasági vezető: 06-87-48-141.

A 6/b osztálykirándulásra megy. Sorra járják a város történelmi nevezetességeit. Megállnak egy híres ember hatalmas, hárommétéres szobra előtt. A tanár lelkesen magyarázza, hogy az alkotó a szobrot egy korabeli festményről mintázta, ezért az megszólalásig hasonlít a hajdan élt híres emberhez.

Pisti méregeti, nézegeti a szobrot majd megkérdezi:

— És ilyen magas volt? ...

TÍZÉVES KISTESTVÉR

Kedves megemlékezést kaptunk a turai 1525. számú Jurij Alekszejevics Gagarin Úttörőcsapat lapjától, az Úttörő Űrszondától abból az alkalomból, hogy laptársunk most ünnepli tizedik születésnapját. Boldog születésnapot!

ZSIBONGÓ

NEM LEGENDA

Kiss Attila névrokona Kiss Ernő tábornoknak, aki részt vett a sukorói haditanács ülésén

Utazás közben találkoztam egy sukorói fiúval, aki megemlítette, hogy családfájuk eredetét kutatva érdekes emlékeket gyűjtött össze a nagy-, a déd-, az ük- és a szépapjáról. Utóbbi például nemzetőrként testőre volt Batthyány Lajos miniszterelnöknek 1848 szeptemberében, amikor az Sukorón tartózkodott. Gondoltam, felkeresem a Velencei-tó északi partján lévő települést, hogy részletesebben megismerkedjek a szépapa esetével, de a faluban sem a fiút, sem a családját nem találtam.

— Sajnos, mostanában sokan elköltöznek. Amióta Velencéhez csatoltak bennünket, és a felső tagozatosok is bejárnak az ottani iskolába, nehezedett, szürkült az élet. A fiatalok elkívánkoznak innen. Az üresen maradt parasztházakat a pestiek nyaralónak vásárolják meg — mondta keserűséggel a hangjában Seffer Ferenc, a népfront helyi elnöke.

— Elképzelhető, hogy csak legenda, amit az a fiú mesélt nekem?

— Legenda?

Seffer Ferenc válasz helyett elvezetett a református templomhoz, amelynek homlokzatán márványtábla hirdeti: „1848. szeptember 28-án ebben a templomban folyt le az a haditanács, amely Kossuth Lajos honvédseregének első győzelmes csatáját előkészítette."

— A templom egyik padján megörökítették azt a helyet, ahol Batthyány Lajos miniszterelnök ült. Nem tudom, hogy kié lehetett, de a templommúzeumban őriznek egy nemzetőr karszalagot is — mondta a népfront elnöke.

MI TÖRTÉNT SZEPTEMBER 28-ÁN?

Sikerült feljegyeznem annak a napnak a hiteles történetét, amikor a csöppnyi falu néhány órára az ország fővárosa lett. Hiszen itt ütötte fel főhadiszállását a honvédsereg főparancsnoka, Móga altábornagy és ide érkezett a kormány feje is. Az utcákon nyalka huszárok táncoltatták lovaikat, karszalagos nemzetőrök cirkáltak, egymást érték a vezérkari tiszteket, az országgyűlés küldötteit szállító hintók. Őket az Országos Honvédelmi Bizottmány küldte Kossuth Lajos üzenetével, hogy bírják rá a főparancsnokot Jellasics seregének feltartóztatására.

Sukorón csupán egyetlen épület, a templom volt alkalmas az országgyűlésnek is beillő tanácskozásra, mégis a kis falu mellett döntöttek, mert baj esetén könnyen elmenekíthették a haditanács tagjait, a szilvássoron a meleghegyi erdőbe is bevehették volna magukat. A toronyban Xantus János, a természetkutatóból lett nemzetőr őrködött. Egyszer majdnem félreverte a harangot, mert lentről kardcsörgés, éktelen lár-

180 éves kőasztal. Ezen dolgozták ki a győztes pákozdi csata haditervét

ma hallatszott fel. Hírhozójától azonban megtudta, hogy csak a haditanács vált viharossá. A vitától szikrázott még a levegő is. A Perczel testvérek, Móricz és Miklós, vérig sértették Mógát, amikor követelték, hogy tisztítsák meg a hadsereget a fekete-sárga mételytől, hiszen a főparancsnokon is ilyen színű császári egyenruha volt. A miniszterelnököt az egyik képviselő beszéde ingerelte fel. Még párbajozni is akart vele, de miután lecsillapodott, ő vállalta a békebíró szerepét a katonák és a civilek között. Szenvedélyes szavaira szenvedélyes volt a válasz: „Visszaverjük az ellenséget!" – kiáltották szinte egyszerre a tisztek.

Jellasics bán óriási fölényben volt. 35 ezer állig felfegyverzett zsoldosa állt szemben a 16 ezer szabadságharcossal. A magyarok azonban tisztában voltak vele, hogy minden elveszhet, ha folytatják a visszavonulást és utat engednek az ellenségnek a főváros felé. Szeptember 29-én nemcsak megállították, de meg is futamították Jellasicsékat.

KINEK A SZÉPAPJA?

A híres pákozdi csatában a magyar sereget kétezer főnyi somogyi, zalai és Fejér megyei nemzetőr segítette, akik között két sukorói is volt. A faluból 40 paraszt és halász kiegyenesített kaszákkal, cséphadarókkal felfegyverkezve együtt küzdött a felkelőkkel. Vajon ezeknek a szépapáknak élnek-e még a leszármazottai?

Zámbó Istvánné nyugdíjas tanárnővel, aki évtizedeken át tanította a falu gyerekeit, megpróbáltuk összeállítani, hogy ki számít tősgyökeres sukoróinak. Többek között Szűcs Lászlóékat, Molnár Józseféket, Czifra Mihályékat, Kiss Józseféket, Gulyás Mihályékat, Czakó Lászlóékat, Paksi Gáborékat, Salbert Lászlóékat, Nagy Zoltánékat említette. A megadott címeket végigjártam, ahol otthon voltak, felnőttekkel, gyerekekkel beszélgettem. A szabadságharc idejéből itt mindenki ismer egy-egy történetet. A családjával, a faluval kapcsolatban is. De 137 év távlatából már nem mindig lehet megállapítani, hogy ekkor vagy akkor ki, hol tartózkodott. Néha elszalad a fantázia is. Obernyik Lászlóról, az akkori református lelkészről hosszú ideig azt regélték, hogy a szabadcsapatok élén harcolva esett el, de egy előkerült irat tanúsága szerint, később halt meg. Csakhogy nekem éppen az tetszett a legjobban, hogy Sukorón mindenki büszkén vallja családtagjának a szabadságharcosokat, olyanok is sorsközösséget vállalnak a hajdani népfelkelőkkel, akik akkoriban talán még nem is laktak a faluban.

– Nem rokonod véletlenül Kiss Ernő? — szólítottam meg a 8. osztályos Kiss Attilát, aki a hegy felől jövet, sítalpakon siklott le a lejtős utcán.

— Melyik Kiss Ernő? Mi Kiss-ek sokan vagyunk.

— Akinek a névtáblája ugyancsak ott van a templom padján. A szabadságharc tábornoka volt.

— Jó lenne, ha őseim közt tábornok is lenne. Felkelő inkább elképzelhető. Sokat hallottam aputól is, hogy Sukoró csatatér volt 1848-ban. Minden épkézláb falusi fegyvert fogott. Amikor tanultunk a szabadságharcról vagy amikor a pákozdi ütközetről emlékezünk meg, sokszor az az érzésem, mintha rólunk is beszélnénk.

„ELFOGTAM EGY KÉMET"

Szerencsére, Székesfehérváron, ahol most laknak, sikerült találkoznom Szikora Ferivel is, akinek a szépapja nemzetőr volt. Elújságolta, hogy költözködéskor, amikor a könyveket, az okmányokat rendezgették, találtak egy régi levelet is. Már csak nagyítóval lehetett megállapítani, hogy a szépapa írta.

— Azt mesélte el benne a feleségének, hogyan segített elfogni 1848. szeptember 28-án Flingelli őrnagyot. A császári tisztet azzal a megbízatással küldték Sukoróra, hogy kémlelje ki a magyar honvédsereg helyzetét, s ha lehet, még a fővárosból is hozzon híreket. Karszalagot.. és nemzetőr egyenruhát viselt. Szépapámnak mégis gyanús lett, mert állandóan ott ólálkodott a templom körül. Xantus Jánoshoz is felkéredzkedett a toronyba. Még vízhordásra is vállalkozott, hogy bejuthasson a haditanács ülésére. Szépapám állandóan a nyomában volt. Azt hitte, hogy a miniszterelnök életére tör. Flingelli őrnagy azonban, ahogy besötétedett, elkötötte az egyik huszár lovát és elvágtatott Budapest felé. Szépapám szólt a parancsnokának, aki lovasokat adott mellé, hogy kövessék. Martonvásáron kerítették be. Ekkor derült ki valójában, hogy ki rejtőzik az álruhában. Az őrnagy fegyvert rántott, és rálőtt a huszárokra. Szépapám rávetette magát, lesodorta a lóról. Nyereghez kötözve vitték vissza a sukorói táborba. Olyan adatokat tudtak meg tőle, aminek a nadapi, pátkai és a pákozdi ütközetben nagy hasznát vették a magyarok . . .

Sukorói emlékek. Egy templomi kőasztal, amelyen a honvédsereg győzelmes haditervét kidolgozták. Egy karszalag s egy megfakult levél. Meg történetek, amelyeket nemzedékről nemzedékre adnak tovább.

Faragó György

Fotó: Szalay Béla

BIZA

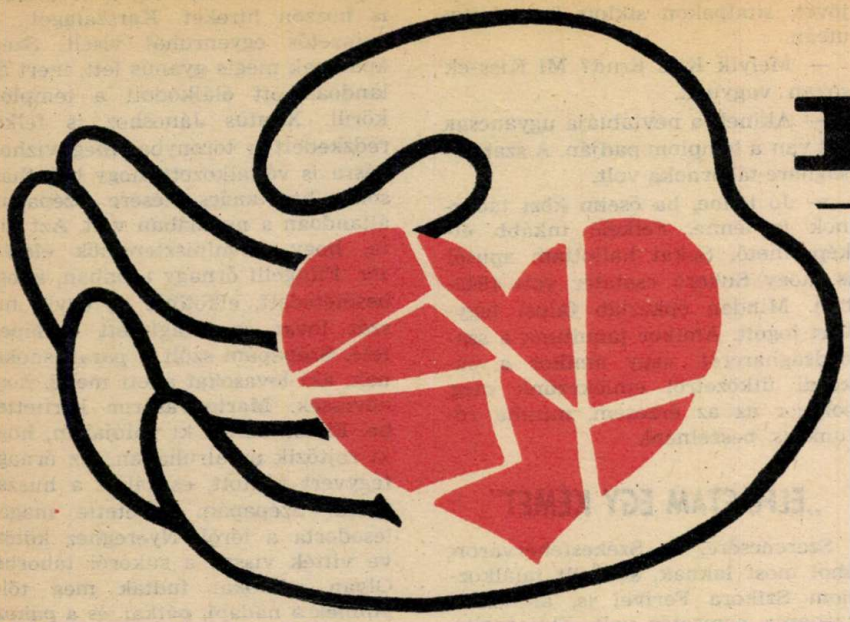

NE TESSÉK HARAGUDNI A ZAVARÁSÉRT ÉS A CSÚNYA ÍRÁSÉRT — olvassuk gyakran leveleitekben. A zavarásért nem haragszunk. Mi vállaltuk, hogy naponta bontjuk leveleiteket és igyekszünk válaszolni kérdéseitekre. Úgyhogy az effajta fölösleges bocsánatkérés nyugodtan elmaradhat. A csúnya írásért (és a rossz helyesírásért) sem azért haragszunk, mert ezzel bennünket bántotok. Hanem mert úgy véljük: aki olvashatatlan macskakaparással, kibogozhatatlan, értelmetlen jelekkel ír magáról, annak igazából nem is fontos, amit ír. Harag nincs, de engedtessék meg nekünk, hogy ezekre a felületes, odavetett, nem a gondokon elgondolkodó sorokra ne is válaszoljunk. Állapodjunk meg abban is: ne bocsánatkéréssel küldjétek leveleiteket, hanem írjatok, fogalmazzatok úgy, hogy ne legyen miért félve postázni bizalmas soraitokat.

Akad viszont örvendetes dolog is: gyarapodnak a fiúlevelek! Egyre többen fognak tollat a „másik oldalról" is, sőt: volt aki azt kérte, írjunk gyakrabban a fiúkról. Nos, ez egyedül az „erősebb nem" levélíró kedvén múlik!

MIT TEGYEK? — kérdezi az a fiú, aki egy távoli városban lakó lányba szerelmes. „Azt írja, hogy szeret, de honnan tudjam biztosan?" — teszed föl a kérdést. Szívünk szerint azt mondanánk: nézz a lány szemébe, de ez ilyen távolságból egy kicsit bajos. Egyelőre tehát meg kell elégedned a levelekkel, de vigyázz: egymásra gondolásotok ne ebből az egyetlen kérdésből, válaszból álljon. Tessék tudatosan újabb és újabb témát keresni — legyen az könyv, zene, sport, tanulás —, s ha a másik gondolkodását megismeritek, akkor bátrabban eldönthető mindkét részről a nagy kérdés. Ami viszont azt a döntésedet illeti, hogy közben jársz egy másik lánnyal, csak azért — mint írod —, hogy ne maradj egyedül, ezt egy picikét „sárosnak" érezzük. Nem rossz, ha gondolsz arra, hogy másképp is alakulhat a levelezési kapcsolat, de gondolnod kell a másik lányra is! Fönn lehet tartani ezt a barátságot — nem „együtt járást!" — azzal, hogy őszintén elmondod a lánynak levelezőtársad iránti érzelmedet. Ne csak magadra figyelj, hanem arra is: fájdalmat okozhatsz, ha később derül ki, hogy te csupán „biztosítéknak" tekintetted őt.

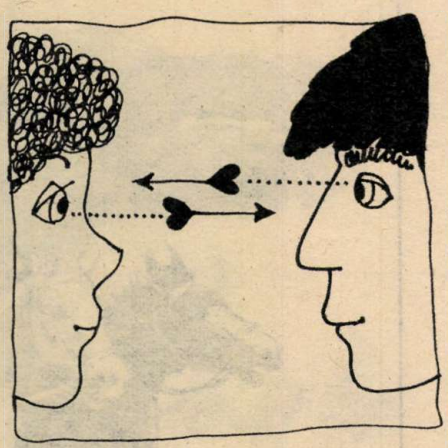

SZERETEM OZSIT, TGY. 8/b — választotta jeligéül az a fiú, aki azt kérdezi: „Mit tegyek, hogy járjon velem?" Úgy gondoljuk, hogy a szemek játéka ebben az esetben döntő lehet. De miután ez nálatok már sokatmondóan megtörtént, javasoljuk, hogy állj a sarkadra és kérd meg a lányt. Nem okvetlenül az „együtt járásra" kell felkérni, hanem egy mozira, sétára, baráti összejövetelre vagy közös tanulásra. S ha így egy picit többet lesztek együtt, sikerül megismernetek egymást, akkor talán ki se kell mondanotok, s lám, máris egymás mellett döntöttetek.

A JÉGPÁLYA jeligéjű levélben leírt történet már megalapozza azt, hogy odamenj a fiúhoz és elkezdj vele beszélgetni. Ettől bizonyára megjön az ő bátorsága is.

A HOGY CSÁBÍTSAM EL? jelige küldőjének viszont azt üzenjük: sehogy. Ha a fiú négy éve tudja, látja, hogy tetszik neked és csak nevet rajtad és még a leveledre is „szomorító választ ad", ő bizony nem akarja se azt, hogy várj rá, de még azt se, hogy „elcsábítsd". Az pedig, hogy köszön, azt mutatja, hogy udvarias fiatalember. Amit még akkor is el kell ismerni, ha ennél többet nem jelent neki a kapcsolat.

FELEJTENI NEM KÖNNYŰ — Igazat adunk a jeligét választó lánynak, de esetedben nem is olyan nehéz. Mert leveledből az derül ki: nincs is mit felejteni. 14 éves vagy, ráérsz még a házasságra gondolni, a férfi — s nem fiú! — öreg is hozzád. Széptevése szerintünk csak szóvirág, hiszen te magad értékeled úgy, hogy nem is vagy szép. Szerintünk a fiúk csak játszanak veled, s nem értjük, édesanyád miért társ ebben a játékban. Még nincs semmi elrontva, de nem jó irányban halad a dolog! Ne járj le hozzájuk, különösen akkor nem, ha sokan vannak.

T. E. a betűjele annak a lánynak, aki nem írt jeligét. Így csak reméljük, hogy tudja, neki szólunk. És visszakérdezünk: miért kételkedsz a fiúban? Ha azt írta, hogy szeret, ezt fogadd el. Ebben a korban nem ritka, hogy a fiú (vagy a lány) érzelmeivel ellentétesen viselkedik. Ne jóshoz, jósnőhöz fordulj — kivált, hogy a barátja tényleg nem született jósnőnek —, hanem hagyj egy kis időt arra, hogy megismerjétek egymást. És akkor már a legilletékesebb tudja eldönteni: tényleg szeret-e a fiú? Te magad.

EGY SZŐKE HAJÚ LÁNY arról panaszkodik, hogy kedvelik egymást egy fiúval. Leveleznek is, de a fiú ritkán, s akkor is a hobbijáról meg a hörcsögéről ír. Ez a fiú azt teszi, amit mi javasolnánk; s ne is erőszakold, hogy kapcsolatotokról írjon. Hiszen éppen elég erős kötelék az, amikor valaki legbelső ügyeit — például egy hörcsög sorsát — osztja meg a másikkal. Még a lassú levélírást sem vetnénk a fiú szemére. Inkább azon csodálkozunk: ha egy iskolába jártok, miért nem beszélgettek?

VANDA ÉS KRISZTA azok közül való, akik igazából nem tudják mit is akarnak. Vagy nagyon is tudják?... Az osztály- és kortársak lenézése nem helyes dolog, még akkor sem, ha a lányok ebben a korban valóban előrébb járnak, mint a fiúk. De ha nem találtok megfelelő társakat környezetetekben, miért nem kerestek másutt? Városban laktok,

szakításról, testi adottságokról

LOMMAL

nem hisszük, hogy gond lenne korotoknak megfelelő barátot, beszélgetőtársat találni. De tényleg ne akaszkodjatok rájuk, mert leveletekből úgy tűnik, mintha ezt akarnátok...

LÁTOD, ÍGY SIKERÜLT — írja egy 14 éves lány. Látjuk, s a „sikert" elsősorban magadnak köszönheted. Fiatal vagy a fiúhoz, hagyd, hogy menjen az útjára. Vagy várjon rád ő, ha fontos vagy neki. De úgy látjuk: nem vagy fontos.

AZ **ELSŐ SZERETNÉK LENNI!** jelige küldője jobban tenné, ha nem vágyna annyira az elsőségre. Merthogy nem elsőnek kell lenni a sok között, hanem egyetlennek. Nagy hibát követtél el saját magaddal szemben, amikor újra és újra megalázkodtál a fiú kegyeiért. Azt tanácsoljuk: ne békülj és ne higgy neki. Mert maga a fiú sem akarja ezt. Keress olyan fiút, akinél nem másokkal, egyedül magatokkal kell megvívni kapcsolatotokért.

MELYIKNEK VAN IGAZA? — A fiúk és lányok közötti barátságot egyetlen korban sem kifogásoljuk. Mi több, a szerelmet sem tiltjuk a tizenévesektől. Sőt, abban sem látunk kivetnivalót, ha osztálytársak — még ha ellenkező neműek is — együtt tanulnak, beszélgetnek, történjék ez akár a lány lakásán. Ami a csókolózást és a pettinget illeti, korainak tartjuk, ahogy annak tartanák nevelőid is. Kérdésedet pedig nem értjük, hisz édesapád a legjobbat tette, amit tehetett: nem szidott, hanem elbeszélgetett veled. Ha ő ilyen felvilágosult, akkor neked sem kellene titkolóznod és minden kérdést, amit nekünk címeztél nyugodtan felteheted neki is.

AZ **EGY FIÚ, AKIT SZERETEK** jelige küldője ráérne akkor búslakodni, ha szülei tényleg haragudnának azért, hogy van egy fiú barátja. Addig azonban, amíg titkolózol, nem is győződhetsz meg a dolog ellenkezőjéről. Tessék kevesebbett titkolózni és őszintébbnek lenni. Még az is kiderülhet: szüleid is voltak fiatalok, s nekik is volt első szerelmük.

A **FEKETE FIÚ — SZŐKE LÁNY** jelige küldőjével sem értünk egyet. Írtuk már: az öngyilkosság nem megoldás. S ha jól belegondolsz: némiképp komolytalanná teszi az egyébként komoly dolgot, hogy nagynagy elkeseredésed egyik oka az EDDA fölbomlása. Azt sem tartjuk helyesnek, hogy magadat egyedül azon méred meg, van-e körülötted fiú vagy nincs? Miért nem ítélsz más értékek alapján? Miért nem azt tartod fontosnak, hogy tehetséges vagy-e vagy sem? Hogy képességeidhez mérten elégedett lehetsz-e magaddal vagy sem? Ha ezt tartanád fontosabbnak, előbb-utóbb a fiúk is jobban felfigyelnének rád. Leveledből mi azt tartjuk súlyosabbnak, amit családi életetekről írtál. Apád részegsége, anyád fölösleges szigora valóban nehézzé teszi helyzetedet. Arra viszont légy büszke, hogy eddig ebben a nehéz helyzetben is helytálltál. Az tényleg nagyon rossz lehet, hogy ott kellett hagyni a faludat. De gondolj csak arra, milyen jó, hogy van egy völgy, egy folyó, amire ilyen szeretettel gondolsz. Nem vagy már kislány, s ha úgy érzed, nagyon elkeseredtél, sétálj át a faludba, ülj le a folyó partjára. Meglátod, visszajön valami lelked békéjéből.

A **HOGY ADJAM TUDTÁRA, HOGY MÁR NEM SZERETEM?** és egy másik **MIT TEGYEK?** jeligére ugyanazt válaszolhatjuk: tessék kicsit határozottabbnak lenni! Mi úgy látjuk: valóban mindkettőtöknek imponál a fiúk közelsége. Tessék csak megvizsgálni magatokat, hogy tényleg nem szerelemről van-e szó? Mert ha igen, akkor nem kell elzavarni a fiút. Ha viszont valóban közömbös számotokra, akkor ezt őszintén vállalni kell, és nem kell tűrni, hogy a nyakatokra járjon, miközben apró ajándékokkal látja el imádott hölgyét. Az emberi kapcsolatokban is van fair play (becsületes, sportszerű játék) lányok!

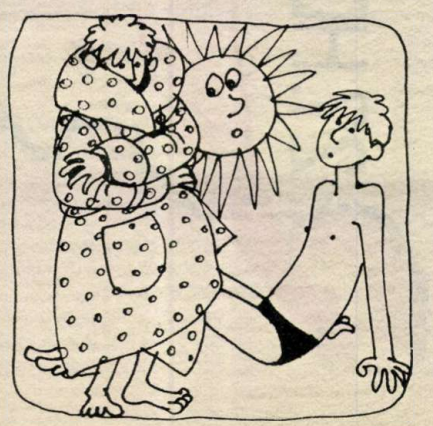

MINDIG BÁNT A GONDOLAT — írja egy fiú. Pedig helyzeted egyedül azért nehéz, mert te magad bánkódsz testi adottságod miatt. Bizonyára kellemetlen helyzetekbe kerülsz — például, mint írod: a strandon —, de legyen annyi humorod, hogy nem fogod föl tragikusan a dolgot. Meglehet, ami miatt ma bánkódsz, egyszer még kifejezetten előnyöd lesz! De ha most belelovalod magad a bánatba és a szégyenérzetbe, esetleg egy életre szóló gátlást okozol magadnak. Ha találnál valakit környezetedben, akivel meg tudod beszélni a dolgot (barátot, vagy orvost), bizonyára megnyugodnál. Mert teendőd ennyi: ne foglalkozz túl sokat magaddal. Meglátod, lesz majd, aki olyannak fogad el, amilyen vagy.

MIT TEGYEK? teszi fel ismét ezt a kérdést újból egy fiú. Vannak bizonyos alkati adottságok, amit el kell fogadni. A lányok testnevelési órai megnyilvánulása meg egyszerűen ocsmány, ne is foglalkozz velük. Tanárodat azért megkérheted, hogy ne éppen téged küldjön versenyre. S ezt az alkalmat ki is használhatod, hogy megbeszéljétek: hogyan lehetne egy kis mozgással segíteni rajtad?

A **SZÉP SZERETNÉK LENNI** és az **ELMÚLIK?** jeligék íróinak, valamint valamennyi, pattanással küzdő lánynak üzenjük: a leghelyesebb, ha kozmetikushoz vagy bőrgyógyászhoz fordulnak. A pattanásoknak többféle és különböző oka lehet, mi nem adhatunk tanácsot. Szakembertől kérdezzétek meg, hogy milyen kezelésre van szükségetek, milyen krémet vagy gyógyszert használjatok és étrendetek hogyan változzon?

*

Várjuk leveleiteket. Címünk: Pajtás szerkesztősége, Budapest, Jászai Mari tér 5. — 1397. A borítékon tüntessétek föl a címeteket vagy a jeligét és írjátok rá: BIZALOMMAL.

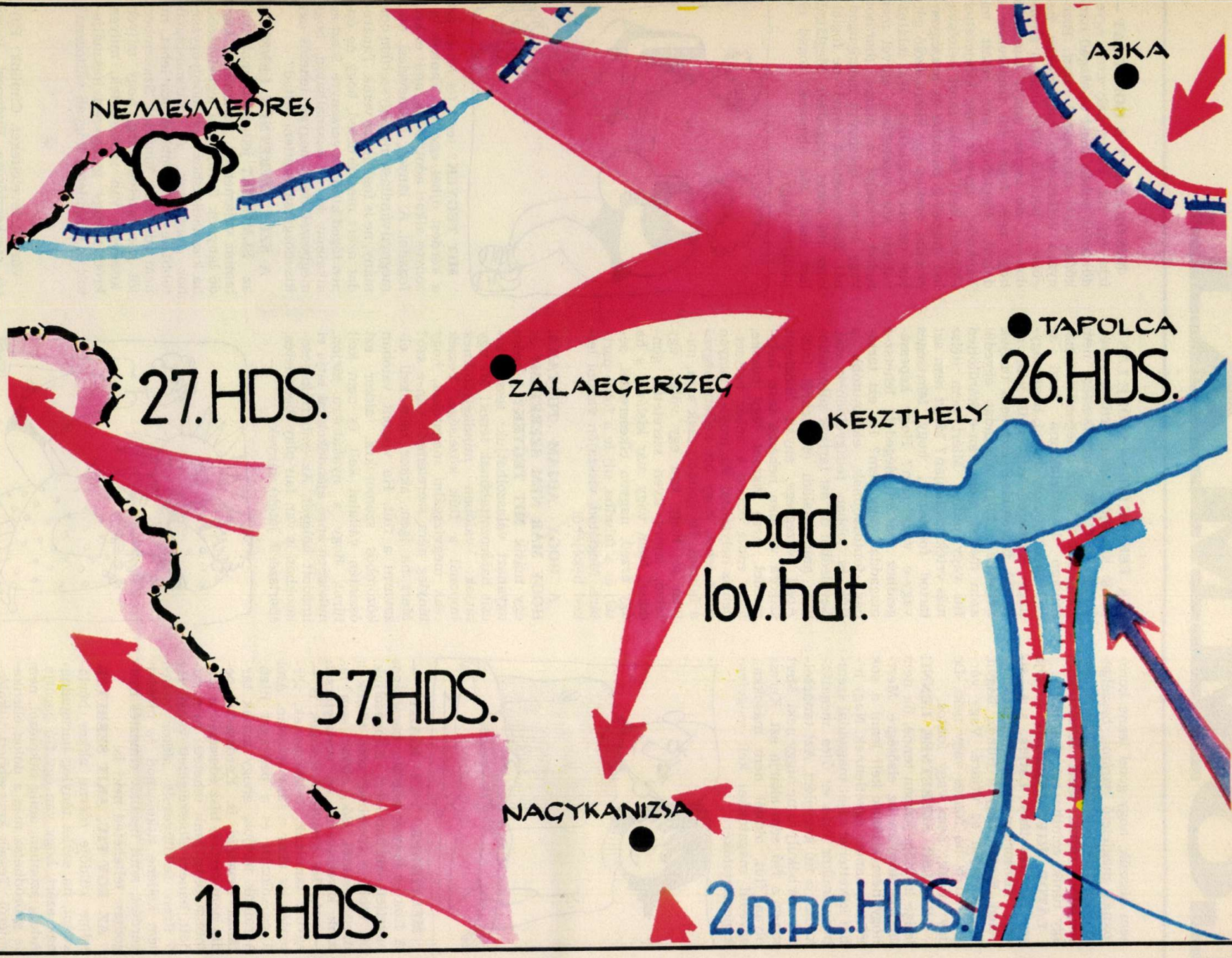

VÁGD KÖRÜL ÉS RAGASZD FEL!

FELSZABADÍTÓINK HŐSI ÚTJA (25.)

A német támadási előkészületekről egymás után beérkező és egybehangzó felderítési adatok sürgős ellenrendszabályokat követeltek. A Szovjet Legfelsőbb Főparancsnokság, miután tisztázta a hitleristák várható szándékát, azonnal módosította a 2. és 3. Ukrán Frontnak február 17-én megszabott feladatokat. Az új utasítások értelmében Tolbuhin marsall csapatainak először meg kellett állítaniuk a német ellentámadást, szét kellett verniük a Balatontól északra gyülekező páncélos erőket. Ezzel a tevékenységgel párhuzamosan a Bécs elleni támadás előkészítését is folytatni kellett. A 3. Ukrán Front ismét bonyolult feladat előtt állt, most sem volt lehetőség a fáradt katonák pihentetésére, és arra, hogy az elengedhetetlenül szükséges tervező-szervező munkát, az anyagi feltöltést viszonylag nyugodt körülmények között végrehajtsák.

A front helyzetét ezenkívül még tovább nehezítette néhány igen kedvezőtlen körülmény is. A csapatok lényegében egy olyan szűk hídfőben helyezkedtek el, amelynek a Dunáig mért mélysége délen 120 kilométer, északon pedig csupán 25—30 kilométer volt. A veszélyesebb a hídfő északi szárnya volt, hiszen itt sorakozott fel a támadó németek harckocsijainak több mint 90 százaléka, amelyek egyetlen lendülettel leküzdhették a Dunáig tartó 25—30 kilométert. Megkönnyítette a németek dolgát, hogy a terep harckocsikkal jól járható volt, ebből eredően a nagy tömegű páncélozott harci eszköz — harckocsik, rohamlövegek, páncélozott szállítójárművek — alkalmazása lehetővé vált.

A szovjet csapatok mögött levő nagy vízakadály — a Duna — pedig nehezítette a védelem megszervezését, kiépítését, akadályozta a csapatok mozgását, gátolta a folyamatos anyagi ellátást.

A 3. Ukrán Front parancsnoksága mindezt figyelembe vette, amikor eldöntötte, hogy a német ellentámadást hol és milyen módon fogja feltartóztatni. Tolbuhin marsall már február 20-án meghozhatta a védelmi tevékenység megőrzésére vonatkozó döntését. A front parancsnoka elgondolásának lényege az volt, hogy először a korábban előkészített védelmi állások és akadályrendszerek — aknamezők, harckocsiakadályok, drótakadályok stb. — segítségével és csapatainak csapásaival nagy veszteséget okoz a németeknek, majd miután azok elvesztették erőik nagy részét, az eredeti, február 17-i parancsnak megfelelően átmegy támadásba Bécs irányába. Tolbuhin marsall elrendelte, hogy főleg a Velencei-tó és a Balaton közötti szakaszon építsék ki a legtöbb védőállást, ide összpontosítsák a páncéltörő és tüzérségi fegyverek zömét. A harckocsik elleni harc alapját a század páncélelhárító támpontokból létrehozott zászlóalj páncélelhárító csomópontok képezték, amelyeket az eredményesebb harc érdekében még megerősített tüzérséggel, harckocsikkal és rohamlövegekkel. Egy-egy század páncélelhárító-támpont három-öt páncéltörő ágyúból, egy-két harckocsiból, páncéltörő puskás és aknavető szakaszból állt. Az aknavetőket a harckocsikat követő német gyalogság ellen alkalmazták. Ezenkívül az egymás mellett védő hadosztályok közti rések megbízható lezárására is páncéltörő ágyús kötelékeket sorakoztattak fel. Különösen nagy gondot fordítottak az aknamezőket — gyalogság és harckocsik ellen — telepítő, úgynevezett mozgó záróosztagok tevékenységére. Az általuk lerakott aknák szerves részét képezték a páncélelhárításnak.

Tolbuhin marsall a német támadás főirányában helyezte el erőinek, eszközeinek túlnyomó többségét, így a 4. gárdahadsereg 39 kilométeres szakaszon Gánt — Seregélyes — Adony — Budafok körzetét védte, tőle délre a 26. hadsereg a Seregélyes — Zamárdi — Tolna — Adony közti, mintegy 44 kilométeres sávot igyekezett megtartani. A 27. hadsereget is a főirányban rendelte védelemre a főparancsnok, ennek csapatai a Velencei-tó és Dunapentele — Dunaújváros — szakaszon építették ki állásaikat.

A nem főirányban védő 57. hadsereg — 60 kilométeres szakaszon — Zamárdi — Keresztúr — Ötvöskónyi körzetében készült a támadás megállítására, fő feladata a Kaposvár irányú német áttörés megakadályozása volt. Az 57. hadsereg bal szomszédja — végig a Dráva mentén egészen Torjáncig — az 1. bolgár hadsereg volt. Tolbuhin marsall harckocsi és gépesített csapatait — 23. és 18. harckocsihadtest, 1. gárda gépesített hadtest, 208. rohamlöveg dandár — úgy helyezte el, hogy azok a legveszélyesebb szakaszok megerősítésére rövid idő alatt képesek legyenek. Tűzerejükkel jelentősen növelték a páncélelhárítás hatékonyságát.

A védőállások kiépítését a főirányban védő 4. gárda, 26. és 27. hadseregek február utolsó hetében, az 57. és az 1. bolgár hadseregek már 1944. december végén megkezdték. A szovjet és bolgár katonák hatalmas munkát végeztek, kiépítettek mintegy 1500 kilométer lövészárkot, számtalan fedezéket, tüzelőállást, ezenkívül csak a Gánt—Balaton szakaszon méterenként három gyalogsági és harckocsi aknát telepítettek. Az üzemanyag- és lőszerellátás érdekében pedig a Dunán keresztül függő kötélpályát, csővezetéket létesítettek.

A védelemre való készenlét ideje 1945. március harmadika volt, erre az időre a 3. Ukrán Front zárt, összefüggő védelmi rendszert épített ki, amely a lehetőségekhez képest felkészülten várta a német páncélosok támadását.

Dr. Füzi Imre —
Dr. M. Szabó Miklós

A 3. Ukrán Front vezérkara a balatoni védelmi hadműveletet készíti elő

Harcban a bolgár gyalogság

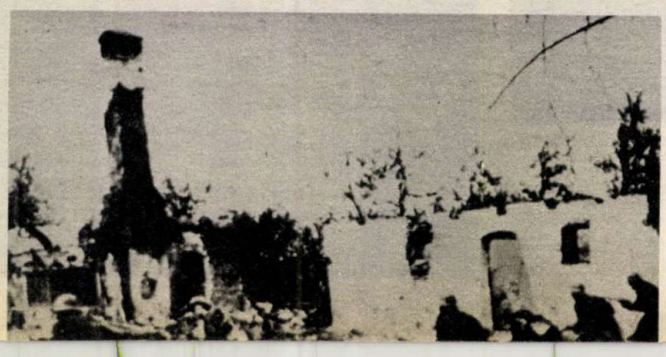

Az olasz légió könnyűlovas tiszti sisakja. A sisakon a kétfejű sas j a magyar címe

RE TÖ

A magyar seregek híres és rettegett fegyverneme a sajátos könnyűlovasság, a huszárság volt

Korabeli festmény, mely a magyar szabadságharc lengyel tábornokát, a hős Bem apót ábrázolja

énytedi el

NDKÍVÜLI RTÉNELEMÓRA

Molnár Miklós kirántja hüvelyéből a szablyát. Rántaná, csakhogy hatalmas a fegyver, óriási a markolat, s termetes emberre méretezték a hüvelyt. Mindebből a tényből azonnal megállapítható, hogy a szablya viselője-forgatója szép szál ember lehetett. Használhatta is a fegyvert, mert itt-ott csataviselt a penge. Markolata gazdag díszítésű: harcos kedvű őseink szerették a szépet.

— Látjátok, mi mindent mond el nekünk a múlt, ha akad, aki megmeséli? — mondja Érsek Nóra, a budapesti Hadtörténeti Múzeum közművelődési csoportjának vezetője dicséretképp, no, meg biztatásul. Az asztalon újabb tárgyak várnak faggatásra. Kőbalta, — igaz, csak másolat — annak igazolására, hogy pattintottkőkorszak volt akkoriban. Honfoglalás kori ékszerek, vaskosak, ám mégis szépek. Az őskor embere is adott magára. A buzogányt kupánvágás céljára használták. A rákfarkas páncélsisak harci eszköz volt. A csákó pedig már közeli idők viselete: a '48-as szabadságharc katonáié.

Érsek Nóra gyakorlott mozdulatokkal veszi elő az újabb tárgyakat, pergő szavakkal vezeti a gyerekeket mind mélyebbre a múlt ösvényein. Te-

A díszes menték, a csákó, a tarsoly, a míves fegyverek: kardok, karabély, megelevenítik a múltat

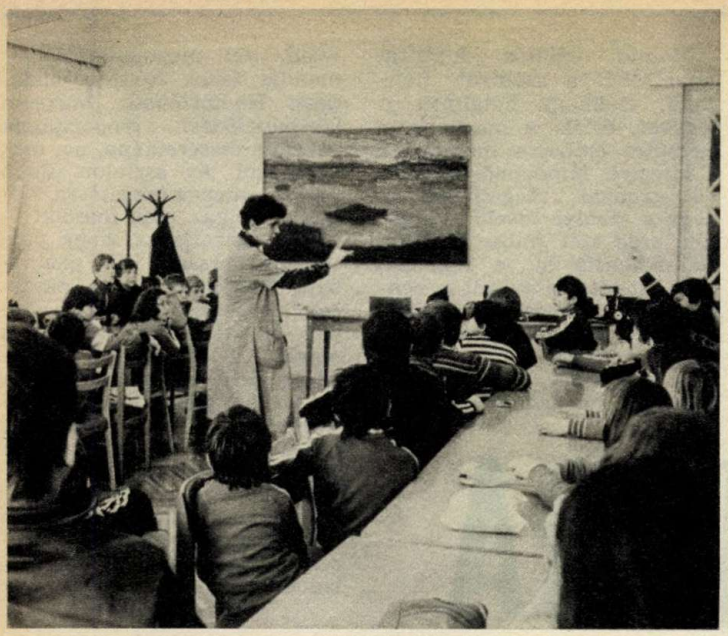

... találkozások a történelemmel

heti: a múzeum időről időre fogad gyerekcsapatokat. A mai látogatók azonban ritka vendégek, s különösen messziről érkeztek. Legtöbbjük még a fővárosban sem járt, e múzeumban pedig még egyikük sem volt.

— Szabolcsveresmartról jöttünk — mutatkozik be társai nevében Ősz Feri. — Kicsi falu a miénk, Záhony határában, a Tisza csücskében.

— Bucsaiak vagyunk — mondja Jelen Szabolcs. — Békés megyében lakunk, Sárréten. Karcag a legnagyobb település a közelünkben.

Negyedikesek. Osztályfőnökeik vezetésével kaptak lehetőséget, hogy két hetet töltsenek Csillebércen. A pályázatot, amelynek fődíja a kéthetes fővárosi út volt, hátrányos helyzetű iskoláknak írták ki.

— Kis iskola a miénk — magyarázza a szabolcsveresmartiak osztályfőnöke, Kalmár Józsefné. — Van két tanyánk is, s vagy ötfelé tanulnak gyerekeink. Nekünk nagyon nagy dolog, hogy miénk lett ez a két hét.

— Mi sem büszkélkedhetünk nagy iskolával — erősíti Szabó Jánosné, Bucsáról. — Ráadásul a felnőttek eljárnak dolgozni, így napközben jószerivel csak mi maradunk a faluban a gyerekekkel.

Találkozásunkkor a két negyedik osztály már túljutott a két hét nagyján. Bejárták a fővárost, ismerték Budapest minden zegét-zugát. A bucsai Szabó Katalin fejből sorolta a főváros látnivalóit. A szabolcsi Dudik Irénke az Országház minden építészeti adatát ismerte. Most rendkívüli történelemórát tart Érsek Nóra, a Csillebércről érkezőknek.

— Júniusban tudtuk meg, hogy jövünk — mondják az osztályfőnökök. — Azóta készülünk a nagy útra. Elolvastak a gyerekek mindent, ami elolvasható. Mégis, látni az igazi helyszíneket, bejönni a múzeumba és kézbe venni a történelem tárgyait, a legnagyobb lehetőség a tanulásra.

— A ti falutok miről híres?

A bucsaiak, szabolcsveresmartiak egyaránt meglepődnek. Nem ezt a kérdést várták. Arra gondoltak, a fővárosról faggatom őket. Végül Drégelyvári Magdi a fejéhez kap: hát persze, a búzatermesztés híres Bucsán! A szabolcsiak meg a környék templomait emlegetik. Mesélik, mennyire meglepődtek, amikor a fővárosban, a Nemzeti Múzeumban fölfedezték Nyírbátor híres templomának ülőpadsorát.

Sokszoros haszna volt a fővárosi két hétnek, de talán az utóbbi felismerésekért volt értelme igazán elindulni a két messzi falu diákjainak. Mert nem rossz, hogy Jelen Szabolcs olyan rakott krumplit kapott Csillebércen, amilyet soha nem evett. S Váradi Laci hosszan mesél szüleinek és másik két testvérének. De igazából azért kellenek a találkozások a történelemmel, hogy el tudjuk helyezni benne magunkat.

Bucsát is, Szabolcsveresmartot is, s minden falut, minden embert. Még a látszólag legkisebbeket is.

Major Árvácska

Fotó: Potzmann János

KEDVES ISMERŐS

HEGEDŰ, BRÁCSA, BŐGŐ ÉS JÁNOSIÉK

Az imént még az „aprók" ropták, óvodástól kisiskolásig, mostanra meg már a nagyoké, tizen-, huszonéveseké a terep. Nem éppen valami parasztporta döngölt vagy deszkapadlója, hanem parketta, ha kopottas, nyikorgós is. Nem ám vidéken, hanem egy fővárosi művelődési ház emeleti termében, és persze, városi a ruha, még a zenészeké is.

– Nem szoktunk soha viseletet hordani, hiszen annyiféle vidék zenéjét játsszuk, akár egyazon estén...

„No, mintha az nem lenne mindegy!", ágaskodik az ellentmondás kisördöge a krónikásban, aki előtt azonnal megjelenik valami vendéglátós „népi zenekar" képe. Merthogy azoknak, úgy látszik, mintha nem lenne gond húzni mindenfélét ugyanabban a zsinóros... Miben is? Mellény? Vagy lajbi? Vagy hogy is hívják...? Lehet, hogy valóban nem mindegy? Hogy valóban nem illik egy mezőségi viselet egy szatmári tánchoz?

A táncházmozgalom jó évtizede kezdte meg diadalútját a városi fiatalok körében. Abban a formájában, ahogy ma már mindenki ismeri, az olyan amatőr együttesek, mint a Bartók Táncegyüttes táncosai honosították meg, a maguk szórakozására. Egyszer csak özönleni kezdtek a városi fiatalok, olyanok, akiknek meg sem fordult a fejében, hogy a színpadon akár csak egyetlen tánclépést is tegyenek. Azután a divat hulláma elülni látszott, rossz nyelvek évek óta a táncház holt hírét költik.

– Világméretű divat volt. Hogy kimúlt volna? Abban a nagy korszakban tényleg tömeg gyűlt össze – havonta egyszer a Fővárosi Művelődési Házban. Ma Budapesten a hét minden napján van valahol legalább egy táncház, és nem ugyanazok járnak egyikből a másikba.

Jánosi András mondja, az együttes vezetője, és miközben mondja, egyre jobban csillog a szeme, látnivaló: fontos dologról esik szó itt.

Kezdetben ő is egyszerűen táncolni vágyott, azután elkezdett brácsázni tanulni. A hegedűt reménytelenül nehéznek vélte. Később mégis megpróbálkozott vele: előbb kontrásként, most meg... Most meg ő „a Jánosi". Együttese meg nyolc éve „a Jánosiék". A brácsás, Bányavári Gábor egy nevesincs rockbandában szaggatta a gitárt, onnan nyergelt át, Konkoly Elemér pedig a klasszikus kamaramuzsika csellóját cserélte a bőgőre. Nemrég csatlakozott hozzájuk Danhauser Zoltán a hegedűjével.

– Hosszú ideig csak azt értették népzenén, amit a „szimfonikus cigányzenekarok" csináltak. Évszázadok óta most van először olyan helyzet, hogy a nép kultúrája a maga helyére kerül, hogy betölthesse azt a funkcióját, amit be kell töltenie. Ez nem divat kérdése.

És járják a párok a teremben, hol gyorsan, hol lassún, ahogy a tánc régi rendje szerint következik...

N. T.

Fotó: Karasz Lajos

JÁNOSI EGYÜTTES

PAJTÁS

KEDVES PÁLYAVÁLASZTÓ FIATALOK!

A BUDAPRINT PNYV Kelenföldi Textilgyár az 1985/86-os tanévre felvesz általános iskolai végzettséggel rendelkező

LÁNYOKAT: fonó, szövő, kötő;

FIÚKAT: textil- és ruházati ipari gépszerelő szakmunkástanulónak 16 éves korig.

FELVÉTELI VIZSGA NINCS! Tanulmányi idő 3 év.

ÖSZTÖNDÍJ: a tanulmányi eredménytől és az évfolyamtól függően fonó és szövő tanulóknak 350—700 Ft; kötő és textilipari gépszerelő tanulóknak 150—550,— Ft havonta.

JUTTATÁSOK:

— vidéki tanulóknak havi 500 Ft,
— budapesti tanulóknak havi 450 Ft vállalati ösztöndíjat fizetünk, a nyári szünidőre is.
— A vállalati ösztöndíjon kívül a tanulmányi időre, tanulmányi eredménytől függően pótlékot fizetünk az alapösztöndíj 30, 40, 50 %-ának megfelelő összegben.
— Kollégiumi elhelyezését minden vidéki tanulónak biztosítjuk teljes ellátással, munkaszüneti napokon is.
— Iskolaköpenyt, munkaköpenyt, munkacipőt, tornafelszerelést, füzetcsomagot és tankönyvet az iskola, illetve a gyár biztosít.
— Egész évben kedvezményes textilvásárlás a vállalat termékeiből.
— III. éves tanulóinkat szakmunkásbérben foglalkoztatjuk, részükre nyereségrészesedést fizetünk.

SZAKMUNKÁSVIZSGA UTÁN: a kereseti lehetőség 3500—5500 Ft. Leányotthonunkban a vidékiek elhelyezését biztosítjuk havi 150 Ft-ért. Továbbtanulásra lehetőséget biztosítunk.

További részletes tájékoztatást adunk szóban vagy írásban.

Érdeklődők részére üzemlátogatást szervezünk.

CÍM: BUDAPRINT PNYV Kelenföldi Textilgyár személyzeti és oktatási oszály, Budapest XI., Budafoki út 111—113.

JÓL JÁRSZ, HA A PAMUTFONÓIPARI VÁLLALAT SZAKMUNKÁSTANULÓJA LESZEL!

Csak 3 év szorgalom, s a jövedelmed havonta 3500—6500 Ft lehet!

Az 1985 szeptemberében induló tanévre is várjuk az általános iskolát végzett és most végző lányok jelentkezését a budapesti és vidéki gyáregységeinkbe fonalgyártó szakmára.

Már a tanulóévek alatt is sok-sok kedvezmény!

Díjtalan kollégiumi, leányotthoni elhelyezés, tankönyvek, tanszerek, munkaruha, iskolaköpeny, 6 Ft-ért napi háromszori étkezés.

HAVONTA az évfolyamtól és a tanulmányi eredménytől függően 290—750 Ft tanulmányi ösztöndíj, plusz társadalmi ösztöndíj, mely két részből áll: 500 Ft alapösztöndíj és a tanulmányi eredménytől függően 150—250 Ft tanulmányi pótlék.

VÁLASSZ GYÁREGYSÉGEINK KÖZÜL!

PAMUTFONÓIPARI VÁLLALAT:

— **Lőrinci gyára, 1183 Bp., Gyömrői út 85—91.**
— Kaposvári gyára, 7400 Kaposvár, Jutai u. 6.
— Miskolci gyára, 3527 Miskolc, József A. u. 21.
— Váci gyára, 2600 Vác, Vám u. 1.
— Újpesti cérnagyár, 1044 Bp., Váci út 91.
— Bácsalmási gyára, 6430 Bácsalmás, Rákóczi u. 11.

„FONALGYÁRTÓ SZAKMA 1214-1" megjelöléssel várjuk továbbtanulási jelentkezési lapodat a számodra legmegfelelőbb gyáregységünk személyzeti és oktatási osztályán.

Kérésedre postafordultával részletes tájékoztatót küldünk.

GYERE HOZZÁNK!

Ötnapos munkahéttel dolgozó gyárunkba, jó kereseti lehetőséget nyújtó fonó-szövő szakmára lányokat; villanyszerelő, lakatos, textilgépszerelő szakmára fiúkat szerződtetünk szakmunkástanulónak, akik az 1984/1985-ös tanévben fejezik be az általános iskolát.

A tanulóidő 3 év.

A tanulóidőre ingyenes kollégiumi elhelyezést és napi 4 Ft-ért teljes ellátást biztosítunk.

A havi ösztöndíj a tanulmányi eredménytől függően 900—1120 Ft, továbbá 100, 150 és 200 Ft tanulmányi pótlék. Az utolsó évben tanulóink már teljesítménybérben kerülnek elszámolásra.

A szakmunkásvizsga letétele után ifjúmunkásaink: a lányok leányszállón, a fiúk albérletben kerülnek elhelyezésre.

Jelentkezni levél útján „szakmunkástanuló" hivatkozással lehet.

Pamuttextilművek Budai Gyára
személyzeti osztály
Budapest XI., Hauszmann A. u. 20.

Levélcím: Budapest Pf. 43. 1502

HIRDETÉS

Márciusi szelek

FÖLDES VILMOS RAJZAI

– Könnyű neki, hátszéllel csinálja!

AZ ÖRÖK JÁTÉKOS

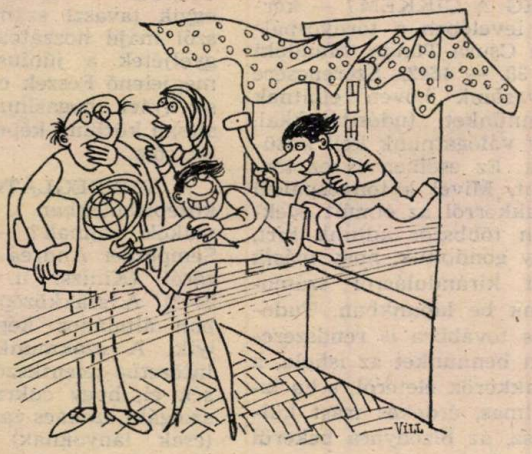

– Ma egy kicsit szelesek a gyerekek!

ANYAI FÉLTÉS

– Pillanatok alatt kifújná az arcát a szél...

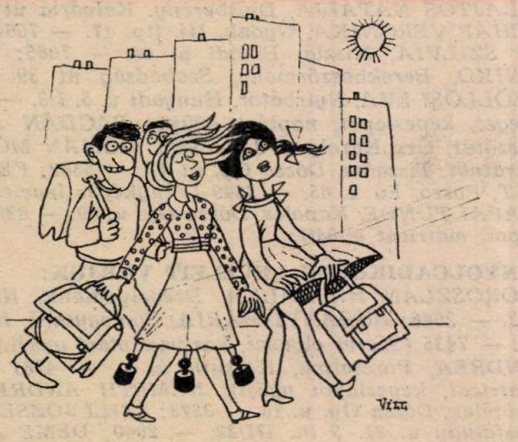

PRAKTIKUS VISELET

HELYI SZELLŐK

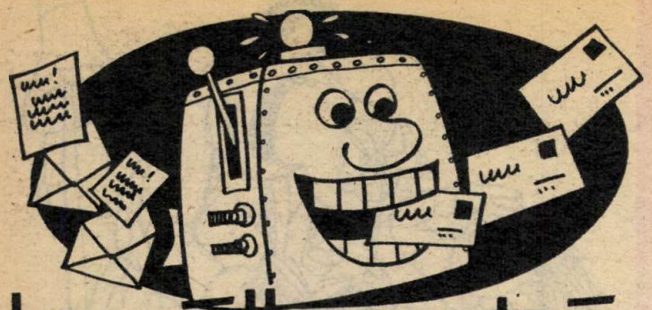

levélbontó

Fáklyavivők Klubja

A sátoraljaújhelyi 421. sz. Esze Tamás Úttörőcsapat Fáklyavivők Klubjától érkezett a következő beszámoló:

Klubunkat 1984. szeptember 29-én alapítottuk hazánk felszabadulásának 40. évfordulója tiszteletére. Iskolánk orosz tagozatos, 3. osztálytól tanuljuk az orosz nyelvet. Hogy tudásunkat gyarapítsuk, a már meglevő levelezéseink mellett kapcsolatot teremtettünk az ukrán nyomkereső klubbal. Levelezőtársaink Kijev mellett laknak, Sztrizsávka faluban. „Azimut" elnevezésű klubjuk 1984. november 15-én ünnepelte megalakulásának 3. évfordulóját. A klub a 4. Ukrán Front 138. hadtestének útját, történetét, harcait, még élő veteránjait kutatja. Iskolájukban múzeumot rendeztek be tiszteletükre.

Városunkat a 4. Ukrán Front csapatai szabadították fel. A szovjet úttörők kérésére kutatni kezdtük városunk felszabadulásának eseményeit. Elkezdtük a búvárkodást a Városi Levéltárban, a könyvtárban, fotósaink megörökítették munkánk eredményét, városunk nevezetességeit, fejlődésének eredményét.

Ezeket a dokumentumokat elküldtük kutatótársainknak, akik kiállításunk anyagát felhasználták. Barátaink leveleiből és dokumentumaiból megismerkedhettünk a városunk felszabadításáért vívott harcokban is résztvevő, ma is élő szovjet veteránokkal. Mindnyájan jól emlékeznek az itt vívott harcokra.

Sátoraljaújhely felszabadulásának 40. évfordulója tiszteletére rendezett ünnepélyen ezeket a veteránokat ünnepélyesen úttörőcsapatunk tiszteletbeli úttörőivé avattuk. Úttörőnyakkendőiket és klubunk ajándékait postán juttattuk el hozzájuk az „Azimut" klub segítségével.

1985. első tanítási napján nagy meglepetésünkre csomagot kaptunk a Szovjetunióból. Egy kézi faragású, fából készült díszdobozt, melynek fedelén egy 40-es szám látható.

Mit üzen a Pajtás?

LAPUNK 1984/28. számát kéri tőlünk Istvánffy Zsuzsanna Budapestről (Kővágó u. 6. — 1108), s nem véletlen, ebben a számunkban jelent meg poszteren Mark Hamill. Ezt a számot már rengetegen kérték tőlünk, de elfogyott, így nem tudunk küldeni belőle. A tanulság: aki rendszeresen vásárolja lapunkat, annak már summás posztergyűjteménye van Mark Hamillről és partnereiről, és még sok-sok kedvencről.

OLYAN ÜZLET címét kéri tőlünk Antal Edit a Tolna megyei Pincehelyről (Vörös Hadsereg u. 33. — 7084), ahol posztereket, fényképeket lehet vásárolni színészekről és más híresség ekről. Mi ilyen címet nem ismerünk, legfeljebb trafikok, ÁPISZ-ok kirakatában látunk színészfotókat, illetve posztereket.

MIÉRT NEM JELENIK MEG A CIKKEM? — kérdi levelében a tornyospálcai Csura Tünde (Mándoki u. 38. — 4642). Szerencsére olvasóink bőven ellátnak bennünket tudósításokkal, így válogatnunk kell közülük. Ez esetben is ez történt. Mivel a tonyospálcai szakkörről az elmúlt években többször adtunk hírt, úgy gondoltuk, hogy másik két kirándulásról számolunk be lapunkban. Tudósíts továbbra is rendszeresen bennünket az iskola, a szakkörök életéről, s ha izgalmas, érdekes írást küldesz, az bizonyára bekerül lapunkba.

PAJTÁS-VETÉLKEDŐT tartottunk Perbálon — számol be levelében Szabó Zsuzsanna, a beszédművelő szakkör tagja. Örömmel olvastuk, hogy hasznosítani tudtátok a Felszabadítóink hősi útja címmel közölt sorozatunkat. A beküldött ötleteket igyekszünk felhasználni lapunk készítésében.

VAN-E ESÉLYEM arra, hogy tolmács lehessek? — érdeklődik levelében Fricska Petronella Tiszaalpárról (Kossuth u. 21. — 6067). Ahhoz, hogy tolmács legyen valaki, egyetemet kell végeznie, s csak utána jelentkezhet a tolmácsképzőbe.

NAGY BANDÓ ANDRÁSRÓL egyre többen érdeklődnek, szeretnének lapunk hasábjain is találkozni vele, mint Szatmáry Zita is Isaszegen (Bajcsy-Zsilinszky u. 25. — 2117). Teljesül kívánságotok, egyik tavaszi számunkban szól majd hozzátok, és figyeljétek a június elején megjelenő Fészek című, első nyári magazinunkat is, abban közlünk képes riportot róla.

A VENDÉGLÁTÓ szakközépiskolákban milyen szakok vannak? — kérdi Semperger Andrea Petőházáról (Kinizsi u. 67. — 9443). A szakközépiskolákban általános képzés folyik. A szakmunkásképző intézetbe jelentkezők döntsék el, hogy cukrász, felszolgáló, szakács vagy eladó (csak lányoknak) szakon akarnak-e tanulni.

Leveleznénk! Válaszolj!

HATODIKOSOK VAGYUNK:

GARAJSZKI LÁSZLÓ, Dabas, Biksza Miklós u. 144/a. — 2371 (sportolók és együttesek képét gyűjti); ESTÓK KLÁRA, Nyíregyháza, Kéz u. 1/a. — 4400; TAKÁCS ERZSÉBET, Gégény, Rákóczi út 18. — 4517 (szalvétát, képeslapot, matricát gyűjt); HAJZER ILDIKÓ, Szentlőrinckáta, Kossuth út 61. — 2255 (Szeret kézilabdázni, németül tanul); LŐVEI ANDREA, Zaránk, Lenin u. 73. — 3296 (képeslapot, matricát gyűjt); CSOMA KATALIN, Vecsés, Tarnócai u. 18. — 2220; OSTOROCZKI JUDIT, Ózd, Újváros tér 11 1/1. — 3600 (Régi magyar és külföldi pénzérmékért és bélyegekért képeslapot és kártyanaptárt küld.); CSOMÓS LÁSZLÓ, Nyíregyháza, Császi László út 3. — 4400 (posztert, naptárat, matricát gyűjt); KISS ERZSÉBET ZSUZSANNA, Pilis, Gárdonyi G. u. 22. — 2721.

HETEDIKESEK ÍRJANAK:

LAJTOS NATÁLIA, Diósberény, Kálvária út 14. 7072; SCHÁF VERONIKA, Gyönk, Ifj. ltp. 17. — 7064; ZÁVODI SZILVIA, Miszla, Bikádi u. 64. — 7065; NÉMETH ANIKÓ, Berekböszörmény, Szabadság út 39. — 4116; SZÖLLŐSI ÉVA, Nyírbátor, Hunyadi u. 5. I/3. — 4300 (bélyeget, képeslapot, naptárt gyűjt); BAGDÁN ANDREA, Mezőtúr, Óry Károly u. 3. — 5400; DOMÁN MÓNIKA és barátnői, Tiszaörs, Dózsa Gy. út 12. — 5362; FEHÉR JUDIT, Forró, Fő u. 65. — 3849 (Fényképes leveleket vár!); KAPAI TÜNDE, Kapolcs, Dózsa Gy. u. 69. — 8294 (képeslapot, matricát gyűjt);

NYOLCADIKOSOK LEVELEIT VÁRJUK:

OROSZLÁN HAJNALKA, Drégelypalánk, Rákóczi út 102. — 2646; BURÁNYI MÁRIA, Somogysárd, Kossuth u. 23. — 7435 (Szeret olvasni, kártyanaptárt gyűjt.); CSEHY ANDREA, Porcsalma, Kossuth út 7. — 4761 (posztert, matricát, képeslapot gyűjt); NÉMETH ANDREA, Besenyőtelek, Dózsa Gy. u. 10. — 3373; SZILI JÓZSEF, Bicske, Kisfaludy u. 21. 5 lh. III/22. — 2060; DEME ANDREA, Őr, József A. u. 27. — 4336 (matricát, kártyanaptárt gyűjt); POGONYI JUDIT, Kistokaj, Szabadság út 1.

Betküldési határidő: március 21.

Pajtás-totó

1. A hazánkban található egyetlen diadalívet Mária Terézia látogatása (1764) tiszteletére emeltette Migazzi bíboros. Hol?
1 Eger 2 Győr x Vác

2. Középkori ötvösművészetünk remekét, Szent László hermáját a Héderváry kápolnában őrzik.
1 Győrben 2 Esztergomban x Sopronban

3. Intercisának nevezték a rómaiak Duna-parti városunkat.
1 Komáromot 2 Dunaújvárost 3 Győrt

4. Mikes Kelemen eredeti levelei becsés értékei a
1 budapesti Széchényi Könyvtárnak 2 az egri Líceumnak x a zirci Reguly Antal Könyvtárnak.

5. Rabindranath Tagore, Nobel-díjas hindu költőről sétányt neveztek el egyik nemzetközi hírű fürdőhelyünkön.
1 Hévízen 2 Balatonfüreden x Hajdúszoboszlón

6. Hazánk legnagyobb temploma, a klasszicista stílusú bazilika.
1 Budapesten 2 Egerben x Esztergomban

7. A Matyóföld egyik leghíresebb népművészének, Kis Jankó Borinak munkáiból emlékmúzeumot rendeztek be.
1 Miskolcon 2 Mezőkövesden x Szentistvánban

8. Európa első mezőgazdasági szakiskolája létesült itt.
1 Sopron 2 Pécs x Keszthely

9. Az országban itt van egyedül mozimúzeum.
1 Cegléd 2 Szeged x Kaposvár

10. A déli harangszó itt 11 órakor hangzik el.
1 Kecskemét 2 Kőszeg x Eger

11. A Mátra múzeumban őrzik a hazánkban talált legnagyobb mammutcsontvázát.
1 Gyöngyösön 2 Parádon x Mátraházán

12. A csucsi fazekasház a hajdani híres gerencséripar legszebb darabjait mutatja be.
1 Hódmezővásárhelyen 2 Őriszentpéteren x Karcagon

13. Még ma is él az az öreg juharfa, amely alatt — a hagyomány szerint — Erkel Ferenc a Bánk bánt írta.
1 Komáromban 2 Gyulán x Szegeden

+1. Csak itt található hazánkban a kékfestő mesterség emlékeit bemutató múzeum.
1 Pécs 2 Székesfehérvár x Pápa

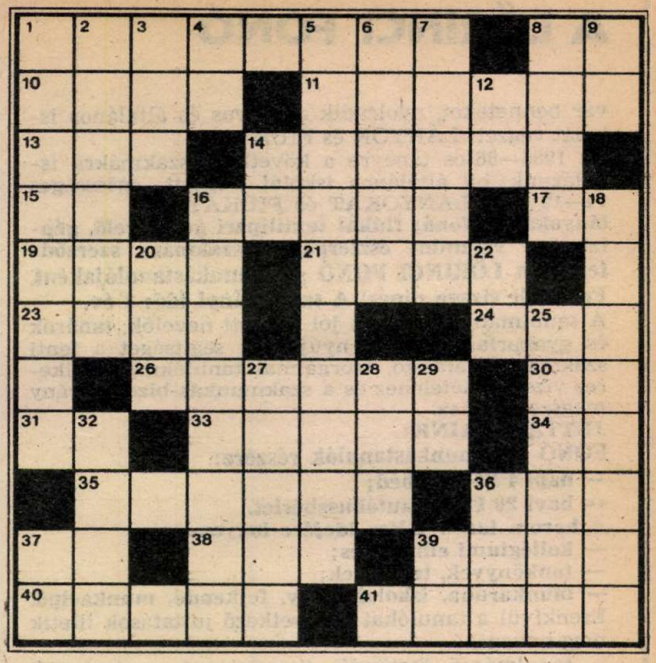

Március 22—31. között gazdag kulturális programmal várja vendégeit a Budapesti Tavaszi Fesztivál. Ezúttal három város ad otthont ennek a rendezvénysorozatnak. A városok nevét a függ. 1., 5. és 25. számú sorok megfejtésével tudhatjátok meg.

Vízszintes: 1. Merészség. 8. Személyes névmás. 10. Európát és Ázsiát elválasztó hegység a Szovjetunióban. 11. Pénzt követel. 13. Ének. 14. Írásba foglalás. 15. Juttat. 16. Játszóterek kedvelt része. 17. Folyó a Szovjetunióban. 19. Becézett férfinév. 21. Sportfogadás. 23. Táplál. 24. Kerti szerszám. 26. Mezőgazdasági munkát végez. 30. Tyúkok lakhelye. 31. Azonos mássalhangzók. 33. Csomagolóanyagok. 34. Nagy olasz folyó. 35. Gyalogátkelő névelővel. 36. Margó közepe! 37. Evőeszköz és olaj jelzője. 39. Ilyen álnév pl. P. Howard. 40. ... Bedi — Sandokan. 41. A vadászat istennője a római mitológiában.

Függőleges: 1. A fesztivál egyik színhelye. 2. Nagy víztömeg. 3. Szovjet sakkvilágbajnok volt. 4. Ford. háziállat. **5. Város a Dunakanyarban, a fesztivál másik színhelye.** 6. ... inas — Munkácsy híres festménye. 7. Ilyen mandula is van. 8. Medve jelzője. 9. Szovjet repülőgépmárka. 12. Tetejére. 14. Római 51. 16. Megelőlegezi. 18. Az élővilággal foglalkozó tantárgy. 20. Tolsztoj személyneve. 22. Csecsemőhang. **25. Nyugatdunántúli műemlékváros, a fesztivál harmadik színhelye.** 27. Nyáron úttörők lakhelye. 28. E. Á. A. 29. Azonos mássalhangzók. 32. Edzőtáboráról ismert dunántúli város. 36. Menyasszony. 37. Hasítóeszköz. 39. Római 2.

A 85/1-es és 85/3-as számunkban meghirdetett, kétfordulós BUDAPRINT PÁLYÁZAT nyertesei: a fődíjat — egy zsebszámológépet — ifj. Füleki László (Miskolc) nyerte. A Budaprint Pamutnyomóipari V. termékeit nyerték:
I. FORDULÓ: Morva Noémi, Csömör; Erős Krisztina, Esztergom; Tatár Hajnalka, Piliscsév; Ferenczi István, Nógrád; Gizur Ildikó, Táplóbicske; Veres Gyöngyi és Éva, Kömlőd; Márkus Zsuzsa és Tamás, Nekézseny; Tóth János, Hajdúböszörmény; Kovács Ilona, Mezőkovácsháza; Rajcsits Mária, Katymár; Deibler Andrea, Szeged; Jakab Olga, Gyönk; Balogh Andrea, Kaposvár; Völgyesi Tamás, Kaposfő, Fehér Gábor, Bár; Dávid Gabriella, Székesfehérvár; Tóth Sándor, Zalalövő; Kovács Ilona, Szil; Horváth Beáta, Celldömölk; Febert Ildikó, Szentgotthárd.
II. FORDULÓ: Szőts Andreta, Budapest, II.; Szabó Anikó, Budapest, IV.; Szivek József, Piliscsév; Fehér Tamás, Almásfüzitő — 2.; Ludvig Leila, Petőfibánya; Illés Katalin, Hangony; Péceli Zsuzsanna, Sátoraljaújhely; Simon Ágnes, Karcag; Czifra Éva, Fegyvernek; Szabó Györgyi, Ücsöd; Szabó Katalin, Mezőhegyes; Gazsó Csilla, Békéscsaba; Homoki Márta, Kecskemét; Jáger Edit, Nagybaracska; Antal Erika, Szentes; Lonkai Tünde, Szeged; Szabó Gábor, Siklós; Karádi Tünde, Sopron; Valtinyi Anikó, Sopron, Maráczi Anita, Répcelak.
A nyereményeket postán küldjük el.

A LŐRINCI FONÓ

vár benneteket, nyolcadik osztályos és általános iskolát végzett LÁNYOK és FIÚK!
Az 1985—86-os tanévre a következő szakmákra iskolázunk be általános iskolát végzett, egészséges 14—15 éves LÁNYOKAT és FIÚKAT:
lányokat — fonó; fiúkat textilipari gépszerelő, géplakatos, valamint esztergályos szakmára szerződtetünk a LŐRINCI FONÓ szakmunkástanulójaként. Felvételi vizsga nincs! A tanulmányi idő: 3 év.
A tanulmányi idő alatt jól képzett nevelők, tanárok és gyakorlati oktatók nyújtanak segítséget a fenti szakmákat választó, szorgalmas tanulóknak a sikeres vizsga letételéhez és a szakmunkás-bizonyítvány megszerzéséhez.
JUTTATÁSAINK:
FONÓ szakmunkástanulók részére:
— napi 4 Ft-ért ebéd;
— havi 20 Ft-ért autóbuszbérlet.
A három tanév teljes idejére ingyenes a
— kollégiumi elhelyezés;
— tankönyvek, tanszerek;
— munkaruha, iskolaköpeny, fejkendő, munkacipő.
Ezenkívül a tanulókat a következő juttatások illetik meg havonta:
— tanulmányi ösztöndíj (tanulmányi eredménytől és évfolyamtól függően) 320—750 Ft;
— társadalmi alapösztöndíj 500 Ft, valamint tanulmányi pótlék, amely 150—250 Ft lehet (tanulmányi eredménytől függően).
A többi szakmunkástanuló részére juttatásaink a következők:
— kollégiumi elhelyezés;
— havonta autóbuszbérlet;
— napi 4 Ft-ért ebéd (az iskolai napon az iskolában, üzemi gyakorlat idején gyárunkban);
— társadalmi alapösztöndíj 500 Ft, valamint tanulmányi eredménytől függően tanulmányi pótlék, amely 150—250 Ft lehet;
— tanulmányi ösztöndíj II. évfolyamtól (tanulmányi eredménytől függően) 130—600 Ft.
A LÁNYOK és FIÚK részére a III. évben lehetőséget biztosítunk a teljesítménybérben történő foglalkoztatásra.
A kereseti lehetőség a szakmunkás-bizonyítvány megszerzése után a FONÓ szakmában 4000—6000 Ft, a többi szakmában a bérbesorolási kategóriától függően alakul.
Kérésedre postafordultával részletes tájékoztatót küldünk.
Címünk: Pamutfonóipari Vállalat
Lőrinci Gyár
Budapest XVIII., Gyömrői út 85—91.
Ha úgy határozol, hogy hozzánk jössz szakmunkástanulónak, akkor kérd meg osztályfőnöködet, hogy a továbbtanulási jelentkezési lapodra írja rá, hogy a LŐRINCI FONÓBA jelentkezel:
fonó, textilipari gépszerelő, géplakatos vagy esztergályos szakmára!
A jelentkezési lapodat a szakmunkásképző intézet címére szíveskedj elküldeni.
FONÓ szakmára: Bolyai János Textilipari Szakközépiskola és Szakmunkásképző Intézet,
Bp. V., Markó u. 18—20.
A többi szakmára: 4. sz. Vörös Csillag Ipari Szakmunkásképző Intézet, Bp. XII., Pf: 134. — 1675
Jelentkezni lehet személyesen, levélben, vagy telefonon az 585-122/184-es melléken.
Szeretettel várunk gyárunk szakmunkástanulójaként!

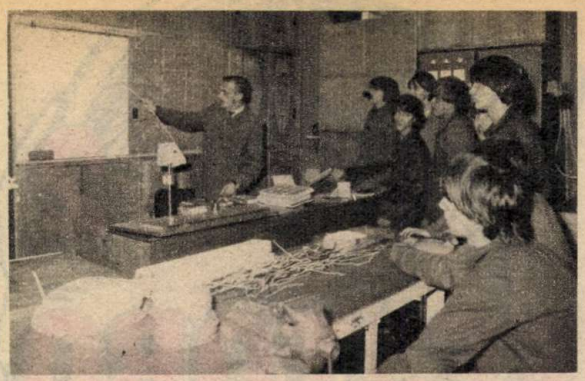

CSEPEL MŰVEK

KEDVES PÁLYAVÁLASZTÓ FIATALOK!

A Csepel Művek Hőerőmű és Szolgáltató Közös Vállalat a nagy érdeklődésre való tekintettel ismételten meghirdeti a továbbtanulás lehetőségeit.
A továbbtanulni vágyó fiatalok vállalatunknál az alábbi 21 szakmából választhatják ki a nekik kedvező iskolaformát.
A tanulók gyakorlati oktatása korszerűen felszerelt vállalati tanműhelyekben, az alábbi szakmákban történik:
esztergályos, géplakatos, erősáramú berendezés szerelő, elektroműszerész, mechanikai műszerész, központifűtés-szerelő, vízvezeték- és készülékszerelő, hegesztő, vas- és fémszerkezeti lakatos, villamosgép-szerelő, Diesel-mozdony-szerelő, anyagmozgatógép-szerelő, autószerelő, bútorasztalos, épületasztalos, kőműves, szobafestő-mázoló, ács-állványozó, hidegburkoló, bádogos.
Képzési idő: szakmunkásképző intézetben 3 év;
szakközépiskolában 4 év.
Anyagi juttatás: a tanulók tanulmányi ösztöndíjat, társadalmi ösztöndíjat és tanulmányi pótlékot kaphatnak.
Tanulmányi ösztöndíj: 160—650 Ft/hó;
társadalmi ösztöndíj: 300—1000 Ft/hó.
A tanulmányi pótlék a társadalmi ösztöndíj 10—50 %-áig terjedhet, a tanulmányi előmeneteltől függően.
A végzős szakmunkástanulókat megfelelő tanulmányi előmenetel esetén szakmunkásbérben foglalkoztatjuk.
Szociális juttatás: napi 4 Ft-ért egyszeri étkezés; ingyenes munkaruha; tisztálkodószer; korszerű öltöző; sport- és kulturális lehetőség.
Igény szerint egyes szakmákban lehetőség van a kollégiumi elhelyezésre is.
A szakmunkásvizsga után a vállalat jó kereseti, valamint továbbtanulási lehetőséget biztosít.
A pályakezdő fiatalok 3000 Ft (egyszeri) juttatásban részesülnek.
A vidékiek részére korszerű munkásszálló áll rendelkezésre.
A jelentkezés feltételei: általános iskolai végzettség, egészségügyi alkalmasság, 14—17 éves kor.
Jelentkezés személyesen vagy levélben.
Levélcímünk:
Csepel Művek Hőerőmű és Szolgáltató Közös Vállalat, oktatási osztálya,
Budapest, Pf.: 99. — 1751. Telefon: 572-511/32—48.

FIGYELEM!

Az 1985/86-os tanévre a 14. életévüket betöltött és általános iskolát végzett **lányokat szövő; fiúkat villanyszerelő, forgácsoló, szerkezeti lakatos, textilipari gépszerelő** szakmára beiskolázunk szakmunkástanulónak.

Tanulmányi idő: 3 év.

Juttatások: minden szakmában 500 Ft társadalmi ösztöndíj. Ezenkívül a tanulmányi eredménytől függően 20—40% tanulmányi pótlék, valamint 410—620 Ft-ig terjedő tanulmányi ösztöndíj, plusz 130 Ft jövedelempótlék.

Ingyenes munkaruha. Elhelyezés kollégiumban. Ebédet 3 Ft-ért biztosítunk az iskolában és üzemi gyakorlat idejére a gyárban.

A vállalat termékeiből kedvezményes vásárlás évente egy alkalommal. A kereseti lehetőség a szakmunkásvizsga letétele után szövő munkakörben 5% szakmunkás-, valamint műszakpótlékkal 4000—5800 Ft/hó, a többi munkakörben bérbesorolási kategóriától függően alakul.

A továbbtanulást támogatjuk.

Jelentkezni lehet személyesen, hétfőtől—csütörtökig 8—15 óráig.

Levélre részletes tájékoztatót küldünk.

Cím: Budapest, Pf. 391. 1394.

PAMUTTEXTILMŰVEK · PATEX · BUDAPEST

A NYUGODT TANULÁST SEGÍTI A BIZTOS PÁLYAVÁLASZTÁS!

Érdekes, változatos szakmát ajánlunk figyelmetekbe. A Chinoin közössége kiváló szakmunkásokat nevelt, ez biztosítéka gyárunk jó hírnevének itthon és külföldön egyaránt. Már most dönthettek továbbtanulásotokról. Válasszátok a gyógyszergyártó szakmát!

JELENTKEZZETEK: gyógyszergyártó (vegyész), lakatos, hegesztő, villanyszerelő, esztergályos, csőszerelő szakmunkástanulónak.
A gyógyszergyártó tanulókat korszerű tanlaboratóriumban, gyógyszeripari tanműhelyben képezzük.
A harmadéves, vállalati ösztöndíjas tanulóinkat (legalább közepes tanulmányi eredmény esetén) kb. 1000 Ft juttatásban részesítjük. A római-parti csónakházunkban sportfelszerelésekről is gondoskodunk.

Címünk: **CHINOIN GYÓGYSZERGYÁR OKTATÁSI OSZTÁLY,**
Budapest IV., Tó u. 1-5.
Telefon: 690-900/531-es mellék; és
CHINOIN NAGYTÉTÉNYI GYÁREGYSÉG SZEMÉLYZETI OSZTÁLY,
Budapest XXII., (Nagytétény), Bányalég u. 2.
Írásbeli jelentkezés: Budapest Pf. 49. — 1780

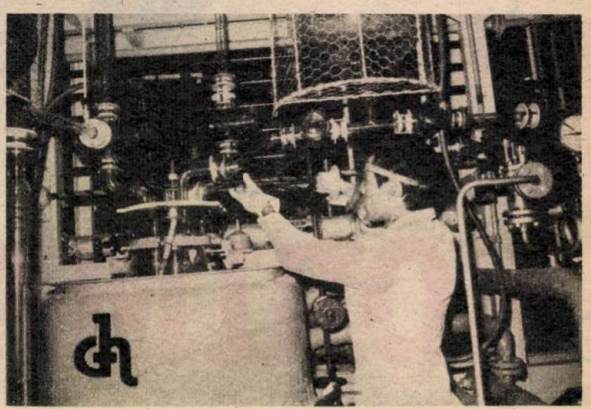

FIATALOK, FIGYELEM!

A BUDAPRINT Magyar Pamutipar általános iskolát végző

lányokat fonó-szövő,

fiúkat textilgépszerelő, lakatos, villanyszerelő szakmunkástanulónak iskoláz be az 1985/86-os tanévre.

Felvételi vizsga nincs!

Tanulóidő: 3 év.

Tanulmányi ösztöndíj: 350–750 Ft,

társadalmi ösztöndíj: 450–750 Ft, a tanulmányi eredménytől függően.

Kollégiumi elhelyezés és teljes ellátás havi 270 Ft-ért.

Szakmunkásvizsga után a kereseti lehetőség: 3500–6000 Ft.

Jelentkezni lehet munkanapokon 7 órától 14 óráig.

Levélre tájékoztatót küldünk.

Címünk:
BUDAPRINT Magyar Pamutipar
személyzeti és oktatási osztály
Budapest IV., Lahner Gy. u. 30.

Telefon:
693-847 vagy 693-111/115-ös mellék.

HIRDETÉS

A harmadikos gimnazista Csaba szívesen hallgat zenét, akárcsak kortársai

Kabalájuk: a KORIMANÓ

Egy rendes karácsonyfa élete vízkeresztig tart. Ez a fenyő azonban vagy nem rendes, vagy nem karácsonyfa, hiszen — bár tűleveleit itt-ott megritkította az idő — most is áll.

— Neked tartogattuk — mondja Kriszti.

— Tudom, ezért jöttem — mondja Kriszta.

Az igazsághoz tartozik, hogy Regőczy Krisztina nem egyszerűen a várakozó karácsonyfa látványáért érkezett Budapestre. Vizsgázni jött haza Bostonból az egykori világbajnok, az ifjú amerikai párosok edzője. És hogy egyetlen magyar párosát „hóna alá csapva" siessen vissza az Államokba. Aztán meg február tizenhetedikét írtunk azokban a napokban.

— Mi volt február tizenhetedikén?

— Akkor léptünk először jégre Andrással. Mikor is? Te jó ég, tizenkilenc éve!

— Ti mikor korcsolyáztatok együtt?

A másik Krisztina — Kerekes Kriszti — és párja, Szentpétery Csaba egymástól várja a választ.

— Hát nem emlékeztek? Augusztus volt — segíti őket Csaba édesanyja. — Csaba éppen akkor adta föl az egyénit, Krisztinek meg éppen nem volt párja.

A családban Szentpétery mama a fő emlékező és az ügyek lelkes mozgatója. Igaz, 13 évesen — ennyi idős a Kerekes lány —, meg 17 évesen — ennyi a Szentpétery fiú — az ember még nem emlékezni akar.

Mire akkora lesz a tenyerem, mint a tiéd, én is úgy tudok majd korcsolyázni?

A távoli siker reménye mellett a hétköznapok valósága: a házi feladat

A gondtalan együttlét ritka pillanatainak egyike a fivérek életében

— Nekünk akkoriban nagyon fontos volt minden kis történés, minden egyes dátum. Mások voltunk.

— És miben hasonlítanak Csabáék a kezdő Regőczy—Sallai pároshoz?

— Legalább annyira tehetségesek, mint mi voltunk akkoriban.

A hangulat olyan, amilyen bármelyik magyar család estéjén lehetne. Csakhogy a Keresztes—Szentpétery család életét évek óta egyetlen dolog határozza meg: a korcsolya. A kisebbik Szentpétery fiú, Viktor, kellőképpen utálja is a műkorcsolyát.

— És mit szeretsz?

— A hokit. Meg Csabát, ha itthon lenne. De mindig elmegy.

Ritka pillanat a két család életében: együtt vannak. Viktor minden módot kihasznál arra, hogy bátyját piszkálja. Nem tudni, ki örül ennek jobban: a hatodikos fiú, vagy a harmadikos gimnazista? A látszólag gondtalan játék és beszélgetés közben azonban újra és újra visszatér a téma: az utazás. Kriszti és Csaba Krisztával újabb három hónapra Bostonba költözik.

— A gyerekeknek tanulni kell! — adja ki az ukázt Szentpétery mama. — Kriszta, ugye segítesz Csabának a biológiában?

Regőczy Krisztina bólint: hát hogyne segítene! Hiszen három hónapra ismét övé lesz a páros minden gondja. S az állandó együttlétben az edző dolga nem ér véget a jégpálya kapujánál. Kriszti hetedikes, Csaba jövőre érettségizik. A csepeli Jedlik Ányos Gimnázium tanárai eddig nagy figyelemmel egyengették a tehetséges korcsolyázó útját. Egyetemre készül, számítástechnikával akar foglalkozni.

— Kriszta tanít, én meg főzök — tervezgeti Csaba. — Kriszti, meg mint rendesen, ébreszt engem.

— Hánykor?

Csaba még az ébredés gondolatára is elfintorodik. Még válaszolni is Kriszti válaszol helyette.

— Háromnegyed négykor. Ötre járunk edzésre és messze van a pálya. Az én órám csörög, én kelek elsőnek. Lemegyek, szólok Csabának. Amikor kijövök a fürdőszobából, megint szólok. Mert közben persze, újra elalszik. Na, aztán futhatunk is az edzésre!

— És mit csináltok edzés után?

— Újra edzünk. Csak nem jégen, hanem parketten. Balettet tanulunk.

— A két edzéssel el is megy a nap. Hazasétálunk, otthon tanulunk. Csaba tévét néz. És nyolckor megyünk aludni.

— Nem sok ez egy kicsit két tizenévesnek?

Regőczy Krisztina válaszol.

— De sok. Csakhogy kegyetlen sportág ez, és aki nem tart lépést, az menthetetlenül lemarad.

— És megér a korcsolya ennyi lemondást?

— Ez az, amit most még nem lehet tudni. Megéri akkor, ha majd egyszer bejön a nagy eredmény. De hogy bejön-e, senki nem látja előre. Hiszen elég egyetlen makacs kis sérülés, hogy füstbe menjen minden. Bár ez a munka akkor sem lesz hiábavaló. Hiszen megismernek néhány nyelvet, kialakítják saját időbeosztásukat, megtanulnak dolgozni.

Csaba és Kriszti nem figyel a világbajnok okfejtésére. Fülüket a lemezjátszó köti le, a 100 Folk Celsius együttes ünnepi nagylemeze forog. Paff, a bűvös sárkány, senkitől se fél, dúdolja együtt a Kerekes lány meg a Szentpétery fiú. Most éppen olyanok, mint bármelyik tizenéves. Az asztalon a kabala: korimanó. Lábán korcsolya, éppen fenékre esett a jégen.

Major Árvácska
Fotó: Karasz Lajos

Az sem haszontalan, ha egy korcsolyázó nem teljesen járatlan a zene világában...

TROMMEL

40 ÉV FÉNYÉBEN NEGYVEN REJTVÉNY

Hazánk és a környező szocialista országok felszabadulásának, valamint a Győzelem napja 40. évfordulója tiszteletére nyolc hétig tartó rejtvénypályázatot indítottunk a testvéri úttörőlapok szerkesztőségeinek összefogásával.

A pályázat szabályai a következők:

1. Minden számban egy-egy ország életéről, a 40 év alatt megtett útról találsz rejtvény-összeállítást.

2. Ha csak két vagy három rejtvényt tudsz megfejteni – és azok jók, akkor már részt vehetsz a heti jutalomsorsoláson. Minden héten 5 darab, az illető országra jellemző jutalomtárgyat sorsolunk ki.

3. Aki minden héten legalább 5 jó megfejtést küld be, tehát összesen 40 (vagy ennél több) megfejtése lesz, annak neve a pályázat végén bekerül a fődíjat eldöntő szerencsekerékbe. **FŐDÍJ: UTAZÁS A SZOVJETUNIÓBA A MOSZKVAI VILÁGIFJÚSÁGI TALÁLKOZÓ ALKALMÁBÓL.** Valamint több értékes jutalom is kisorsolásra kerül.

4. Kérünk, hogy minden héten a megfejtést beküldő levelezőlapon vagy levélben feltűnő nagy számmal jelezd, hogy hány rejtvényt fejtettél meg.

Most a Német Demokratikus Köztársaság életéből készítettük el összeállításunkat, melyhez a Trommel című pionírlap szerkesztősége nyújtott segítséget.

Beküldési határidő: március 26. A levelezőlapra vagy levélborítékra írd rá: „40 ÉV FÉNYÉBEN".

//•—/••••/—•—•/———•//

//••—/•—/—••/——/•——/••/•••//

//———•/••/—•—/

/••——/•••/—•••/———/—•—/••/•••—//

ŰRHAJÓSOK. Az egyik a Szovjetunió kozmonautája, a másik pedig a Német Demokratikus Köztársaságé. A nevüket a morzeírásból megtudhatod.

NYERTESEK. A 40 év fényében rejtvénypályázatunk első fordulójának nyertesei: Dudar Zoltán, Bátaszék; ifj. Farkas Attila, Érd; Kocsis Marianna, Tiszakanyár; Major Ildikó, Bősárkány; Vargha Zsuzsa, Csongrád.

TALÁNYOS KÉPEK – VÁROSOKRÓL. Az NDK városai négy évtized alatt nemcsak újjáépültek, hanem sok szép, modern épülettel gazdagodtak. Azért talányosak ezek a képek, mert az aláírásokat neked kell a megfelelő kép alá elhelyezned.

1. Jéna, a világhírű Zeiss-művek városa
2. Rostock régi, újjáépített városkapuja
3. A berlini városháza tornya, háttérben a 365 m magas tévétorony
4. Drezda világhírű képtára: a Zwinger
5. A lipcsei vásár jelképe
6. Az erfurti nemzetközi virágkiállítás

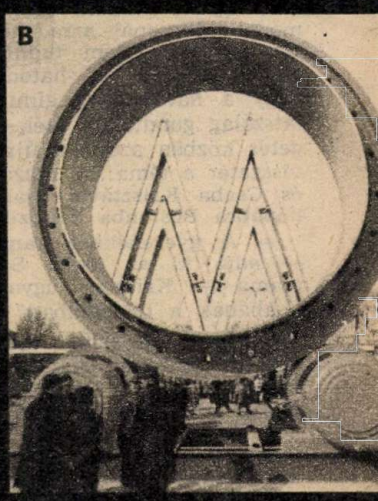

VILÁGREKORDEREK. Az NDK sportolóit mindenki jól ismeri. Az alábbiakban néhány híres versenyző nevét, valamint sportágakat sorolunk fel. Keresd meg a felsoroltak között a képen láthatók nevét és a sportágat.

WALDEMAR CIERPINSKI, THOMAS MUNKELT, GERD WESSIG, MARITA KOCH, FALK HOFFMANN, UTE GEWENIGER, BARBARA KRAUSE, MAXI GNAUCK, ROLAND GEHRKE, JOACHIM KUNZ.

400 m síkfutás, maratoni futás, 4×100 m váltófutás, toronyugrás, 100 m gyorsúszás, 100 m mellúszás, korlát, nyújtó, felemáskorlát, párbajtőr, súlyemelés – könnyűsúly, súlyemelés – ólomsúly.

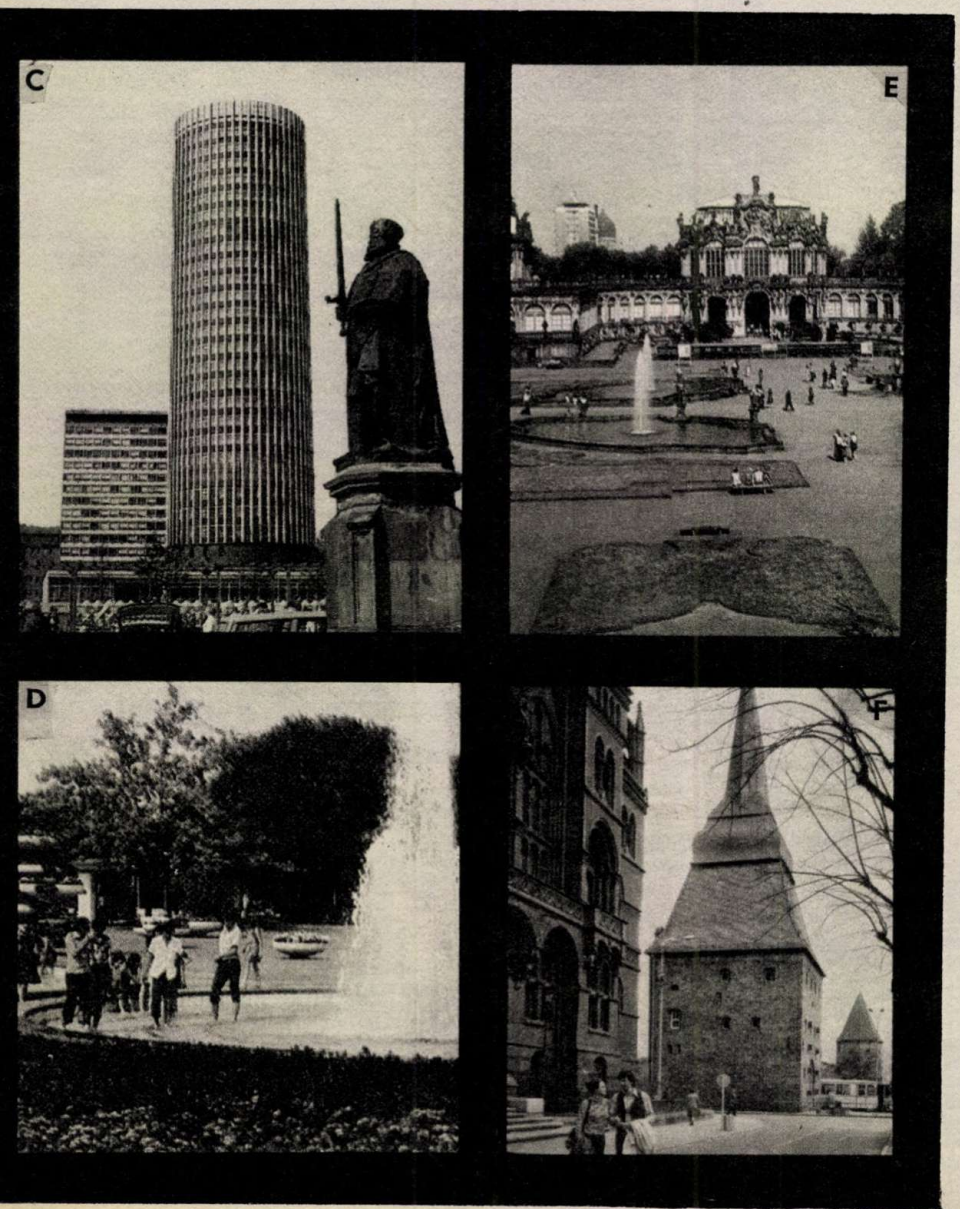

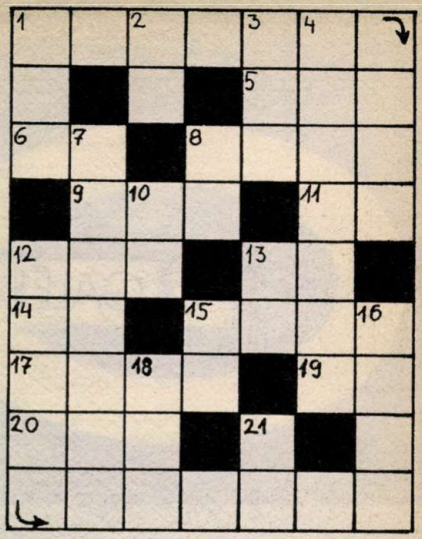

TÖRVÉNYHOZÓK. A vízszintes 1. sorban az NDK legfőbb államhatalmi, törvényhozó szervének, a függőleges 12. sorban pedig az államot irányító szervnek a nevét találod meg. Megfejtésként e két nevet kell beküldened.

VÍZSZINTES: 1. Az NDK legfőbb törvényhozó szerve (egyik zárt betű: É). 5. Becézett augusztusi női név. 6. Pipa egynemű betűi. 8. Betűt vetett. 11. Olasz és osztrák autók jelzése. 12. Benne van a darálóban! 13. Területi mértékegység. 14. Azonos mássalhangzók. 15. Így nevezik az elbeszélést is. 17. Becézett fiúnév. 19. Ételízesítő. 20. Kétszer szerepel a tanítani szóban.

FÜGGŐLEGES: 1. Nem élhetnénk nélküle. 2. A legrövidebb női köszöntés. 3. Jól ismert megfigyeléses játék. 4. Egy okiraton ez, és a bélyegző a legfontosabb. 7. Egy másodpercre néz csak (valamire). 8. Aradi Tamás. 10. Betűket fába vés. 12. Az NDK államirányító szerve. 13. Cipészek szerszáma. 15. Két azonos betű a Lili névből. 16. Sós Lajos így írja a nevét. 18. Ha akarom Ausztráliában van, ha akarom, akkor Portugáliában! 21. Morzehang.

EGY KÉRDÉS – KÉT VÁLASZ. (A két válasz közül természetesen csak az egyik jó, s azt húzd alá.)

1. Ki volt az NDK első államelnöke (a német történelem első munkáselnöke)?

A: Wilhelm Pieck
B: Otto Grotewohl

2. Az NDK ifjúsági szervezetének a neve: Frei Deutsche Jugend (FDJ). Mit jelent magyarul a név?

A: Német Dolgozó Fiatalok
B: Szabad Német Ifjúság

3. Kinek a nevét viseli az NDK pionírszervezete?

A: Karl Marx
B: Ernst Thälmann

OLSEN IBN SPANG:
AZ IDÖS HÖLGY ÉS A KUTYA

GALÉRIA

LIONNI LEO: SWIMMY

KAILA KAARINAS: ANNI MANNINEN

Képet olvasni hamarabb tanul meg az ember, mint betűt. A ceruzát, tollat is hamarabb használja rajzolásra, mint írásra. Az első könyv, amelyet a kezébe vesz, képeskönyv. Képeit egyedül is lehet nézegetni: fölidézik a történetet, melyet anyu vagy apu olvasott ki az érthetetlen betűkrikszkrakszokból.

Kétévenként rendezik meg Bratislavában azt a nemzetközi gyermekkönyv-illusztrációs kiállítást, melynek az elmúlt tizennégy évben díjazott műveiből válogattak össze egy tárlatra valót a budapesti Műcsarnok számára. Képeink egy dán, egy finn, egy japán és egy egyesült államokbeli művész munkái.

AKASAKA MYOSHI:
KAMAKURA

ORDASOK KÖZÖTT 10.

DOLD-MIHAJLIK regénye nyomán írta Cs. Horváth Tibor, rajzolta Sebők Imre

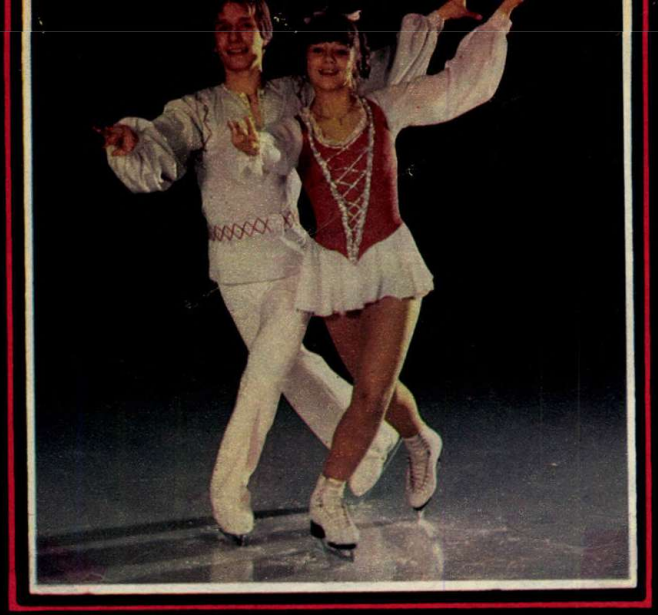

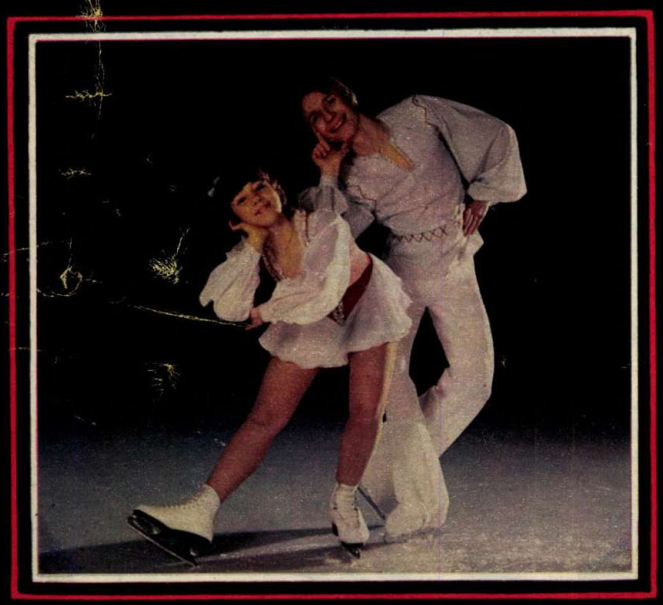

Jégcsárdás

Kerekes Kriszti és Szentpétery Csaba tehetséges korcsolyázó. Mit ér ma két tizenéves képessége, és mit érhet a jövőben? Kabalájuk: a korimanó címmel róluk szól riportunk lapunk 26—27. oldalán